

Aluevaltuusto

Aika 27.05.2025 klo 17:04 - 21:37**Paikka** Uramon koulu, Uramontie 63, Riihimäki**Käsittellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 24	Nimenhuuto ja kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 25	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen aluevaltuusto	6
§ 26	Pöytäkirjantarkastajien valinta aluevaltuusto	7
§ 27	Vuoden 2024 arviointikertomus	8
§ 28	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2024	12
§ 29	Sidonnaisuusilmoitukset	19
§ 30	Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano: Raportti	21
§ 31	Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi tilikaudelta 2024	23
§ 32	Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi 1-3/2025	26
§ 33	Muutokset vuoden 2025 talousarvioon	29
§ 34	Hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin kiinteistöjärjestely	32
§ 35	Hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin paloasemien kiinteistökauppa	44
§ 36	Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025–2028	50
§ 37	Hallintosäännön muutos 1.6.2025 alkaen	58
§ 38	Integraatiovaliokunnan toimikauden jatkaminen	61
§ 39	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa	67
§ 40	Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"	98
§ 41	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	105
§ 42	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valmistelun käynnistäminen	112
§ 43	Valtuustoaloite ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittämisestä ja sen käyttöönotosta seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	118
§ 44	Valtuustoaloite vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämisestä osaksi perusterveydenhuollon palveluja	120

§ 45	Valtuustoaloite vapaapalokunnan resurssien ja osaamisen hyödyntämisestä hyvinvointialueen koulujen oppilaiden ensiapukoulutuksissa	122
------	--	-----

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Isosuo Juha	puheenjohtaja	
	Alijärvi Pirjo	1. varapuheenjohtaja	
	Lartama Mika	2. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Antti	jäsen	
	Aittola Eija	jäsen	
	Belik Minna	jäsen	
	Bitter Riku	jäsen	
	Eve Anne	jäsen	
	Filatov Tarja	jäsen	
	Hakamäki Petri	jäsen	
	Heinonen Mia	jäsen	
	Hirviniemi Erja	jäsen	
	Hirvioja Alpo	jäsen	
	Hostila Eveliina	jäsen	
	Häggman Johanna	jäsen	
	Jaakkola Tea	jäsen	
	Jokinen Hanna	jäsen	
	Jormanainen Lauri	jäsen	
	Jämsén Sanna	jäsen	poissa
	Järvinen Piritta	jäsen	
	Kankaanmäki Päivi	jäsen	
	Kontturi Maija	jäsen	
	Koskinen Johannes	jäsen	
	Kuparinen Seppo	jäsen	
	Kylliäinen Kylli	jäsen	
	Laine Petri	jäsen	
	Lehkonen Helena	jäsen	
	Lehtilä-Salmi Heli	jäsen	poistui klo 18.55
	Lehto Juhani	jäsen	
	Lepola Kaisa	jäsen	
	Lindgren Anne	jäsen	poistui klo 20.05
	Lintonen Emmi	jäsen	
	Metsäranta Tiina	jäsen	
	Mäkilaine Kirsi	jäsen	
	Mäkinen Vesa	jäsen	poistui klo 19.12
	Nahkuri Miia	jäsen	
	Niemi Pasi	jäsen	
	Närkki Aino	jäsen	
	Olkinuora Piia	jäsen	
	Pekonen Aino-Kaisa	jäsen	
	Penttilä Mika	jäsen	
	Ranjith Kumar Prabhakaran	jäsen	
	Rautio Sari	jäsen	
	Reima Aapo	jäsen	
	Ristavaara Heini	jäsen	
	Ruuskanen Kristiina	jäsen	
	Räsänen Päivi	jäsen	poistui klo 20.41
	Saarenmaa Lotta	jäsen	
	Saari Hannele	jäsen	

	Silpola Veli-Antti	jäsen	
	Soinikoski Mirka	jäsen	
	Suojala Leena	jäsen	
	Tammilehto Noora	jäsen	
	Taponen Merja	jäsen	
	Vanttaja Karri	jäsen	
	Virtanen Kalle	jäsen	
	Yli-Pirilä Pia	jäsen	
	Hellstén Tapani	jäsen	poissa, tilalla Löytynoja Reijo
	Wiisak Johanna	jäsen	poissa, tilalla Pura Eero

Muu	Naukkarinen Olli	hyvinvointialuejohtaja	
	Tommiska Katja	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja	
	Mohr Pia-Nina	vammaisneuvoston edustaja	
	Halmesmäki Eero	vanhusneuvoston edustaja	
	Lintukorpi Lempi	nuorisovaltuuston edustaja	
	Englund Onni	nuorisovaltuuston varaedustaja	

Kokoustauko klo 19.12 – 19.29 ja klo 20.29 – 20.34.

Allekirjoitukset

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Juha Isosuo
puheenjohtaja

Katja Tommiska
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

24 - 45

Pöytäkirjantarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti.

Pasi Niemi
pöytäkirjantarkastaja

Aino Närkki
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa
<https://omahame.fi/esityslistat-poytakirjat-ja-viranhaltijapaaatokset>

Nimenhuuto ja kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 24

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat valtuutetut, esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut.

Hallintosäännön 100 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään viisi päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Tämän kokouksen varsinainen kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköisesti 22.5.2025 ja esityslista on julkaistu 22.5.2025 hyvinvointialueen verkkosivuilla www.omahame.fi. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 108 §:n 1 momentin mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Aluevaltuusto totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

6

Aluevaltuusto

§ 25

27.05.2025

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen aluevaltuusto

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 25

Puheenjohtajan päättösesitys

Aluevaltuusto päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

7

Aluevaltuusto

§ 26

27.05.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta aluevaltuusto

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 26

Hyvinvointialuelain (611/2021) 112 §:n mukaan toimielimien kokouksesta pidetään pöytäkirjaa. Saman lain 145 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei aluevaltuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tällä kertaa tarkastusvuorossa ovat Pasi Niemi ja Aino Närkki.

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää valita kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Aluevaltuusto päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Pasi Niemen ja Aino Närkin.

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Tarkastuslautakunta	§ 17	20.02.2025
Tarkastuslautakunta	§ 24	27.03.2025
Tarkastuslautakunta	§ 29	24.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 34	08.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 41	15.05.2025
Aluevaltuusto	§ 27	27.05.2025

Vuoden 2024 arviointikertomus

Tarkastuslautakunta 20.02.2025 § 17

Valmistelija tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974

Selostus Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hyvinvointialuelain § 125:n mukaan arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta.

Tarkastuslautakunta on laatinut vuosien 2023-2024 arviointisuunnitelman ja toimittanut sen tiedoksi aluevaltuustolle. Tilikauteen 2024 kohdistuva arviointityö on edennyt täsmennetyn työohjelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunta antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomuksen tulee valmistua siten, että se ehtii aluevaltuuston kokouksen 27.5.2025 käsittelyyn.

Tarkastuspäällikön päätösesitys

Tarkastuslautakunta käy keskustelun arviointikertomuksen painopisteistä ja päättää ohjeistaa ulkoisen tarkastuksen yksikköä jatkovalmisteluun liittyen.

Päätös Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakua

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

9

Tarkastuslautakunta	§ 17	20.02.2025
Tarkastuslautakunta	§ 24	27.03.2025
Tarkastuslautakunta	§ 29	24.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 34	08.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 41	15.05.2025
Aluevaltuusto	§ 27	27.05.2025

Tarkastuslautakunta 27.03.2025 § 24

Valmistelija	tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974, kirsi.pelvola@omahame.fi
Selostus	Tarkastuslautakunta käynnisti edellisessä kokouksessaan arviointikertomuksen valmistelun.
Tarkastuspäällikön päättösesitys	Tarkastuslautakunta päättää jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.
Päätös	Tarkastuslautakunta jatkoi arviointikertomuksen valmistelua.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakua

Tarkastuslautakunta 24.04.2025 § 29

Valmistelija	tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974, kirsi.pelvola@omahame.fi
Selostus	Tarkastuslautakunta on käynnistänyt 20.2.2025 kokouksessaan arviointikertomuksen valmistelun.
Tarkastuspäällikön päättösesitys	Tarkastuslautakunta päättää jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.
Päätös	Tarkastuslautakunta jatkoi arviointikertomuksen valmistelua. Tämän asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko.
Täytäntöönpano	
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakua

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

10

Tarkastuslautakunta	§ 17	20.02.2025
Tarkastuslautakunta	§ 24	27.03.2025
Tarkastuslautakunta	§ 29	24.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 34	08.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 41	15.05.2025
Aluevaltuusto	§ 27	27.05.2025

Tarkastuslautakunta 08.05.2025 § 34

Valmistelija tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974,
kirsi.pelvola@omahame.fi

Selostus Tarkastuslautakunta on käynnistänyt 20.2.2025 kokouksessaan
arviointikertomuksen valmistelun.

Tarkastuspäällikön päätösesitys Tarkastuslautakunta päättää jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.

Päätös Tarkastuslautakunta jatkoi arviointikertomuksen valmistelua.

Elise Oikari poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Tarkastuslautakunta piti tämän asian käsittelyn aikana kokousta klo 15.56-16.00.

Tarkastuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakua

Tarkastuslautakunta 15.05.2025 § 41

Valmistelija tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974,
kirsi.pelvola@omahame.fi

Selostus Tarkastuslautakunta on käynnistänyt 20.2.2025 kokouksessaan
arviointikertomuksen valmistelun.

Tarkastuspäällikön päätösesitys Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä vuoden 2024 arviointikertomuksen
ja saattaa sen aluevaltuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuuston päätettäväksi, että aluehallitus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

11

Tarkastuslautakunta	§ 17	20.02.2025
Tarkastuslautakunta	§ 24	27.03.2025
Tarkastuslautakunta	§ 29	24.04.2025
Tarkastuslautakunta	§ 34	08.05.2025
Tarkastuslautakunta	§ 41	15.05.2025
Aluevaltuusto	§ 27	27.05.2025

antaa aluevaltuustolle hyvinvointialuelain mukaisen vastineen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin syyskuun loppuun mennessä.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Tarkastuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakua

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 27
1876/00.03.01/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä vuoden 2024 arviointikertomuksen tiedoksi
2. että aluehallitus antaa aluevaltuustolle hyvinvointialuelain mukaisen vastineen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin syyskuun loppuun mennessä.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano Asiaote / toimialajohtajat

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Arviointikertomus 2024

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	12
Aluehallitus	§ 103	31.03.2025		
Aluehallitus	§ 129	28.04.2025		
Aluevaltuusto	§ 28	27.05.2025		

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2024

Aluehallitus 31.03.2025 § 103

Valmistelija talousjohtaja Sampo Salo, puh. 040 657 6212, sampo.salo@omahame.fi

Selostus Hyvinvointialueen tilinpäätöksestä säädetään laissa hyvinvointialueesta § 117, jonka mukaan hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Vuosi 2024 oli Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toinen toimintavuosi järjestämisvastuullisena toimijana. Organisaation tilinpäätöksessä esitetään nyt ensimmäistä kertaa vertailukelpoiset tiedot edelliseen tilikauteen nähden.

Tuloslaskelma

- Toimintatuotot olivat 126,6 miljoonaa euroa ja toimintakulut 897,1 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen tulos vuodelta 2024 on -49,6 miljoonaa euroa. Alijäämää on -47,1 miljoonaa euroa. Toimintakate on -770,6 miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuosikate -39,5 miljoonaa euroa alijäämäinen.
- Toimintatuottojen kokonaismäärä ylitti muutetun talousarvion 8,9 miljoonaa euroa ja toimintakulut alitti muutetun talousarvion 19,4 miljoonaa euroa.

Aluehallitus	§ 103	31.03.2025
Aluehallitus	§ 129	28.04.2025
Aluevaltuusto	§ 28	27.05.2025

miljoonaa euroa. Toimintakate oli näin ollen 28,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi.

- Rahoitustuotot- ja kulut olivat 0,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmat. Vuosikate oli 28,7 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi.
- Poisto ja arvonalentumiset olivat 0,2 miljoonaa euroa korkeammat kuin muutettu talousarvio.
- Tilikauden alijäämä on 29,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempi.

Investoinnit, rahoitus ja tase

Hyvinvointialueen investointimenot olivat 165,7 miljoonaa euroa vuonna 2024. Investointien tulorahoitus oli negatiivinen -22,78%.

Hyvinvointialueen vieraan pääoman määrä vuoden lopussa oli 583,7 miljoonaa euroa. Pitkäaikaista vierasta pääomaa on 383,6 miljoonaa euroa, lyhytaikaisia joukkovelkakirjalainoja 55,0 miljoonaa euroa ja lyhytaikaista lainaa rahoituslaitoksilta 4,6 miljoonaa euroa. Oma pääoma on -57,9 miljoonaa euroa negatiivinen.

Hyvinvointialueen taseen loppusumma 31.12.2024 oli 540,8 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma kasvoi 129,0 miljoonaa euroa edellisen vuoden taseeseen verrattuna, mikä selittyy pääasiassa kasvaneella vieraalla pääomalla. Taseen kertynyt alijäämä oli tilikauden jälkeen -109,2 miljoonaa euroa eli -644 euroa/asukas.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty hyvinvointialueen tytäryhtiöt sekä yli 10 %:n omistusosuuden osakkuusyhteisöt mukaan lukien hyvinvointialueen strateginen yhtiö TAYS Sydänkeskus Oy -Sydänsairaala.

Konsernin toimintatuotot olivat 128,1 miljoonaa euroa ja toimintamenot 898,4 miljoonaa euroa. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen konsernin tulos tilikaudelta 2023 on -48,1 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2023 alijäämä oli -60,5 miljoonaa euroa.

Eriytetyt tilinpäätökset

Eriytetyissä laskelmissa esitetään tuloslaskelmat hyvinvointialueen yksiköiltä, jotka toimivat kilpailutilanteessa markkinoilla. Kanta-Hämeen hyvinvointialue on laatinut eriytetyn tilinpäätöksen kahviotoiminnasta, sihteerityöstä, välinehuollosta, sairaala- ja laitoshuoltopalveluista, ateriapalveluista, kuvantamisesta sekä TexVex myymälästä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

14

Aluehallitus

§ 103

31.03.2025

Aluehallitus

§ 129

28.04.2025

Aluevaltuusto

§ 28

27.05.2025

(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä ja allekirjoittaa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tilinpäätöksen 2024
2. esittää aluevaltuustolle, että tilikauden tulos siirretään taseen edellisten tilikausien yli- /alijäämätilille
3. saattaa vuoden 2024 tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi
4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavia teknisiä korjauksia tilinpäätösasiakirjaan.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Antti Ahonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Eija Aittola poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Vesa Mäkinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ja palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Pirjo Alijärvi, Johanna Häggman, Helena Lehtonen ja Aapo Reima poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen, rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, talousjohtaja Sampo Salo, tulosaluejohtaja Raila Lahtinen ja toimialajohtajat Satu Ala-Kokko, Jarmo Lappalainen, Marika Paasikoski-Junninen ja Petri Talikka olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Aluehallitus piti asian käsittelyn aikana kokousta klo 10.50 - 11.00.

Aluehallitus piti tämän asian käsittelyn jälkeen kokousta klo 13.16 – 13.55.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

15

Aluehallitus	§ 103	31.03.2025
Aluehallitus	§ 129	28.04.2025
Aluevaltuusto	§ 28	27.05.2025

Aluehallitus 28.04.2025 § 129

Valmistelija talousjohtaja Sampo Salo, puh. 040 657 6212, sampo.salo@omahame.fi

Selostus Aluehallitus on käsitellyt ja hyväksynyt hyvinvointialueen tilinpäätöksen kokouksessaan 31.3.2024 § 103.

Tilintarkastuksen loppuvaiheessa tuli tilinpäätöksessä kirjattavaksi konsernipankkitilijärjestelmän käyttöönoton takia Oma Hämeen tukipalveluyhtiön rahavarat mukaan hyvinvointialueen rahavaroihin konsernitaseeseen. Tämä vaikutti myös hyvinvointialueen taseeseen ja rahoituslaskelmaan, mutta konsernin taulukoiden päivityksen yhteydessä talouspalveluiden ulkoinen kumppani ei ollut tätä päivitystä hyvinvointialueen tilinpäätöstaulukoihin tehnyt. Tämä korjaus täytyy tilinpäätökseen tehdä, mutta asiaa ei voida käsitellä teknisenä korjauksena. Tilintarkastajan ohjeen mukaan tilinpäätös pitää allekirjoittaa uudestaan, mikä edellyttää asian käsittelemistä uudelleen aluehallituksessa. Tilinpäätöksessä tehdyillä muutoksilla ei ole vaikutusta hyvinvointialueen tulokseen.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä ja allekirjoittaa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tilinpäätöksen 2024
2. esittää aluevaltuustolle, että tilikauden tulos siirretään taseen edellisten tilikausien yli- /alijäämätilille
3. saattaa vuoden 2024 tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi
4. valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavia teknisiä korjauksia tilinpäätösasiakirjaan.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus	§ 103	31.03.2025
Aluehallitus	§ 129	28.04.2025
Aluevaltuusto	§ 28	27.05.2025

Tarkastuslautakunta 15.05.2025 § 40

Valmistelija

tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974

Selostus

Hyvinvointialuelain 127 § mukaan tilintarkastajien on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko hyvinvointialueen hallintoa hoidettu lain ja aluevaltuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko hyvinvointialueen tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös sekä toimintakertomus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko hyvinvointialueen rahoituksen perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko hyvinvointialueen sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava aluehallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Hyvinvointialuelain 130 § mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai aluevaltuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa aluevaltuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä aluehallituksen lausunto.

Aluehallitus	§ 103	31.03.2025
Aluehallitus	§ 129	28.04.2025
Aluevaltuusto	§ 28	27.05.2025

Aluevaltuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen aluevaltuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Hyvinvointialueen vuoden 2024 tilinpäätös on tämän pykälän liitteenä. Tilintarkastuskertomus esitetään kokouksessa.

Tarkastuspäällikön päätösesitys

Päätösehdotus esitetään kokouksessa.

Päätös

Esittelijä esitti päätösehdotuksen seuraavasti:

Tarkastuslautakunta päättää

1. merkitä hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2024 tiedoksi,
2. merkitä hyvinvointialueen tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi,
3. saattaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi aluevaltuustolle,
4. esittää aluevaltuustolle, että tilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2024 hyväksytään,
5. esittää aluevaltuustolle, että hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tarkastuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 28
4281/02.02.04/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää, että tilikauden tulos siirretään taseen edellisten tilikausien yli- /alijäämätilille

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

18

Aluehallitus

§ 103

31.03.2025

Aluehallitus

§ 129

28.04.2025

Aluevaltuusto

§ 28

27.05.2025

Tarkastuslautakunnan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
2. hyväksyä tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024
3. myöntää hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Heli Lehtilä-Salmi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Vesa Mäkinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Aluevaltuusto piti tämän asian käsittelyn jälkeen kokoustauon klo 19.12 - 19.29.

Täytäntöönpano

päätösote / vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta

Muutoksenhaku Liitteet

Aluevalitus

Numero	Otsikko
2	Oma Hämeen tilinpäätös 2024
3	Liite 2 Henkilöstökertomus 2024
4	Liite 3 Ympäristöraportti 2024
5	Liite 4 Sitovien strategisten tavoitteiden raportointi
6	Tilintarkastuskertomus 2024

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

19

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 42
§ 29

15.05.2025
27.05.2025

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 15.05.2025 § 42

Valmistelija

tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola, puh. 040 654 1974

Selostus

Hyvinvointialuelain 89 §:ssä määrättyjen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden tulee tehdä tarkastuslautakunnalle ilmoitus sidonnaisuuksistaan. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ilmoitusvelvollisia ovat

- aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- aluehallituksen ja sen alaisten jaostojen kaikki jäsenet ja varajäsenet
- kaikkien muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat (ml. jaostot ja valiokunnat)
- hyvinvointialueen johtaja ja
- toimielinten esittelijät.

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuutta. Ilmoittamatta jättämisestä tehdään merkintä sidonnaisuusrekisteriin. Viimeisin muutos rekisteriin on tehty 26.2.2025.

Sidonnaisuusrekisteri toimitetaan kerran vuodessa aluevaltuustolle tiedoksi. Sidonnaisuustiedot kerätään seuraavan kerran uusien toimielinten aloitettua työnsä 17.6.2025 jälkeen.

Tarkastuspäällikön päätösesitys

Tarkastuslautakunta päättää lähettää liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Tarkastuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 29
6214/00.03.00/2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

20

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 42
§ 29

15.05.2025
27.05.2025

**Aluehallituksen
päättösesitys**

Aluevaltuusto päättää merkitä liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösote / tarkastuspäällikkö Kirsi Pelvola

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
7	Sidonnaisuusrekisteri

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	21
Aluehallitus	§ 153	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 30	27.05.2025		

Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano: Raportti

Aluehallitus 12.05.2025 § 153

Valmistelija	rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, projektijohtaja Tanja Kaarna, puh. 044 791 4727, tilasuunnittelupäällikkö Maarit Valkeejärvi, puh. 040 592 5920
Selostus	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuusto on 9.4.2024 §30 päättänyt hyvinvointialueen palveluverkkomuutoksista. Muutoksia on valmistelu ja laitettu toimeksi 9.4.2024 päätetyn aikataulun mukaisesti tilikausien 2024 ja 2025 aikana. Palveluverkkosuunnitelman edistymistä raportoidaan määräajoin hyvinvointialueen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle. (SA-K)
Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys	Aluehallitus päättää merkitä palveluverkkosuunnitelmaraportin tiedoksi ja toimittaa raportin tiedoksi aluevaltuustolle.
Päätös	Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.
	Investointi- ja rahoitusjohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta
----------------------	--------------------------

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 30
5971/00.01.02.00/2025

Aluehallituksen päätösesitys	Aluevaltuusto päättää merkitä palveluverkkosuunnitelmaraportin tiedoksi.
Päätös	Aluevaltuuston hyväksyi päätösesityksen.
Täytäntöönpano	-

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

22

Aluehallitus

§ 153

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 30

27.05.2025

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero

Otsikko

8

Palveluverkko AH 12.5.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

23

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 102
§ 31

31.03.2025
27.05.2025

Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi tilikaudelta 2024

Aluehallitus 31.03.2025 § 102

Valmistelija

talousjohtaja Sampo Salo, puh. 040 657 6212, sampo.salo@omahame.fi,
rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820,
petrus.kukkonen@omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on käynnistänyt useita talousohjelmia talouden tasapainottamiseksi ja syntyneiden alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 vuoden loppuun mennessä:

- Talouden tasapainottamisohjelma 1
- Talouden tasapainottamisohjelma 2
- Palveluverkkosuunnitelma
- Käyttötalouden sopeuttaminen

Talouden tasapainottamisohjelma 1

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.5.2023 hyväksyä talouden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 1). Ohjelman tavoitteena on kumulatiivisesti laskea vuosien 2023-2025 kustannuksia 37,6 miljoonaa euroa. Lisäksi päätettiin kohdentaa panostuksia palvelurakenteen uudistamiseen ja lieventää menoleikkauksista aiheutuvien toimenpiteiden vaikutuksia vuosina 2023-2025 yhteensä noin 8 miljoonaa euroa. Panostuksia rahoitetaan valtion muutostuella vuoteen 2025 asti, jonka jälkeen ne sisällytetään osaksi toimialojen talousarvioita.

Hyvinvointialue on päivittänyt talouden tasapainottamisohjelma 1 keväällä 2024. Hyvinvointialueen aluehallitus teki esityksen lisätoimenpiteistä aluevaltuustolle, joilla pyritään täyttämään asetetut vaateet talouden tasapainottamiseksi. Talouden tasapainottamisohjelma 1 liittyvät lisäsäästöt on toteutettu muutosneuvottelujen kautta toteutettavina pysyvinä kustannussäästöinä. Muutosneuvottelut päättyivät toukokuussa 2024.

Talouden tasapainottamisohjelma 2

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.4.2024 hyväksyä talouden uuden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 2). Tasapainottamisohjelmalla tavoitellaan yhteensä 57 miljoonan euron säästöjä vuoden 2026 loppuun mennessä, jolloin Kanta-Hämeen hyvinvointialueen alijäämät tulee voimassa olevan lainsäädännön

mukaisesti olla katettuna. Uusi ohjelma ei pitänyt sisällään erillisiä panostuksia, vaan se koostui kokonaisuudessaan henkilöstömenoista ja hankintojen kokonaisuudesta tavoiteltavista säästöistä.

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano on käynnistynyt suunnitellusti. Ohjelman taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle säännöllisesti ohjelman edetessä.

Käyttötalouden sopeuttaminen

Käyttötalouden sopeuttamistoimenpiteet kohdennettiin tilikaudelle 2024 käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Tasapainottamisohjelmien toteumasta raportoidaan säännöllisesti aluehallitukselle, aluevaltuustolle ja valtiovarainministeriölle.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 tilanteen ja toimittaa ne tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Antti Ahonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Henkilöstöjohtaja Johanna Bjerregård Madsen, rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, talousjohtaja Sampo Salo, tulosaluejohtaja Raila Lahtinen sekä toimialajohtajat Satu Ala-Kokko, Jarmo Lappalainen, Marika Paasikoski-Junninen ja Petri Talikka olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 31
4280/02.02.03/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 tilanteen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pöytäkirja 3/2025 25

Aluehallitus	§ 102	31.03.2025
Aluevaltuusto	§ 31	27.05.2025

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano päätösote / vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Tasapainottamisohjelmat 2024

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	26
Aluehallitus	§ 155	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 32	27.05.2025		

Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi 1-3/2025

Aluehallitus 12.05.2025 § 155

Valmistelija vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta puh. 050 571 0122, rahoitus- ja investointijohtaja, Petrus Kukkonen puh. 050 461 7820

Selostus Kanta-Hämeen hyvinvointialue on käynnistänyt useita talousohjelmia talouden tasapainottamiseksi ja syntyneiden alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 vuoden loppuun mennessä:

- Talouden tasapainottamisohjelma 1
- Talouden tasapainottamisohjelma 2
- Palveluverkkosuunnitelma
- Käyttötalouden sopeuttaminen

Talouden tasapainottamisohjelma 1

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.5.2023 hyväksyä talouden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 1). Ohjelman tavoitteena on kumulatiivisesti laskea vuosien 2023-2025 kustannuksia 37,6 miljoonaa euroa. Lisäksi päätettiin kohdentaa panostuksia palvelurakenteen uudistamiseen ja lieventää menoleikkauksista aiheutuvien toimenpiteiden vaikutuksia vuosina 2023-2025 yhteensä noin 8 miljoonaa euroa. Panostuksia rahoitetaan valtion muutostuella vuoteen 2025 asti, jonka jälkeen ne sisällytetään osaksi toimialojen talousarvioita.

Hyvinvointialue on päivittänyt talouden tasapainottamisohjelma 1 keväällä 2024. Hyvinvointialueen aluehallitus teki esityksen lisätoimenpiteistä aluevaltuustolle, joilla pyritään täyttämään asetetut vaateet talouden tasapainottamiseksi. Talouden tasapainottamisohjelma 1 liittyvät lisäsäästöt on toteutettu muutosneuvottelujen kautta toteutettavina pysyvinä kustannussäästöinä. Muutosneuvottelut päättyivät toukokuussa 2024.

Talouden tasapainottamisohjelma 2

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.4.2024 hyväksyä talouden uuden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 2). Tasapainottamisohjelmalla tavoitellaan yhteensä 57 miljoonan euron säästöjä vuoden 2026 loppuun mennessä, jolloin Kanta-Hämeen hyvinvointialueen alijäämät tulee voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti olla katettuna. Uusi ohjelma ei pitänyt sisällään erillisiä

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

27

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 155
§ 32

12.05.2025
27.05.2025

panostuksia, vaan se koostui kokonaisuudessaan henkilöstömenoista ja hankintojen kokonaisuudesta tavoiteltavista säästöistä.

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano on käynnistynyt suunnitellusti. Ohjelman taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle säännöllisesti ohjelman edetessä.

Käyttötalouden sopeuttaminen

Käyttötalouden sopeuttamistoimenpiteitä on kohdennettu tilikaudelle 2025 käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Tasapainottamisohjelmien toteumasta raportoidaan säännöllisesti aluehallitukselle, aluevaltuustolle ja valtiovarainministeriölle.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 tilanteen toteuman 1-3/2025 perusteella ja toimittaa ne tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta ja investointi- ja rahoitusjohtaja Petrus Kukkonen olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 32
6067/02.02.03/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 tilanteen toteuman 1-3/2025 perusteella.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

28

Aluehallitus

§ 155

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 32

27.05.2025

Täytäntöönpano

päätösote / vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero Otsikko

10 Tasapainotusohjelma 12 Raportointi 1-3 2025

Muutokset vuoden 2025 talousarvioon

Aluehallitus 12.05.2025 § 157

Valmistelija

vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta, puh 050 571 0122

Selostus

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuusto hyväksyy talousarvion. Hyvinvointialueen hallintosäännön 68 § mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Menomäärärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneitten muutosten takia, aluevaltuuston on hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset menomäärärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 17.12.2024 § 108 hyväksynyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman 2025–2027. Talousarvio vuodelle 2025 on 28 350 000 euroa ylijäämäinen ja hyvinvointialueen tulee kattaa alijäämänsä vuoden 2026 loppuun mennessä. Osana talousarviovalmistelua tuotiin talousarvioon talouden tasapainoiseen tilaan saamiseksi erillinen tasapainottamiskehys. Aluevaltuusto päätti hyväksyä taloussuunnitelmassa esitetyn tasapainottamiskehymen sekä toimenpiteet ja myönsi aluehallitukselle valtuuden kohdentaa ne talousarviokirjassa esitetyllä tavalla käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Aluehallituksen tekemät kohdennukset tuodaan aluevaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti vuoden ensimmäisessä muutostalousarviossa. Varsinainen toimivalta päättää talousarviosta aluevaltuustolle ja tarvittaessa sillä on oikeus myös poiketa aluehallituksen tekemistä päätöksistä ja päättää kohdennuksien osalta toisin. Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi talousarviomuutoksessa esitetään teknisiä määrärahasiirtoja ja varsinaisia määrärahamuutoksia, joilla ei kuitenkaan kokonaisuutena ole hyvinvointialueen toimintakatetta tai tilikauden tulosta muuttavia vaikutuksia.

Hyvinvointialueella on tunnistettu, että erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn järjestäminen lain edellyttämälle tasolle tulee todennäköisesti vaatimaan talousarvioon lisämäärärahaa. Vastaava tilanne on hyvinvointialueen kuulo- ja näköhäiriöjen hoitojen hallinnan osalta. Hoitojonojen purkua tehdään hyvinvointialueella aktiivisesti ja sen edellyttämät kustannukset tarkentuvat työn edetessä. Arvio kustannusvaikutuksesta on tällä hetkellä yhteensä noin miljoona euroa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 157
§ 33

12.05.2025
27.05.2025

Tarvittaessa hoitojonojen purun tuoma lisämäärärahatarve esitetään seuraavassa talousarviomuutoksessa, mikäli kustannuslisäystä vastaavia sopeutustoimia ei kyetä löytämään.

Hallintosäännön 65 §:n mukaan mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Käyttösuunnitelma sisältää talousarvion toteuttamista koskevat määräykset, menojen suorittamista koskevat ohjeet sekä hallituksen ohjeistuksen taloushallinnosta.

Aluehallitus on hyväksynyt vuoden 2025 käyttösuunnitelman kokouksessa 10.2.2025 § 50. Käyttösuunnitelma tulee päivittää vastaamaan muutostalousarvion sisältöä. Käyttösuunnitelman muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ne vastaavat talousarvion muutoksia.

On tarpeellista, että aluehallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat muutokset käyttösuunnitelmaan sen jälkeen, kun aluevaltuusto on käsitellyt muutostalousarvion.

(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy muutokset talousarvioon esitetyn liitteen mukaisesti.

Aluehallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat muutokset käyttösuunnitelmaan sen jälkeen, kun aluevaltuusto on käsitellyt muutostalousarvion. Käyttösuunnitelman muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ne vastaavat talousarvion muutoksia.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy muutokset talousarvioon esitetyn liitteen mukaisesti.

Keskustelun aikana Aapo Reima teki seuraavan lisäesityksen: ”Lisäksi aluehallitus toteaa, että perhehoidon kehittämissuunnitelma tuodaan päätöksentekoon mahdollisimman pian, mieluiten kesäkuussa.”

Puheenjohtaja totesi aluehallituksen kannattavan Aapo Reiman muutosesitystä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen. Lisäksi aluehallitus päätti todeta, että perhehoidon kehittämissuunnitelma tuodaan päätöksentekoon mahdollisimman pian, mieluiten kesäkuussa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	31
Aluehallitus	§ 157	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 33	27.05.2025		

Vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta ja investointi- ja rahoitusjohtaja Petrus Kukkonen olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 33
1406/02.02.01/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää hyväksyä muutokset talousarvioon esitetyn liitteen mukaisesti.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano päätösote / vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta

Muutoksenhaku Aluevalitus

Liitteet

Numero	Otsikko
11	Muutostalousarvio I 2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	32
Aluehallitus	§ 130	28.04.2025		
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025		
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025		

Hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin kiinteistöjärjestely

Aluehallitus 28.04.2025 § 130

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, petrus.kukkonen@omahame.fi, riskienhallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859, anu.junikka@omahame.fi, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullsten, puh. 040 540 5379, anna-liisa.gullsten@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.5.2023 talouden tasapainottamisohjelman (tasapainottamisohjelma 1). Osana talouden tasapainottamisohjelmaa aluevaltuusto päätti käynnistää selvityksen, jolla varmistetaan yhteensä noin 93,8 miljoonan euron kustannussäästöjen toteutuminen nykyiseen toimintakatteen kasvu-uraan nähden vuosina 2026–2030.

Aluevaltuuston päätöksessä (AV 9.5.23) todetaan, että hyvinvointialue irtisanoo epätarkoituksenmukaiset kuntien kanssa solmitut vuokrasopimukset, jotka on tehty toimeenpanolain nojalla. Ensisijaisesti pyritään neuvottelemaan pidempiaikainen vuokrasopimus ja alentamaan hyvinvointialueen vuokrakustannuksia, mikäli rakennusten tekninen kunto, sijainti ja toiminnallisuus mahdollistavat pitkäaikaisen toiminnan tiloissa.

Hyvinvointialueen aluehallitus on aluevaltuuston linjausten mukaisesti 17.6.2024 §274 irtisanonut kaikki vuokra-asetukseen perustuvat vuokrasopimukset. Hyvinvointialue on käynnistänyt vuokrasopimusneuvottelut kaikkien kuntien kanssa elokuussa 2024.

Toteutettava järjestely

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin vuokrasopimusneuvotteluissa on noussut esiin mahdollisuus toteuttaa kiinteistöjä koskeva järjestely. Järjestelyssä sopijapuolet luovuttaisivat toisilleen omistuksessaan olevaa kiinteistö omaisuutta seuraavasti:

- Hyvinvointialue
 - o Riihimäen sairaalan tontti, kiinteistötunnus: 694–19–1901–3
- Riihimäen kaupunki
 - o Riihimäen paloasema Kiinteistö Oy osakkeet, Y-tunnus 2531989–4
 - o Riihikoti, osoite, kiinteistötunnus 694–19–1929–3

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Kiinteistöjärjestelyn taloudellisia vaikutuksia on arvioitu neuvottelujen aikana, ja kiinteistökaupan kohteena olevista kohteista on tehty markkina-arvoanalyysi.

Riihimäen kaupungin myytävien kohteiden osalta kiinteistökauppa koskee rakennuksia ja tontit jäisivät kaupungin omistukseen. Hyvinvointialue vuokraa Riihimäen kaupungilta sairaalan, Riihikodin ja paloaseman tontit.

Sairaalan tontin käyvän arvon määrittäminen

Markkina-arvoanalyysin mukaan kiinteistöjärjestelyn kohteiden käypä arvo vastaa arvonmäärityksen marginaalien rajoissa kiinteistöjen arvioituja arvoja.

Kiinteistökauppa perustuu seuraaviin markkina-arvoihin:

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omistama:

Kaupan kohde	Käypä arvo
Riihimäen sairaalan tontti	2 926 296 €

Järjestelyssä hyvinvointialue myy sairaala-alueen tontin Riihimäen kaupungille. Tontilla olevat rakennukset jäävät hyvinvointialueen omistukseen ja hyvinvointialue vuokraa tontin Riihimäen kaupungilta. Tontin vuokrasopimus on voimassa 31.12.2030 asti, minkä jälkeen vuokrasopimuksen voimassaolo jatkuu toistaiseksi 12 kuukauden irtisanomisajalla, ellei vuokrasopimusta ole kirjallisesti irtisanottu 30.6.2030 mennessä päättymään 31.12.2030. Vuokrasopimuksen jatkuessa toistaiseksi, lasketaan 12 kuukauden irtisanomisaika alkavaksi 30.6. tai 31.12.

Vuokrasopimuksen voimassa olon päättyessä hyvinvointialue vastaa rakennusten purkamisesta, tai vaihtoehtoisesti Riihimäen kaupungilla on oikeus lunastaa tontilla olevat rakennukset erikseen sovittavalla arvolla.

Riihimäen sairaalan tontin arvo perustuu sekä hyvinvointialueelle A-insinöörien tekemään selvitykseen että Riihimäen kaupungin tekemään arvioon Riihikodin tontin arvosta.

Osapuolet ovat sopineet aloittavansa valmistelut Riihimäen sairaalan tontin jatkokehittämiseksi.

Riihimäen paloaseman ja Riihikodin käyvät arvot

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Riihimäen kaupungin omistamat:

Kaupan kohde	Käypä arvo
Riihimäen paloasema, Kiinteistö Oy Riihimäen Paloasema, y-tunnus 2531989-4, osakkeet 1-100 edustaen yhtiön koko osakepääomaa	Osakkeiden velaton kauppahinta 3 972 000 €
Riihikoti, rakennukset ja maanvuokrasopimus	Rakennusten kauppahinta 3 322 014 €

Riihimäen paloaseman rakennukset omistaa keskinäinen kiinteistöyhtiö, jonka osakekanta siirtyy kaupan yhteydessä Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Kiinteistöyhtiön taseessa on Kuntarahoituksen myöntämä laina, jonka vakuutena oleva Riihimäen kaupungin takaus korvataan hyvinvointialueen Kuntarahoitukselle myöntämällä takauksella.

Kiinteistöyhtiöllä on em lainan lisäksi kassavaroja, mitkä huomioidaan kauppahinnan määrittämisessä seuraavalla tavalla: Velaton kauppahinta: 3 972 000 € – (laina 3 005 140 € (31.3.2025) + kassavarat 105 996,11 € (15.4.2025)). Riihimäen paloasema nettokauppa-arvo on näillä arvoilla n. 1 072 856 €.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen käteismaksuosuus kauppahinnasta on ylläesitettyillä arvoilla 1 468 574 euroa.

Riihikodin ja Kiinteistö Oy Riihimäen Paloaseman markkina-arvo perustuu riippumattoman asiantuntijana toimittamiin Conmer Oy:n arviokirjoihin (Riihikoti, Arviokirja 4.3.2025 Conmer Oy AKA 0502025 sekä Kiinteistö Oy Riihimäen Paloasema, Arviokirja 13.12.2025 Conmer Oy AKA 0502025). Kiinteistöjärjestelyssä hyvinvointialue vuokraa Riihimäen sairaalan, Riihimäen paloaseman ja Riihikodin tontit Riihimäen kaupungilta.

Kuntarahoitus Oy:lle annettava omavelkainen takaus Kiinteistö Oy Riihimäen Paloaseman lainan takaisin maksun vakuudeksi

Laki hyvinvointialueesta 22 §:ssä säädetään, että aluevaltuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Hyvinvointialuelain 134 §:n mukaan hyvinvointialueen myöntämä laina taikka takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Hyvinvointialue ei saa myöntää lainaa taikka takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Hyvinvointialueen edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Hyvinvointialue voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu hyvinvointialuekonserniin, se on hyvinvointialueiden yhteisessä määräysvallassa, yhden tai useamman hyvinvointialueen ja valtion yhteisessä määräysvallassa taikka yhden tai useamman hyvinvointialueen ja yhden tai useamman kunnan yhteisessä määräysvallassa.

Hyvinvointialue voi 2 momentissa säädetyn estämättä myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen.

Hyvinvointialueen on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C155/02). Tiedonannon 3.2. Yksittäiset takaukset kohdan mukaan komissio katsoo, että kaikkien seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtiontukea:

- Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
- Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että takaus liittyy tiettyyn rahoitustoimeen, sille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja sen voimassaoloaika on rajoitettu.
- Takaus ei missään vaiheessa kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Tätä rajoitusta ei sovelleta, kun takaus on annettu velkapaperille. Takauksen määrän tulee pienentyä lainasaamisen kanssa samassa suhteessa.
- Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta. EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Hyvinvointialueen kyky suoriutua lakisääteisistä tehtävistä ei vaarannu hyvinvointialueen myöntäessä Kiinteistö Oy Riihimäen paloasemalle takauksen.

Aluevaltuusto on hyväksynyt 4.12.2023 § 466 (HVA/8227/00.02.05/2023) Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista, jossa määritellään myös takauksiin liittyvät periaatteet. Kunkin takauksen yksityiskohtaiset ehdot määritellään erikseen ja arvioidaan takauksen määrää ja riskiä. Takauksen palkkio on 1 % takauksen arvosta. Takauksen saajan on toimitettava vuosittain hyvinvointialueelle tilinpäätöstiedot ja talousarvio, sekä ilmoitettava välittömästi sellaisista asioista, joilla on vaikutus hyvinvointialueen vastuisiin.

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Takaus kattaa Kuntarahoituksen lainan (nro 16825/13) pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset. Takaus on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakaus tai vastaava takaus.

Taloudelliset näkökulmat

Kiinteistöjärjestelyn osalta on tehty tarkennettu tulos- ja kassavirtalaskelma järjestelyn taloudellisista vaikutuksista Riihimäen kaupungille ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle.

Esitetty kiinteistöjärjestely on hyvinvointialueen näkökulmasta taloudellisesti kannattava ratkaisu. Sairaalan tontin myynti tuo kertaluonteisen myyntivoiton hyvinvointialueelle ja kymmenen vuoden tarkastelu jaksolla hyvinvointialueen positiivinen tuloslaskelma vaikutus on 7–10 miljoonaa euroa.

Riihimäen kaupungin näkökulmasta sote-kiinteistöihin liittyvät riskit pienentyvät ja alueen jatkokehittäminen tuo kaupungille mahdollisesti lisätuloja pidemmällä aikajaksolla.

Kiinteistöjärjestelyssä hyvinvointialue vastaa mahdollisista kiinteistöjen purkukustannuksista, joka vastaavasti pienentää kaupungin riskejä Riihikodin kiinteistön osalta.

Maa-alueiden omistaminen ja maankäytön suunnittelu eivät kuulu hyvinvointialueen toimialaan, joten on perusteltua, että maa-alueisiin liittyvä kehittäminen, jatkosuunnittelu ja muut asiat siirtyvät kaupungin vastuulle.

Toiminnalliset näkökulmat

Toiminnallisesta näkökulmasta hyvinvointialueen on perusteltua omistaa palveluverkon kannalta keskeiset kiinteistöt alueella. Riihikoti ja paloasema ovat toimialojen näkökulmasta keskeiset kohteet Riihimäellä.

Lainsäädäntö

Esitetyllä kiinteistöjärjestelyllä muutetaan hyvinvointialueen vuokravastuita ja kiinteistökaupat ovat taseeseen aktivoitavia investointeja. Kiinteistöjärjestelyt on esitettävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa, joka toimii lainanottovaltuuden pohjana.

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Esitettyä kiinteistöjärjestelyä ei ole käsitelty osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028.

Hyvinvointialue lain (29.6.2021/611) 15 §:n perusteella valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvoston aiemmat päätökset valtuuden määrästä otetaan huomioon lainanottovaltuuden määrässä. Jos julkisen talouden, valtiontalouden tai hyvinvointialueen rahoitusasema heikentyy merkittävästi ja poikkeuksellisesti, hyvinvointialueen lainanottovaltuus voidaan vahvistaa aikaisemmin päätettyä lainanottovaltuutta pienemmäksi.

Valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on hakenut muutettua lainanottovaltuutta marraskuussa 2024. Muutettu lainanottovaltuus on myönnetty alueelle 6.2.2025 valtioneuvoston päätöksellä.

Kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi hyvinvointialueen on haettava lainanottovaltuuden muuttamista, vaikka alue ei todennäköisesti tarvitse pitkäaikaista lainaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi. Lainanottovaltuuden laskentaperusteiden mukaan hyvinvointialueen on haettava ns. laskennallista lainanottovaltuutta järjestelyn toteuttamiseksi

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

- Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
- Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;

3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi sekä

4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös

Aluehallitus päätti jättää asian pöydälle.

Eija Aittola, Lauri Jormanainen ja Hannele Saari poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Aluehallitus 05.05.2025 § 140

Valmistelija rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, petrus.kukkonen@omahame.fi, riskienhallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859, anu.junikka@omahame.fi, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullsten, puh. 040 540 5379, anna-liisa.gullsten@omahame.fi

Selostus Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 28.4.2025 jättää asian pöydälle. Jatketaan asian käsittelyä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen

- Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
- Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
- Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
- Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;

3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi sekä

4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:

Aluehallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen.

Eija Aittola, Lauri Jormanainen ja Hannele Saari poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Sari Jokinen oli kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn aikana ja hän poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Aluehallitus piti kokousta klo 11.46 - 11.50.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Aluehallitus on kokouksessaan 5.5.2025 (§ 140) päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Jatketaan asian käsittelyä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;
3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi ja edellyttää, että hyvinvointialueen edut turvataan riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla hyvinvointialueesta annetun lain 134 §:n mukaisesti sekä
4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Käsittely**Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:**

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi ja edellyttää, että hyvinvointialueen edut turvataan riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla hyvinvointialueesta annetun lain 134 §:n mukaisesti sekä

4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Lisäksi aluehallitus päätti, että sopimusasiakirjoihin lisätään kauppahinnat esitystekstin mukaisina ja kokousasian selostusosan vuosiluku 2031 merkitään oikeaan muotoon 2030.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen.

Eija Aittola, Lauri Jormanainen, Miia Nahkuri ja Hannele Saari poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Sari Jokinen oli kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn ajan ja hän poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Johanna Häggman toimi puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan.

Vesa Mäkinen toimi toisena pöytäkirjantarkastajana tämän asian käsittelyn ajan.

Investointi- ja rahoitusjohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;
3. antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi ja edellyttää, että hyvinvointialueen edut turvataan riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla hyvinvointialueesta annetun lain 134 §:n mukaisesti sekä
4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Anne Lindgren poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Aluevaltuusto piti tämän asian käsittelyn aikana kokoustaun klo 20.29 - 20.34.

Täytäntöönpano

päätösote / rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, riskienhallintapäällikkö Anu Junikka, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullsten, Riihimäen kaupunki

Muutoksenhaku

Aluevalitus

Liitteet

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

43

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus	§ 151	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 34	27.05.2025

Numero	Otsikko
12	Riihikodin tontin Kontiontie 73 vuokrasopimus 9.5.2025 LUONNOS
13	Riihikoti kauppakirja rakennukset ja tontin vuokraoikeus 5.5.2025 Luonnos
14	Sairaalan tontin kauppakirja 5.5.2025
15	Riihimäen sairaalan maanvuokrasopimus 9.5.2025_LUONNOS
16	Osakkeiden kauppakirja Paloasema 5.5.2025
17	Paloasema, tontin vuokrasopimus 30.4.2063 asti LUONNOS

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

44

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 152
§ 35

12.05.2025
27.05.2025

Hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin paloasemien kiinteistökauppa

Aluehallitus 12.05.2025 § 152

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 4617 820, riskien hallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859

Selostus

Taustaa

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.5.2023 talouden tasapainottamisohjelman (tasapainottamisohjelma 1). Osana talouden tasapainottamisohjelmaa aluevaltuusto päätti käynnistää selvityksen, jolla varmistetaan yhteensä noin 93,8 miljoonan euron kustannussäästöjen toteutuminen nykyiseen toimintakatteen kasvu-uraan nähden vuosina 2026–2030.

Aluevaltuuston päätöksessä (AV 9.5.23) todetaan, että hyvinvointialue irtisanoo epätarkoituksenmukaiset kuntien kanssa solmitut vuokrasopimukset, jotka on tehty toimeenpanolain nojalla. Ensisijaisesti pyritään neuvottelemaan pidempiaikainen vuokrasopimus ja alentamaan hyvinvointialueen vuokratkustannuksia, mikäli rakennusten tekninen kunto, sijainti ja toiminnallisuus mahdollistavat pitkäaikaisen toiminnan tiloissa.

Hyvinvointialueen aluehallitus on aluevaltuuston linjausten mukaisesti 17.6.2024 §274 irtisanonut kaikki vuokra-asetukseen perustuvat vuokrasopimukset. Hyvinvointialue on käynnistänyt vuokrasopimusneuvottelut kaikkien kuntien kanssa elokuussa 2024.

Paloasemien kiinteistökauppa

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin vuokrasopimusneuvotteluissa on noussut esiin mahdollisuus toteuttaa paloasemiin liittyvä kiinteistökauppa. Paloasemien osalta kaupunki on tehnyt sopimusjärjestelyn Linnan kiinteistökehitys Oy kanssa, joka on epäedullinen hyvinvointialueelle. Paloasemien vuokrasopimuksiin on kirjattu pitkäaikainen sitovuus, kun vuokra-asetuksen voimassaoloaika päättyy.

Kiinteistökaupan kohteet ovat:

- Lammin paloasema, kiinteistötunnus 109–556–1–8
- Rengon paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Rengon kaupunginosassa, korttelissa 50 sijaitsevista kiinteistöistä 109–580–13–1, 109–580–2–41, 109–580–2–47 erotettava

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 152
§ 35

12.05.2025
27.05.2025

määräala pinta-alaltaan yhteensä noin 2650 m² sillä olevine rakennuksineen

- Hauhon paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Hauhon kaupunginosassa, korttelissa 37 sijaitsevasta tilasta kiinteistötunnus 109-449-6-20 erotettava määräala pinta-alaltaan noin 3874 m²
- Kalvolan paloasema, kiinteistötunnus 109-499-4-3
- Tuuloksen paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Tuuloksen kaupunginosassa, korttelissa 10 sijaitsevasta kiinteistöstä 109-596-7-4 erotettava määräala pinta-alaltaan noin 3836 m² sillä olevine rakennuksineen

Kiinteistöille on teetetty arvonmääritykset ulkopuolisella AKA-arvioitsijalla.

Neuvotteluissa kauppahinnaksi on sovittu 950 000 euroa. Sovittu kauppahinta on arvioitsijalta saadun hinta-arvion vaihteluvälissä. Hinta sisältää tontit rakennuksineen. Kiinteistökaupan yhteydessä ostajalle siirtyvät vastuut kohteiden vuokrasopimuksista. Kaupungin sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala jää yhteen paloasemarakennukseen vuokralle kirjastotoimintojen osalta. Vuokrasopimuksen vuokrataso säilyy kaupungin nykyisen sisäisen vuokran tasolla 2025–2027 ja sopimus päivitetään kunta- HVA vuokrasopimusmallin mukaiseksi.

Kiinteistöjen kauppahinnat kohteittain:

Kaupan kohde	Kiinteistö/tontti €	Rakennukset €	Kauppahinta yhteensä €
littalan paloasema	16 660	149 940	166 600
Lammin paloasema	25 000	225 000	250 000
Hauhon paloasema	14 170	127 530	141 700
Rengon paloasema	16 670	150 030	166 700
Tuuloksen paloasema	22 500	202 500	225 000
Yhteensä:			950 000

Hauhon, Rengon ja Tuuloksen osalta kaupan kohteena on erottamattomat määräala, joiden lohkomisesta ja tontin muodostamisesta vastaa Hämeenlinnan kaupunki.

Omistus- ja hallintaoikeus kaupan kohteeseen siirtyy hyvinvointialueelle, kun kauppaa koskevat kummankin osapuolen toimielinten päätökset ovat

lainvoimaisia ja kiinteistöjen lohkomiset on tehty myyjän toimesta sekä kauppakirja allekirjoitettu ja kauppahinta maksettu. Kiinteistöjen huolto- ja ylläpito siirtyy hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2026. Tilikauden 2025 aikana huolto- ja ylläpitotehtävistä vastaa Hämeenlinnan kaupunki. Kaupunki laskuttaa olemassa olevan mallin mukaisesti kustannukset hyvinvointialueelta.

Hämeenlinnan kaupungin vuokraustoiminta kokonaisen kiinteistön tai kokonaisten rakennusten osalta kuntakonsernin ulkopuoliselle taholle katsotaan toiminnaksi kilpailuilla markkinoilla. Markkinaehtoisen vuokraustoiminnan harjoittaminen ei ole Hämeenlinnan kaupungin toimialaan kuuluvaa ja koska palo- ja pelastustoiminta on siirtynyt hyvinvointialueen järjestämisvastuulle, ovat osapuolet katsoneet tarkoituksen mukaiseksi palolaitoksen kiinteistöjen myymisen hyvinvointialueelle. Osapuolet täten toteavat, että kauppa on tehty hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanon takia.

Taloudelliset näkökulmat

Hyvinvointialue on laatinut järjestelystä taloudellisten vaikutusten arvioinnin. Kiinteistökaupan arvioitu takaisinmaksuaika on noin 5 vuotta. Järjestelyn toteutuksen yhteydessä paloasemia koskevat vuokrasopimukset hyvinvointialueen ja Linnan Kiinteistökehitys Oy:n välillä päättyvät.

Palveluverkko valmistelun yhteydessä Trellum Oy on vuonna 2023 laatinut suuntaa antavan arvioinnin vuokrakohteiden teknisestä kunnosta.

Ostettavilla kiinteistöillä olevat rakennukset tulevat teknisen elinkaarensa päähän vuosien 2030–2040 aikana. Kiinteistöjen toiminnallinen kunto on käyty läpi Pelastustoimen kanssa ja toiminnallisesti kiinteistöissä toiminta voi jatkua. Peruskorjaus-, perusparannus- ja uudisinvestointien tarvetta arvioidaan osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2030–2040.

Kiinteistöjen kunto on huomioitu osana kokonaisarviointia.

Trellumin kuntoarvio kiinteistöistä:

- Lammin paloasema, välttävä
- Rengon paloasema, välttävä
- Hauhon paloasema, huono
- Kalvolan paloasema, tyydyttävä
- Tuuloksen paloasema, tyydyttävä

Kaupunki vastaa siitä, että palosuojelurahastolta saatu avustusta on kaupungin omistusaikana käytetty palosuojelurahaston ehtojen mukaisesti ja hyvinvointialue puolestaan sitoutuu noudattamaan avustuspäätöksessä olevia ehtoja omalta omistusajaltaan.

Toiminnalliset näkökulmat

Toiminnallisesta näkökulmasta hyvinvointialueen on perusteltua omistaa palveluverkon kannalta keskeiset kiinteistöt alueella. Paloasemat sijaitsevat pelastustoimen riskiruudun näkökulmasta tarkoituksenmukaisissa kohteissa.

Lainsäädäntö

Esitetyllä kiinteistökaupalla muutetaan hyvinvointialueen vuokravastuita ja kiinteistökaupat ovat taseeseen aktivoitavia investointeja. Kiinteistökauppa on esitettävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa, joka toimii lainanottovaltuuden pohjana. Esitettyä kiinteistökauppa ei ole käsitelty osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028.

Hyvinvointialue lain (29.6.2021/611) 15 §:n perusteella valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikaudittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvoston aiemmat päätökset valtuuden määrästä otetaan huomioon lainanottovaltuuden määrässä. Jos julkisen talouden, valtiontalouden tai hyvinvointialueen rahoitusasema heikentyy merkittävästi ja poikkeuksellisesti, hyvinvointialueen lainanottovaltuus voidaan vahvistaa aikaisemmin päätettyä lainanottovaltuutta pienemmäksi.

Valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on hakenut muutettua lainanottovaltuutta marraskuussa 2024. Muutettu lainanottovaltuus on myönnetty alueelle 6.2.2025 valtioneuvoston päätöksellä.

Kiinteistökaupan toteuttamiseksi hyvinvointialueen on todennäköisesti haettava lainanottovaltuuden muuttamista, vaikka alue ei todennäköisesti tarvitse pitkäaikaista lainaa kiinteistökaupan toteuttamiseksi. Lainanottovaltuuden laskentaperusteiden mukaan hyvinvointialueen on mahdollisesti haettava ns. laskennallista lainanottovaltuutta järjestelyn toteuttamiseksi.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistökaupan toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

48

Aluehallitus

§ 152

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 35

27.05.2025

(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä kiinteistökauppaan liittyvän kauppakirjan ja toimittaa ne aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
- Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Aapo Reima poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Aino-Kaisa Pekonen oli kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn ajan ja hän poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Investointi- ja rahoitusjohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 35
6007/02.08.02/2025

Aluehallituksen päättösesitys

Aluevaltuusto päättää hyväksyä kiinteistökauppaan liittyvän kauppakirjan.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pöytäkirja 3/2025 49

Aluehallitus	§ 152	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 35	27.05.2025

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano päätösote / rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen,
riskienhallintapäällikkö Anu Junikka, Hämeenlinnan kaupunki

Muutoksenhaku Aluevalitus

Liitteet

Numero	Otsikko
18	HÄMEENLINNAN paloasemat kauppakirja 6.5.2025 II
19	Liite_AH_kannattavuuslaskelma_HML_paloasemat

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	50
Aluehallitus	§ 63	17.02.2025		
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025		

Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025–2028

Aluehallitus 17.02.2025 § 63

Valmistelija

erityisasiantuntija Tuula Salminen, puh. 050 562 6202,
kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, puh. 050 349 3149

Selostus

Hyvinvointialueen on lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli ns. vanhuspalvelulain (2012/980 § 5) mukaisesti laadittava suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Tämä suunnitelma toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi on liitettävä osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.

Kanta-Hämeen alueellisen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman valmistelua on tehty viime vuoden aikana alueen eri toimijoiden, vaikuttamistoimielinten edustajien ja päätöksentekijöiden yhteistyönä samanaikaisesti kuin alueellista hyvinvointisuunnitelmaa ja siihen liitettäviä muita suunnitelmia on valmisteltu. Kokonaisuudesta vielä puuttunut ns. ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaluonnos on nyt työstetty valmiiksi alkuvuoden 2025 aikana.

Hyvinvointikertomus 2024 hyväksyttiin aluevaltuustossa 18.6.2024 § 58. Hyvinvointikertomuksessa esitettiin painopisteet (osallisuus, yhdenvertaisuus, turvallinen arki ja onnistumme toisiimme luottaen). Niihin perustuen aiemmin aluehallituksen käsiteltävänä olleessa, mutta ei vielä valtuuston hyväksymässä, alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa 2025–2028 on asetettu kaikki väestöryhmät huomioiden tavoitteet ko. nelivuotiskaudelle. Hyvinvointisuunnitelma on suunnitelmakokonaisuuden kattoasiakirja, jota siihen liitettävät ja täydentävät asiakirjat osaltaan avaavat muodostaen kokonaisuuden. Hyvinvointikertomuksessa esitetyt painopisteet ja hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet toimivat asiakirjakokonaisuuteen lakisääteisesti liitettävien erillissuunnitelmien

Aluehallitus	§ 63	17.02.2025
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025

pohjana. Muilta osin hyvinvointisuunnitelmaan liitettävät muut suunnitelmat on valmisteltu omina kokonaisuuksinaan.

Toimintaympäristön nopeiden muutosten vuoksi tavoitteiden saavuttamista tukevat toimenpiteet on kaikissa hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen kuuluvissa suunnitelmissa valittu seuraaville kahdelle vuodelle. Näin myös aiemmin käsiteltävänä olleiden, mutta ei vielä aluevaltuuston hyväksymien alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman osalta. Niin ikään nyt käsiteltävänä olevassa ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmassa toimenpiteet on valittu seuraaville kahdelle vuodelle. Toimenpiteitä täsmennetään jälkimmäiselle puoliskolle myöhemmin raportoinnin yhteydessä.

Sen lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, on hyvinvointialueen vanhuspalvelulain 6 §:n mukaan vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyttä ja laatua alueellaan. Palvelujen laadun ja riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueen on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä hyvinvointialueen henkilöstöltä. Lisäksi hyvinvointialueen on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Tämän velvoitteen täyttämiseksi on ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan sisällytetty tällä hetkellä saatavilla oleva palautetieto ja tiedot henkilöstön määristä ammattiryhmittäin ikäihmisten palveluissa.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma tuodaan nyt hyvinvointialueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona toimivan aluehallituksen ensimmäiseen käsittelyyn. Tämän jälkeen suunnitelmaluonnos on tarkoitus lähettää lausuttavaksi hyvinvointialueen lautakunnille, valiokunnalle ja vaikuttamistoimielimille, kunnille sekä muille yhteistyötoimijoille. Riittävän lausuntoajan (lausunnot pyydetään 11.4. mennessä) ja lausuntojen pohjalta suunnitelmaan mahdollisesti tulevien muutosten jälkeen se on tarkoitus tuoda uudelleen aluehallituksen käsittelyyn viimeistään toukokuun alussa ja edelleen aluevaltuuston toukokuun kokouksessa käsiteltäväksi.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. käydä suunnitelmasta lähetekeskustelun

2. lähettää Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaluonnoksen käsiteltäväksi ja lausuttavaksi hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimille (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto), integraatiovaliokunnalle, lautakunnille sekä Kanta-Hämeen kunnille ja hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeville muille julkisille toimijoille,

Aluehallitus	§ 63	17.02.2025
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025

yksityisille yrityksille ja yleishyödyllisille yhteisöille lausuntopyynnön jakelulistan mukaisesti. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kommentoida suunnitelmia Intraan tulevien ohjeiden mukaisesti.

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Toimialajohtaja Jorma Haapanen, kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen ja erityisasiantuntija Tuula Salminen olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 05.05.2025 § 141

Valmistelija

erityisasiantuntija Tuula Salminen, puh. 050 562 6202, tuula.salminen@omahame.fi, kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, puh. 050 349 3149, paivi.niiranen@omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025–2028-luonnos, eli osaksi hyvinvointisuunnitelmaa liitettävä vanhuspalvelulain (980/2012) 5 § mukainen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi, on ollut lausuttavana hyvinvointialueen lakisääteisillä vaikuttamistoimielimillä, integraatiovaliokunnalla ja lautakunnilla. Lisäksi se lähetettiin sekä Kanta-Hämeen kuntien että hyvinvointialueen alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen lausuttavaksi. Myös henkilöstöllä on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa.

Määräajan puitteissa (11.4.25 mennessä) saatiin lausunto kaikilta vaikuttamistoimielimiltä, integraatiovaliokunnalta ja lautakunnilta. Kunnista hyvinvointisuunnitelmaan ja sen liitteisiin lausuntonsa antoi 6 kuntaa. Lisäksi lausunto saatiin 13:lta hyvinvointialueen alueella toimivalta muulta toimijalta.

Annetuissa lausunnoissa kiteytettiin kauniisti, että ”ikäihmisten hyvinvoinnista puhuttaessa ei puhuta vain palveluista, vaan elämästä” ja että ”olennaista on ikäihmisten oma näkökulma ja heidän tarpeensa” eli se, että ”ihminen saa tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti”. Monin eri

Aluehallitus	§ 63	17.02.2025
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025

ilmaisin huomiota ja huolta kohdennettiin siihen, tavoittaako tuki ja palvelu oikeasti sitä tarvitsevan henkilön.

Lausunnoissa tuotiin esille useita ikäihmisten palveluja koskevia näkökulmia ja huomioon otettavaksi toivottuja seikkoja. Alueellisessa ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmassa huomio on kiinnitetty yksittäisen ikääntyvän henkilön ja ikäihmisten väestönosan hyvinvointia ja terveyttä edistäviin toimenpiteisiin, joita toteutetaan osana hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia palveluita. Vaikka palvelut ja niiden saatavuus ja saavutettavuus on hyvinvoinnin kannalta olennaista, ei alueellisella ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmalla kuitenkaan ratkaista palveluiden järjestämistä tai linjata niihin liittyviä kysymyksiä. Niin sanotun sote-järjestämislain (612/2021 § 7) mukaisesti hyvinvointialueen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Tässä mielessä niin ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma kuin sen luonnoksesta annetut lausunnot toimivat taustoittavana materiaalina palveluja koskevalle päätöksenteolle.

Monissa lausunnoissa tuotiin esille huolta siitä väestönosasta, joka jää digipalvelujen ulkopuolelle, sekä heikommassa ja haavoittuvassa asemassa olevista. Hyvinvointisuunnitelma ja siihen liitettävät asiakirjat ovat kokonaisuus, jossa on pyritty välttämään päällekkäisyyttä. Lähtökohtaisesti suunnitelmien toimenpiteet koskevat myös erityisryhmiä, mikä tulee huomioida toimeenpanossa. Suunnitelmakokonaisuuteen kuuluvassa Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa tavoitteina on digiosallisuuden vahvistaminen (sis. viestintä) sekä palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden turvaaminen ja vahvistaminen. Edelleen Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelmassa kehittämiskohteet painottuvat rakenteiden luomiseen ja vahvistamiseen esimerkiksi osallisuuden ja toimintamahdollisuuksien edistämiseksi palvelujärjestelmässä. Em. kokonaisuuden muut suunnitelmat täydentävät siten myös ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä tarkoituksenmukaisella tavalla, eikä niitä sen vuoksi ole nostettu enää uudelleen esille tässä yhteydessä. Suunnitelmaluonnoksen sisältämiin toimenpiteisiin esitettiin tehtäväksi lisäyksiä ja tarkennuksia.

Suunnitelmaan on valittu tällä hetkellä painopisteiden ja tavoitteiden kannalta keskeisiä toimenpiteitä. Valitut toimenpiteet on suhteutettu käytettävissä oleviin resursseihin. Näin ollen suunnitelmaan ei ole voitu ottaa mukaan kaikkia havaittuja tarpeita. Niitä voidaan huomioida jatkossa päivittyvissä suunnitelmissa.

Lausunnoissa toivottiin myös konkreettisempia kuvauksia siitä, miten toimien asiat etenevät käytännössä. Kuten aiemmin hyväksytyssä hyvinvointisuunnitelmassa, ei tässäkään suunnitelmassa oteta kantaa tarkemmalla tasolla siihen, miten toimenpiteitä viedään käytäntöön. Hyvinvointisuunnitelmassa ja sen liiteasiakirjoissa esitettyjen

Aluehallitus	§ 63	17.02.2025
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025

toimenpiteiden toimeenpano ja resursointi tulee toteutua osana kaikkien hyvinvointialueen toimialojen työtä. Tämä edellyttää hyvinvointisuunnitelmassa ja sen liitteissä esitettyjen toimenpiteiden huomioimista talouden suunnittelussa ja toimialojen työn johtamisessa. Toimialoilla tehtävän työn tukena työskentelee asiakkuuksien johtamisen tulosalueella hyte- ja osallisuusyksikkö sekä toimialarajat ylittävä hyte-ohjausryhmä. Tarkemmat vastuunjaot ovat osa suunnitelmien toimeenpanoa, jonka edistämisestä vastuuta kantavat osaltaan hyvinvointialueen ja kuntien puitesopimuksen mukaisesti hyte-yhdyspintarakenteen foorumit ja yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmät. Ne ovat keskeisessä roolissa myös toimenpiteiden edelleen konkretisoinnin ja toteutumisen seurannan osalta.

Tiedottaminen ja viestintä sekä niissä koetut puutteet ja kehittämiskohteet nousivat esille useassa lausunnossa. Saavutettavalle ja selkeälle viestinnälle on tarvetta niin asukkaiden kuin kuntien ja muiden yhteistyötoimijoiden joukossa. Hyvinvointialueella käynnistettävistä muutoksista, tehdyistä toimenpiteistä, palveluista ja palveluvaihtoehdoista tiedottamista toivotaan nykyistä enemmän ja monikanavaisesti. Asiakkaiden ohella tiedottamisessa tulisi huomioida omaiset ja läheiset. Samoin esille tuotiin tarvetta tehdä hyvinvointialueen päätöksenteossa näkyväksi, mikä vaikutus asukkaiden ja asiakkaiden äänellä, esimerkiksi heidän asukas- ja asiakaskyselyissä esille tuomillaan ajatuksilla, on lopulta ollut. Nämä odotukset on tarpeen huomioida jatkossa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Annettujen lausuntojen pohjalta suunnitelmaan on tehty seuraavat korjaukset ja täydennykset:

- lisäys lukuun 3.2 (s. 14): "Hyvinvointialueen ammattilaisilla on myös mahdollisuus tehdä lähete kunnan liikuntaneuvontaan potilasjärjestelmän kautta, johon kuntien liikuntaneuvojilla on rajatut kirjaamisoikeudet. Tämä mahdollistaa sujuvan siirtymän palveluiden välillä ja sen, että liikuntaneuvojalla on nähtävillä asiakkaasta liikuntaneuvonnassa tarvittavat tiedot. Yhteinen järjestelmä mahdollistaa paremmin myös sen, että kunnan liikuntaneuvoja voi konsultoida hyvinvointialueen fysioterapeuttia."
- lisäys lukuun 3.4 (s. 16): "Avosairaanhoido saa tarvittavat konsultaatiot erikoissairaanhoidosta ja muistiasioissa perusterveydenhuollon muistipoliklinikalta. Muistipoliklinikalla tehdään muistiin liittyvät tutkimukset, selvittelyt ja hoidon aloitukset."
- lisäys lukuun 4.1 (s.34): "Oppilaitosten, kuten Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) ja Ammattiopisto Tavastia, kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan ja lisätään sen kautta ammattilaisten osaamista, asukkaille suunnattavaa palveluvalikoimaa sekä mahdollisuuksia uuden henkilöstön rekrytointiin."

Aluehallitus	§ 63	17.02.2025
Aluehallitus	§ 141	05.05.2025
Aluevaltuusto	§ 36	27.05.2025

- täydennys lukuun 4.2 (s. 36): "Toimijat ovat Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, Janakkalan seurakunta, Kotokartano säätiö ja Riihimäen kaupunki sekä Tammelan kunnassa Etsivän senioritoiminnan-hanke."
- täydennys lukuun 6.2 (s. 47) taulukon kohtaan kolme: " Parannamme ikäihmisten osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksia hyvinvointialueella heidän merkitykselliseksi kokemissaan asioissa (ml. yksinäisyyden kokemuksen vähentämiseen tähtäävä toimet)."
- täydennys lukuun 6.2 (s. 47) taulukon kohtaan kolme (mittari, seuranta): Hyvinvointialueen vanhusneuvoston antama arvio omista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan ja ikäihmisten osallistumisen mahdollisuuksista
- täydennys lukuun 6.4 (s. 49) taulukon kohtaan kolme (mittari, seuranta: "Kotihoidon arviointi- ja kuntoutusjakson asiakkaille ensikäynnin yhteydessä yksilökohtaisesti toteutetut asiakkaan kotiympäristön arvioinnit (käyntimäärät)"
- täydennys lukuun 6.5 (s. 50): "Rakennamme Muistijälki - aivoterveyttä elämän varrelle ja Ikä iloiten - selvästi eteenpäin hankkeiden kautta konkreettisia työkaluja ja yhteistä työskentelyä ikäihmisten hyvinvoinnin tukemiseksi yhdessä kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja oppilaitosten kanssa."
- täydennys lukuun 6.6 (s. 51): "Myös hyvinvointialueen vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto osallistuvat toimintasäännössä mainitun tehtävänsä mukaisesti hyvinvointialueen toiminnan seurantaan ja arviointiin."
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointisuunnitelmaan liitettävän Kanta-Hämeen alueellisen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2025–2028.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen ja erityisasiantuntija Tuula Salminen olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

56

Aluehallitus

§ 63

17.02.2025

Aluehallitus

§ 141

05.05.2025

Aluevaltuusto

§ 36

27.05.2025

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 36
11/00.01.02.00/2025

Aluehallituksen päättösesitys

Aluevaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointisuunnitelmaan liitettävän Kanta-Hämeen alueellisen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2025–2028.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Päivi Räsänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Päätösote / kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, erityisasiantuntija Tuula Salminen

Muutoksenhaku

Aluevalitus

Liitteet

Numero	Otsikko
20	Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025-2028
21	Ammattiopisto Tavastian terveys- ja hyvinvointialan lausunto
22	Hausjärven kunnan vammaisneuvoston lausunto
23	Hausjärven kunnan vanhusneuvoston lausunto
24	Hausjärven kunnan lausunto
25	Humppilan kunnan lausunto
26	Hämeen ammattikorkeakoulun lausunto
27	Hämeen Yrittäjien lausunto
28	Hämeenlinnan kaupungin lausunto
29	Hämeenlinnan kaupungin vanhusneuvoston lausunto
30	Kanta-Hämeen Muistiyhdistyksen lausunto
31	Kanta-Hämeen järjestöneuvottelukunnan lausunto
32	Lopen kunnan lausunto
33	Lopen vanhusneuvoston lausunto
34	OTE-tiimin lausunto
35	Riihimäen kaupungin lausunto
36	Riihimäen kaupungin vanhusneuvoston lausunto
37	Riihimäen kaupungin vammaisneuvoston lausunto
38	Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin lausunto
39	Ypäjän kunnan lausunto
40	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen elämänkaarilautakunnan lausunto

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

57

Aluehallitus

§ 63

17.02.2025

Aluehallitus

§ 141

05.05.2025

Aluevaltuusto

§ 36

27.05.2025

Numero	Otsikko
41	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen integraatiovaliokunnan lausunto
42	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan lausunto
43	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vammaisneuvoston lausunto
44	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausunto
45	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto
46	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen turvallisuuslautakunnan lausunto

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

58

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 160
§ 37

12.05.2025
27.05.2025

Hallintosäännön muutos 1.6.2025 alkaen

Aluehallitus 12.05.2025 § 160

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi, professiojohtaja Marjo Mutanen, puh.
050 563 3944, marjo.mutanen@omahame.fi

Selostus

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22.2 §:n 2 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen hallintosäännöstä. Voimassa oleva Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö on hyväksytty aluevaltuuston kokouksessa 18.2.2025 (§ 7). Tämän jälkeen on noussut esille päivitystarve koskien hallintosäännön 28 §:ssä määrättyjä sosiaalihuollon professiojohtajan tehtäviä. Voimassa olevan hallintosäännön 28.1 §:n 3 kohdan mukaan sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävänä "on antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukainen määräys asuntoon tai muuhun olinpaikkaan menoon selvittämään sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön sosiaalihuollon tarvetta, kun se ei ole muutoin selvitettävissä".

Vanhan Sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:ssä säädetään seuraavasti: "Milloin sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön etu terveyden, kehityksen tai turvallisuuden vakavan vaarantumisen vuoksi sitä välttämättä vaatii eikä sosiaalihuollon tarve muutoin ole selvitettävissä, sosiaalityöntekijällä on oikeus hyvinvointialueen määräämän johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan määräyksestä huollon tarpeen selvittämiseksi päästä tällaisen henkilön asuntoon tai muuhun olinpaikkaan (8.7.2022/588)".

Em. lain säännöksen mukaan määräyksen tulee olla nimenomaisesti hyvinvointialueen määräämän johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan määräys. Laissa suoraan tietyille viranhaltijalle säädettyä toimivaltaa ei ole mahdollista delegoida eteenpäin toiselle viranhaltijalle. Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen operatiivinen toiminta sen laajuus huomioiden edellyttää kuitenkin käytännössä sitä, että vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun määräyksen voivat antaa useampikin hyvinvointialueen määräämä johtava sosiaalihuollon viranhaltija kuin sosiaalihuollon professiojohtaja. Tämän takia hallintosääntöä ehdotetaan muutettavan 1.6.2025 alkaen seuraavasti:

- hallintosääntöön ehdotetaan lisättävän uusi 28 a § "Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät". Säännöksessä määrättäisiin ne johtavat

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 160
§ 37

12.05.2025
27.05.2025

sosiaalihuollon viranhaltijat, joilla on toimivalta antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukainen määräys.

Ehdotus on, että ko. toimivalta olisi seuraavilla viranhaltijoilla:

1. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan sosiaalipalvelujen, lastensuojelun, vammaispalveluiden ja perhekeskuspalvelujen tulosalueiden tulosaluejohtajat;
2. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (sosiaalipalvelujen tulosalueen) sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtava sosiaalityöntekijä;
3. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (sosiaalipalvelujen tulosalueen) aikuissosiaalityön, taloudellisen tuen ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelupäällikkö;
4. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (lastensuojelun tulosalueen) lastensuojelun avohuollon palvelupäällikkö;
5. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (lastensuojelun tulosalueen) lastensuojelun sijais- ja jälkihuollon palvelupäällikkö;
6. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (perhekeskuspalvelujen tulosalueen) perhekeskuksen sosiaalisen tuen palvelupäällikkö;
7. sosiaalihuollon professiojohtaja.

Luonnos hallintosäännön 28 a §:ksi (Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät) on liitteenä 1.

- hallintosäännön 28 §:ää (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät) ehdotetaan muutettavan siten, että poistetaan sen 1 momentin 3 kohta, joka kuuluu "antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukaisen määräyksen asuntoon tai muuhun olinpaikkaan menoon selvittämään sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön sosiaalihuollon tarvetta, kun se ei ole muutoin selvitettävissä". Ko. kohta voidaan poistaa tarpeettomana, mikäli hallintosääntöön on otettu uusi säännös 28 a §.

Luonnos hallintosäännön 28 §:stä "Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät" on liitteenä 2. Ehdotettu poisto on merkitty luonnokseen yliviivauksella.

Aluevaltuuston pöytäkirjaan liitetään valtuuston hyväksymän päätöksen mukaisesti päivitetty hallintosääntö.
(JS)

**Hyvinvointialuejohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä 1.6.2025 alkaen

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

60

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 160
§ 37

12.05.2025
27.05.2025

1. lisättävän Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntöön 28 a § "Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät" liitteen 1 mukaisesti ja

2. poistettavan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännöstä 28 §:n (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät) 1 momentin 3 kohta liitteen 2 mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 37
7/00.01.01/2025

**Aluehallituksen
pätösesitys**

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä 1.6.2025 alkaen

1. lisättävän Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntöön 28 a § "Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät" liitteen 1 mukaisesti ja

2. poistettavan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännöstä 28 §:n (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät) 1 momentin 3 kohta liitteen 2 mukaisesti.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

päätösote / hallintojohtaja Katja Tommiska, professiojohtaja Marjo Mutanen

Muutoksenhaku

Aluevalitus

Liitteet

Numero	Otsikko
47	Liite 1 Hallintosääntö 28 a § (Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät)
48	Liite 2 Hallintosääntö 28 § (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät)
49	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 1.6.2025

Integraatiovaliokunnan toimikauden jatkaminen

Aluehallitus 12.05.2025 § 159

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891

Selostus

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 7.3.2023 (§ 13) asettaa määräaikaisen 16-jäsenisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikautta jatkettiin myöhemmin 31.5.2025 saakka. Määräaikaisen valiokunnan perustamista perusteltiin erityisesti palveluintegraation toteutumisen näkökulmasta.

Aluehallitus kävi keskustelun integraatiovaliokunnan jatkosta kokouksessaan 5.5.2025 (§ 139). Valiokunnan työtä pidettiin tärkeänä ja toimintaa pääsääntöisesti hyödyllisenä, eikä tarve integraation edistämisestä ole poistunut. Samalla nähtiin, että organisatorisesti valiokunta voi jatkaa toimintaansa määräaikaisesti valtuuston asettamispäätöksellä. Valiokunnan kokoonpanoa on kuitenkin syytä supistaa ja tehtäviä täsmentää.

Hallintosäännön 9 §:n 4 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa määräaikaisia valiokuntia, joiden jäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Valiokunnalle voidaan antaa toimeksianto ja määräaika toimeksiannon suorittamiseksi.

Valiokunnan jäsenille maksettaisiin lautakuntien kokouspalkkioita vastaava palkkio. Lisäksi puheenjohtajalle maksettaisiin lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio. Integraatiovaliokunnan henkilöiden nimeäminen tapahtuisi kesäkuun 2025 aluevaltuuston kokouksessa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 35 §:n 2 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa

- aluehallituksen alaisena toimivia lautakuntia hoitamaan pysyväisluontoisia tehtäviä,
- johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten,
- jaostoja aluehallitukseen, lautakuntaan ja johtokuntaan.

Hyvinvointialueesta annetun lain 35 §:n 3 momentin mukaan aluehallitus voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Hallintosäännön 9 §:n 4 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa määräaikaisia valiokuntia, joiden jäsenet ovat valtuutettuja tai

varavaltuutettuja. Valiokunnalle voidaan antaa toimeksianto ja määräaika toimeksiannon suorittamiseksi.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen voimassaolevan palkkiosäännön 4 §:n mukaan valtuuston ja sen valiokuntien kokouspalkkio on 200 euroa. (JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. asettaa määräaikaisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikausi kestää 31.5.2029 saakka;
2. valitsee integraatiovaliokuntaan 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla aluevaltuutettuja tai varavaltuutettuja;
3. päättää, että integraatiovaliokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan;
4. päättää, että aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa;
5. päättää, että valiokunnan jäsenille ja aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajille maksetaan valiokunnan kokouksista voimassa olevan palkkiosäännön mukainen kokouspalkkio sekä valiokunnan puheenjohtajalle lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio;
6. päättää, että valiokunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän.

Edelleen valtuusto asettaa valiokunnan tehtäväksi:

1. palveluintegraation seuranta;
2. asukas- ja asiakaspalautteen seuranta sekä palautejärjestelmien ja asukasosallisuuden kehittäminen;
3. kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuuden seuranta;
4. strategian toimeenpanon seuranta aluehallituksen määrittelemien painopisteiden osalta;
5. seurata, raportoida ja arvioida osallisuusohjelman toteutumista ja järjestöyhteistyötä ja tehdä näitä koskevia kehitysehdotuksia;
6. lausuntojen antaminen strategian ja integraation toteuttamiseen liittyvistä asioista;

7. kehittää tietojohdantamista strategisten painopisteiden tukena;

8. valmistella, seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia;

9. valiokunta toimii kaikkien edellä mainittujen tehtävien osalta aluehallituksen ohjauksessa.

Integraatiolautakunnan esittelijänä toimii strategia ja integraatio toimialan toimialajohtaja.

Aluehallitus ohjaa valiokunnan toimintaa ja voi antaa tarkempia ohjeita valiokunnan tehtävistä ja toimintatavoista.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. asettaa määräaikaisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikausi kestää 31.5.2029 saakka;

2. valitsee integraatiovaliokuntaan 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla aluevaltuutettuja tai varavaltuutettuja;

3. valitsee integraatiovaliokunnan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan;

4. päättää, että aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa;

5. päättää, että valiokunnan jäsenille ja aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajille maksetaan valiokunnan kokouksista voimassa olevan palkkiosäännön mukainen kokouspalkkio sekä valiokunnan puheenjohtajalle lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio;

6. päättää, että valiokunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän.

Edelleen valtuusto asettaa valiokunnan tehtäväksi:

1. palveluintegraation seuranta;

2. asukas- ja asiakaspalautteen seuranta sekä palautejärjestelmien ja asukasosallisuuden kehittäminen;

3. kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuuden seuranta;

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 159
§ 38

12.05.2025
27.05.2025

4. strategian toimeenpanon seuranta aluehallituksen määrittelemien painopisteiden osalta;

5. seurata, raportoida ja arvioida osallisuusohjelman toteutumista ja järjestöyhteistyötä ja tehdä näitä koskevia kehitysehdotuksia;

6. lausuntojen antaminen strategian ja integraation toteuttamiseen liittyvistä asioista;

7. kehittää tietojohtamista strategisten painopisteiden tukena;

8. valmistella, seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia;

9. valiokunta toimii kaikkien edellä mainittujen tehtävien osalta aluehallituksen ohjauksessa.

Integraatiolautakunnan esittelijänä toimii strategia ja integraatio toimialan toimialajohtaja.

Aluehallitus ohjaa valiokunnan toimintaa ja voi antaa tarkempia ohjeita valiokunnan tehtävistä ja toimintatavoista.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 38
6076/00.01.02.00/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto

1. asettaa määräaikaisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikausi kestää 31.5.2029 saakka;

2. valitsee integraatiovaliokuntaan 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla aluevaltuutettuja tai varavaltuutettuja;

3. valitsee integraatiovaliokunnan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan;

4. päättää, että aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen

puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa;

5. päättää, että valiokunnan jäsenille ja aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajille maksetaan valiokunnan kokouksista voimassa olevan palkkiosäännön mukainen kokouspalkkio sekä valiokunnan puheenjohtajalle lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio;

6. päättää, että valiokunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän.

Edelleen valtuusto asettaa valiokunnan tehtäväksi:

1. palveluintegraation seuranta;
2. asukas- ja asiakaspalautteen seuranta sekä palautejärjestelmien ja asukasosallisuuden kehittäminen;
3. kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuuden seuranta;
4. strategian toimeenpanon seuranta aluehallituksen määrittelemien painopisteiden osalta;
5. seurata, raportoida ja arvioida osallisuusohjelman toteutumista ja järjestöyhteistyötä ja tehdä näitä koskevia kehitysehdotuksia;
6. lausuntojen antaminen strategian ja integraation toteuttamiseen liittyvistä asioista;
7. kehittää tietojohtamista strategisten painopisteiden tukena;
8. valmistella, seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia;
9. valiokunta toimii kaikkien edellä mainittujen tehtävien osalta aluehallituksen ohjauksessa. Integraatiolautakunnan esittelijänä toimii strategia ja integraatio toimialan toimialajohtaja.

Aluehallitus ohjaa valiokunnan toimintaa ja voi antaa tarkempia ohjeita valiokunnan tehtävistä ja toimintatavoista.

Päätös

Aluevaltuusto

1. asetti määräaikaisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikausi kestää 31.5.2029 saakka;
2. päätti valita kokouksessaan 17.6.2025 integraatiovaliokuntaan 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla aluevaltuutettuja tai varavaltuutettuja;

3. päätti valita kokouksessaan 17.6.2025 integraatiovaliokunnan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan;

4. päätti, että aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa;

5. päätti, että valiokunnan jäsenille ja aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajille maksetaan valiokunnan kokouksista voimassa olevan palkkiosäännön mukainen kokouspalkkio sekä valiokunnan puheenjohtajalle lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio;

6. päätti, että valiokunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän.

Edelleen valtuusto päätti asettaa valiokunnan tehtäväksi:

1. palveluintegraation seuranta;
2. asukas- ja asiakaspalautteen seuranta sekä palautejärjestelmien ja asukasosallisuuden kehittäminen;
3. kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuuden seuranta;
4. strategian toimeenpanon seuranta aluehallituksen määrittelemien painopisteiden osalta;
5. seurata, raportoida ja arvioida osallisuusohjelman toteutumista ja järjestöyhteistyötä ja tehdä näitä koskevia kehitysehdotuksia;
6. lausuntojen antaminen strategian ja integraation toteuttamiseen liittyvistä asioista;
7. kehittää tietojohtamista strategisten painopisteiden tukena;
8. valmistella, seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia;
9. valiokunta toimii kaikkien edellä mainittujen tehtävien osalta aluehallituksen ohjauksessa. Integraatiolautakunnan esittelijänä toimii strategia ja integraatio toimialan toimialajohtaja.

Aluehallitus ohjaa valiokunnan toimintaa ja voi antaa tarkempia ohjeita valiokunnan tehtävistä ja toimintatavoista.

Täytäntöönpano

päätösote / toimialajohtaja Satu Ala-Kokko

Muutoksenhaku

Aluevalitus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	67
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 26

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 96
Aluehallitus 11.11.2024 § 418

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 96

Selostus

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Tarja Kirkkola-Helenius, Aapo Reima, Juhani Lehto, Aino-Kaisa Pekonen, Erja Hirviniemi, Kristiina Ruuskanen, Heini Ristavaara, Mia Heinonen, Pirjo Alijärvi, Tapani Hellstén, Reijo Löytynoja, Merja Taponen, Johanna Häggman, Anne Eve, Mirka Soinikoski, Karri Vanttaja, Jan Löfstedt ja Kylli Kylliäinen.

Valtuustoaloite:

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla.

Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyiden osalta.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 26

22.04.2025

Aluehallitus

§ 165

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 39

27.05.2025

Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan. Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia.

Hyvä koettu terveys on yleisempää koulutustason noustessa, työttömyys puolestaan kohtaa enemmän matalasti koulutettua väestöä. Työttömien määrä Kanta-Hämeessä vuonna 2023 oli noin 7 100 ja heistä vaikeasti työllistyviä lähes 3 900. Työkyvyttömäksi itsensä kokevien työikäisten osuus on meillä 23,4 % ollen koko maassa noin 20%. Lähes 5 900 hyvinvointialueemme työikäistä saa työkyvyttömyyseläkettä, heistä 3 100 mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden ja lähes 1 100 tuki- ja liikuntaelinten sairauksien vuoksi. Samana vuonna Oma Hämeessä tehtiin vain noin 800 lakisääteistä työttömien terveystarkastusta eli 11,6 %:lle työttömistä. Määrä on hyvinvointialueiden keskitasoa. Hammaslääkäripalveluja riittämättömästi saaneiden osuus on meillä korkein matalasti koulutetuilla (23,5 %). Työterveyshuollon käyntejä alueellamme oli puolestaan noin 340 000. (Sotkanet). Sosiaali- ja terveysministeriön laskelma vuodelta 2014 on osoittanut kansallisesti 25 mrd.n vuosikustannukset menetetyistä työpanoksista.

Työterveys on käyttäjilleen maksutonta, kun taas julkisen terveydenhuollon palveluista peritään jatkuvasti kasvavia asiakasmaksuja. Työttömänä olevat käyttävät merkittävästi vähemmän avoterveydenhuollon palveluja. Työttömyys vähentää itsestään selvästi työterveyshuollon käyntejä, mutta työttömien käyntimäärät eivät lisäännä vastaavasti perusterveydenhuollossa. Muutama vuosi sitten valtion hankerahoituksella toteutettuja Osatyökyisten reitit työllisyyteen -hankkeita ei järjestetty alueellamme. Työttömien terveystarkastukset ja seutukohtaiset työkykytiimit ovat Oma Hämeessä käytössä. Tarkastuksilla löydetään muun muassa kansansairauksia ja asiakkaita saadaan hoidon piiriin, mutta niiden määrällinen kattavuus ja vaikuttavuus työ- ja toimintakykyyn ei ole riittävää.

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pidemmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten sosiaalityötä ja laadukasta kuntouttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi.

Jo vuoden 2018 selvityksessä (Kerätär & Oivo) todetaan, että vastaavia palveluja tarvitsevat henkilöt on tunnistettava aiempaa paremmin ja että tarvitsemme entistä vaikuttavamman ja tehokkaamman työkyvyn tuen palvelujärjestelmän. "Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseen panostetut varat tulee nähdä investointina työvoiman osaamiseen, työn ja työolojen kehittämiseen ja sosiaaliturvamenojen parempaan hallintaan. "

Asiaan liittyviä selvityksiä ja toimintamalliesityksiä on tehty alueellamme jo vuodesta 2019 lähtien."

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 11.11.2024 § 418

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 29.10.2024 on jätetty valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan sijaisen esitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan alaiselle sosiaalipalvelujen tulosalueelle ja terveydenhuollon toimialan alaiselle perusterveydenhuollon avopalvelujen tulosalueelle valmisteltavaksi yhteistyössä.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Konserni- ja tukipalveluiden toimialajohtaja toimi esittelijänä tämän asian käsittelyn aikana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	70
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		

Täytäntöönpano

päätösote/toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, tulosaluejohtaja Tiina Merivuori

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025

Valmistelijat

tulosalueylihoitaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila@omahame.fi

tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, puh. 050 569 4937, jaana.paasikangas@omahame.fi

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen HVA/2952/00.02.04/2024

Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla. Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyiden osalta. Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan. Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia. (jne.)

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pi-

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

demmmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten sosiaalityötä ja laadukasta kun-touttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi.”

1. Taustatietoa työttömien tilanteesta Kanta-Hämeessä

Valtuustoaloitteessa on nostettu esille tärkeä teema ja kohderyhmä. Työttömien ja täsmätyökykyisten työ- ja toimintakyvyn tuki ja vahvistuminen ovat keskeisiä tekijöitä yksilön hyvinvoinnin, työmarkkinoiden toimivuuden ja yhteiskunnan kestävyuden kannalta. On tärkeää tunnistaa jokaisen yksilön voimavarat ja vahvuudet sekä mahdolliset haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen tuen, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen. Näin edistämme jokaisen yksilön työllistymistä, hyvinvointia, taloudellista itsenäisyyttä ja sosiaalista osallisuutta. Samalla pystytään vastaamaan myös työnantajien työvoiman tarpeeseen. Työllisyyden kasvu puolestaan vähentää sosiaaliturvamenoja, kasvattaa verotuloja, tukee julkista taloutta ja vahvistaa merkittävästi yhteiskunnan kestävyyttä.

Työttömyys on lisääntynyt sekä Kanta-Hämeessä että valtakunnallisesti. Valtakunnallisesti tammikuun 2025 työttömyysprosentti oli 12,0 %. Työttömiä työnhakijoita oli Suomessa tammikuussa 325 800, mikä on 34 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kanta-Hämeessä oli tammikuun 2025 lopussa 8959 työtöntä työnhakijaa, mikä on 847 enemmän (+10 %) kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana.

Tutkimusten mukaan työtön väestönosa on sairaampaa kuin saman ikäinen työssä oleva väestö. Taustalla on valikoituminen ja työttömyyden itsensä aiheuttamat muutokset terveydessä. Sairaammat jäävät ja ohjautuvat työmarkkinoiden ulkopuolelle ja terveimmät pääsevät työhön. Toisaalta työttömyys heikentää terveyttä ja lisää sairastavuutta. Työn puutteen vuoksi samoille henkilöille kasautuu myös muita terveyden kannalta vahingollisia tekijöitä mm. köyhyyttä, matalaa koulutustasoa ja joillekin epäterveellisiä elintapoja. (Oivo ja Kerätär 2018) Mitä nopeammin tuen tarve tunnistetaan ja työtön saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut sitä vaikuttavammin pystymme ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja sen välillisiä vaikutuksia. Kanta-Hämeessä oli tammikuussa 2025 pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 2785, mikä on 469 edellisvuotta enemmän (+20 %).

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (alle 30-vuotiaat) palveluketjun vahvistaminen ja sen läpimenoajan lyhentäminen on yksi

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

HVA:n avaintavoite. Nuoria alle 25-vuotiaita oli tammikuun lopussa työttömänä 1092, mikä on 181 enemmän (+20 %) kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 16,2 %. Neet-nuorten (Työn, koulutuksen tai harjoittelun ulkopuolella oleva 16-29 –vuotias; Not in Employment, Education or Training) koulutukseen ja työhön ohjaamisen tehostaminen ja vaikuttavien palveluprosessien rakentaminen edellyttävät vahvaa monialaista yhteistyötä sekä hyvinvointialueen sisällä että eri toimijoiden (työvoimahallinto, Kela, oppilaitokset, 3. sektori) kanssa.

2 Yhteistyö kuntien ja niiden muodostamien työllisyysalueiden kanssa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue toimii tiiviissä yhteistyössä työvoimaviranomaisten, TyöHämeen työllisyysalueen ja Etelä-Hämeen työllisyysalueen, kanssa. Työvoimahallinto uudistui vuoden 2025 alusta alkaen niin, että kuntien muodostamat työllisyysalueet toimivat työvoimaviranomaisina. Viranomaistyön lisäksi Kanta-Hämeen kunnilla on myös omia työllisyyspalveluita.

Työllisyysalueiden kanssa tehtävä yhteistyö perustuu lakiin työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381 sekä lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189. Kuntouttavan työtoiminnan laissa säädetään sekä työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen aktivointisuunnitelmayhteistyöstä että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevasta kuntouttavasta työtoiminnasta. Laissa työllistymisen monialaisesta edistämisestä säädetään työllistymistä edistävistä monialaisen tuen yhteis-toimintamallista (TYM) ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelusta.

Työllisyysalueiden ja kuntien kanssa on aloitettu yhteistyön ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittäminen alueiden käynnistettyä toimintansa uuden lainsäädännön myötä. Kanta-Häme muodostaa yhden yhteisen TYM-verkoston ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallista on laadittu yhteistyösopimus. Sopimuksessa ovat mukana Kanta-Hämeen hyvinvointialue, TyöHämeen työllisyysalue, Etelä-Hämeen työllisyysalue, Kanta-Hämeen kunnat sekä Kansaneläkelaitos. Verkoston johtoryhmätyöskentely on käynnistynyt ja johtoryhmän nimeämiset on tehty. Hyvinvointialue on nimennyt johtoryhmään jäsenet ja varajäsenet sekä sosiaalipalveluista että terveystyöpalveluista. Työvoimaviranomainen asettaa johtoryhmän puheenjohtajan ja hyvinvointialue varapuheenjohtajan. Johtoryhmä määrittelee vuosittaiset tavoitteet yhteiselle TYM-työlle. TYM-lain mukaista verkostotyötä johtaa johtoryhmän asettamien tavoitteiden mukaan työvoimaviranomaisen (TyöHäme) nimeämä palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö johtaa verkostoa monialaisesti ja päällikön henkilöstökustannukset jaetaan sovitulla tavalla Kanta-Hämeen kahden työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kesken.

Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

Asiakastyö sekä TYM-lain mukaisten monialaisten työllistymissuunnitelmien että aktivointisuunnitelmien tekeminen on käynnissä täysipainoisesti.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveydenhuoltolain mukaisesti. "Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveystarkastusta. Terveystarkastus on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin. Hyvinvointialueen on järjestettävä tarpeelliset terveystarkastukset alueensa asukkailla heidän terveytensä ja hyvinvointinsa seuraamiseksi ja edistämiseksi. Terveystarkastuksen ja terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa. Terveystarkastus ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille." (Terveydenhuoltolaki 13 § 8.7.2022/581.)

3 Työttömän työkyvyn tuen palvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Työttömien terveyteen, hyvinvointiin ja talouteen liittyviä asioita hoidetaan kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Työttömyys ja sen aiheuttamat vaikutukset pyritään huomioimaan ja ottamaan puheeksi kaikessa asiakastyössä ja tarvittaessa ohjataan työtön tarvittavan tuen piiriin.

3.1 Työttömien terveystarkastukset

Työttömien terveystarkastukseen ohjaututaan työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen lähetteellä sekä työttömän omasta aloitteesta. Lähetteessä on hyvä kuvata tarkastukseen lähettämisen syy ja minkälaista palautetta tarkastuksesta halutaan. Tietojen vaihtoon tarvitaan asiakkaan lupa. Terveystarkastukset ovat asiakkaille maksuttomia.

Terveystarkastukset järjestetään seudullisesti (Forssan seutu, Hattula, Hämeenlinna, Janakkala ja Riihimäen seutu) ja odotusajat vaihtelevat seuduittain. Terveystarkastuksen tavoitteena on tukea hoidon jatkuvuutta, mikä tutkimusten mukaan parantaa mm. hoidon laatua, lisää asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyyttä ja vähentää palvelujen tarvetta. Tämän takia työttömille henkilöille pyritään nimeämään omalääkäri, joka tarvittaessa arvioi jatkotutkimusten ja lausunnon tarvetta.

Terveystarkastuksessa muodostetaan käsitys asiakkaan terveydentilasta, hyvinvoinnista ja voimavaroista. Terveydentilaa arvioidaan työllistymisen ja toimintakyvyn näkökulmista, arvioiden samalla ohjauksen, tuen, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta. Tarkastuksessa keskustellaan mm. asiakkaan elintapojen vaikutuksista tämän terveydentilaan ja työllistymiseen ja motivoidaan tarvittaessa elintapamuutoksiin. Fyysisen terveydentilan lisäksi huomioidaan asiakkaan psyykinen tilanne. Terveydenhuollon teh-

Terveystarkastus- ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

tävänä on tunnistaa työttömän henkilön terveyshaasteet ja mahdolliset esteet työllistymiselle ja ehkäistä mm. kansansairauksia.

Terveystarkastukset tehdään moniammatillisesti ja työnkyvyn arvioinnit myös monialaisesti. Tarkastukseen voidaan pyytää mukaan Terveys- ja sosiaalitoimen sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja. Terveys- ja sosiaalitoimen osallistumisen tarkoituksena on poistaa sellaisia työllistymisen esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi työttömän sairastautumisen tai kuntoutusetuuksien, ja Kelan etuuksien kokonaisuuteen. Lisäksi neuvotaan terveydenhuollon palvelujärjestelmässä etenemiseksi ja ohjataan tarvittaessa sosiaalihuollon palveluiden ja tuen piiriin.

Terveystarkastuksen tai sairaanhoitajan tekemän terveystarkastuksen jälkeen asiakas ohjataan tarvittaessa fysioterapeutin tai toimintaterapeutin arvioon ennen lääkärille ohjautumista. Lääkäri ja hoitaja tukevat henkilön työkykyä mm. sairauden paremman hoitotasapainon ja elintapojen korjaamisen myötä. Hyvinvointialueella on kehitetty elintaparyhmien toimintaa ja osa toiminnasta järjestetään etäryhminä, jolloin osallistuminen on mahdollista myös kauempana asuvilla henkilöillä. Ryhmissä keskustellaan ja annetaan ohjeita mm. ravitsemuksesta, liikunnasta, unesta ja päihteiden käytön lopettamisesta. Kuntien kanssa on yhteistyössä kehitetty liikuntalähetä, jonka avulla voidaan terveysasemalta ohjata asiakas oman kunnan liikuntaryhmiin tai muihin hänelle sopiviin palveluihin.

Usein haasteiden taustalla on sellaisia syitä, joihin ei terveydenhuollon keinoin pystytä vaikuttamaan. Esimerkiksi henkilö tarvitsee etuuden jatkumiseen lausunnon, jonka takia hänet ohjataan terveystarkastukseen. Jos henkilön terveydentilassa ei ole tapahtunut muutoksia, hän ei tarvitse terveystarkastusta vuoden välein. Monialaisten seudullisten työkyvyn tuen tiimien avulla pystytään auttamaan asiakkaita paremmin ja laajemmalla tavalla heidän erilaisissa ongelmissaan.

Nuorten terveydenhoitajat tekevät alle 30-vuotiaiden terveystarkastukset perhekeskuksessa Hämeenlinnassa ja Riihimäen seudulla. Muissa kunnissa nuorten terveystarkastukset tehdään perusterveydenhuollossa. Nuorten palveluissa tärkeä kumppani on mm. Ohjaamo.

Hyvinvointialueella on kiinnitetty huomiota esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen eli ns. hyte-kertoimien tilastointiin, joihin myös työttömien tarkastukset sisältyvät. Tiedolla johtamisen ja toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin tueksi tarvitaan yhteiset mittarit ja toimintatavat. Esim. ICF- luokitusta käyttämällä on mahdollista koota systemaattisesti yhteismitallista tietoa asiakkaan toimintakyvystä ja jakaa sitä eri toimijoiden kesken asiakkaan luvalla.

3.2 Kuntoutuspalvelut työkyvyn tukena

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

Työttömien terveystarkastuksesta voidaan ohjata asiakas maksuttomalle fysioterapeutin vastaanotolle.

Terveysasemilla tukielinvaivoissa asiakkaat ohjautuvat fysioterapeutin hoidon tarpeen arvioon ja saavat avun yhteydenoton yhteydessä puhelimesta tai etävastaanotolla tai hänet ohjataan fysioterapeutin suoravastaanotolle. Oireiden vaatiessa lääkärin arviota, asiakkaat ohjautuvat lääkärin vastaanotolle. Suoravastaanotolla fysioterapeutti tutkii ja antaa omakuntoutuksen ohjeet ja sovitaan kontrollipuhelu tai käynti.

Kun tarvitaan toimintakyvyn arviota esimerkiksi kuntoutusta tai työkyvyn selvittelyä varten, varataan vastaanottoaika fysioterapeutille. Vastaanotolla tehdään sekä toimintakykyarvio että kuntoutussuunnitelma. Asiakkaalle annetaan omakuntoutuksen ohjeet, ohjataan hyvinvointialueen ryhmäkuntoutukseen tai kuntien liikuntatoimeen. Oma Hämeessä otetaan parhaillaan käyttöön liikuntalähete, jolla saadaan ohjattua asiakkaita kuntien liikuntatoimen palveluiden piiriin. Kuntien tehtävä on hyvinvointia edistävä työ ja Kanta-Hämeen kunnissa onkin parannettu liikuntapalveluita, mutta edelleen alueellamme on kuntia, joissa liikuntatoimen resurssit ovat erittäin huonot. Liikkumattomuus on toimintakyvyn ja työkyvyn kannalta iso riski.

Kuntoutuminen on tavoitteellisesti etenevä, kuntoutujan ja asiantuntijoiden yhdessä suunnittelema prosessi, joka edellyttää edetäkseen pääsääntöisesti kuntoutujan omaa aktiivista toimintaa eikä sitä voida tehdä kuntoutujan puolesta. Omakuntoutusta tuetaan ammattitaitoisella vuorovaikutuksella, ohjauksella ja seurannalla. Kuntoutuksessa olennaista on toimintakyvyn parantaminen sekä omakuntoutuksen keinojen opettelu, jonka seurauksena asiakas pärjää mahdollisimman pienen tuen ja palvelun avulla.

KELA ja vakuutusyhtiöt tarvitsevat päätöksen tekoon toimintakykytietoa ja ICF-viitekehys on niissä käytössä. Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF) kuvaa, miten sairauden ja vamman vaikutukset näkyvät yksilön elämässä. ICF:n mukaan toimintakyky ja toimintarajoitteet ovat moniulotteinen, vuorovaikutuksellinen ja dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Työkykyä tukevan toimintakyvyn arviointia tehdään niin perusterveydenhuollon moniammatillisissa palveluissa että erikoisterveydenhoidossa ICF-pohjaisesti, jolloin tieto siirtyy tehokkaasti terveydenhuollon palvelutasolta toiselle. Jatkossa on tarkoitus TYM-lain mukaisesti tehostaa myös tiedon siirtoa sairaanhoidon erikoisaloilta perusterveydenhuoltoon työkykyarviota tukemaan. Asiakkaan luvalla tietoa siirretään terveydenhuollosta myös sosiaalihuollon työkykytiimeihin.

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

Tavoitteena on pohjana käytettävän ICF-kirjaamisen kautta sujuvoittaa toimintakykytiedon siirtymistä terveydenhuollosta myös muille TYM-toimijoille.

Kuntoutuspalveluissa otetaan parhaillaan käyttöön ICF-pohjaista toimintakykymobiilia, joka tulee työkykytiimien käyttöön. Toimintakykymobiili nostaa esiin toimintakyvyn haasteet mutta myös voimavarat ja auttaa yhteisen asiakassuunnitelman laatimisessa asiakkaan kanssa. Juuri alkanut Sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämä Sote-tekoälyn ekosysteemi -verkoston rahoittama tekoälyprojekti hyödyntää kirjattua toimintakykytietoa ja tulee mahdollistamaan toimintakyvyn muutoksen arvioinnin ja ennakkoinnin kaikissa ikäluokissa. Aloitamme kehittämisen työkykytiimien asiakkaista.

Kipupoliklinikka ja fysiatrian poliklinikka tukevat työkykytiimien toimintaa hoidollisissa ja diagnostisissa haasteissa kevyen konsultaation keinoin. Terapeutteja on koulutettu psykofyysisen kuntoutuksen ja kipupotilaiden hoitoon. Koska kipua ei kaikilta saada kokonaan pois, on myös lääkkeettömät kivun hoidon keinot asiakkailla oltava käytössä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet tukevat arjessa sekä työssä selviytymistä.

3.3 Suun terveydenhuolto työkyvyn tukena

Suun terveydenhuollon palveluissa huolehditaan alueen väestön suun ja hampaiston terveyden tutkimisesta ja hoidosta sekä kannustetaan ja tuetaan asiakkaita omahoidon toteuttamisessa. Palvelut ovat koko väestön käytettävissä ja tarvittaessa asiakkaita voidaan ohjata taloudellisen tuen palveluiden piiriin, sillä suun terveydenhuollossa asiakasmaksut ovat huomattavan korkeita ja voivat aiheuttaa haasteita asiakkaille.

Suun ja hampaiston tilanteen huomioiminen kuuluu kiinteänä osana terveydenhuollon palveluihin ja sen puheeksi ottaminen on tärkeä osa kokonaisvaltaista terveystarkastusta. Mikäli asiakkaan kanssa todetaan, että hänellä on toiminnallista, terveydellistä tai sosiaalista haittaa suun ja hampaiston kunnon vuoksi, hänet ohjataan suun terveydenhuollon palveluiden pariin. Suun terveydenhuollossa tehdään tarvittaessa laajojakin purennan kuntoutuksia sekä huomioidaan asiakkaiden kokema toiminnallinen tai sosiaalinen haitta ja hoidetaan näitä tilanteita siten, että hampaiston kunto ei muodosta estettä esimerkiksi asiakkaan työllistymiselle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on vuonna 2024 ollut koko maan korkein prosentuaalinen osuus yli 17-vuotiaan väestön hakeutumisessa julkisen suun terveydenhuollon piiriin hampaiston kokonaishoitoon. Osuus

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

on huomattavasti korkeampi (useita prosenttiyksiköitä), kuin koko maassa keskimäärin ja näkyy kaikissa ikäluokissa, myös työikäisen väestön osalta.

3.4 Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamalli TYM

Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallissa työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän monialaisen palvelutarpeen, suunnittelevat ja yhteensovittavat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut kokonaisuuksiksi sekä vastaavat työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. TYM-laissa (laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381) säädetään viranomaisten monialaisesta asiakasprosessista, työskentelystä monialaisen työllistymissuunnitelman pohjalta sekä palvelujen tarjoamisesta työttömälle. Vuoden 2025 alusta alkaen Kelan kanssa on sovittu mm. systemaattisesta osallistumisesta monialaiseen palvelutarpeen arviointiin asiakkuuden alussa. Lisäksi Kela osallistuu tarvittaessa yhteisen monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen. Monialaisen tuen yhteistoimintamallissa lakisääteisesti yhteensovitettavia palveluita ovat työvoimapalvelut sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut. Kanta-Hämeessä lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan myös muilta, esimerkiksi kuntien työllisyyspalveluita sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita.

TYM on työllistymistavoitteinen palvelu, jossa asiakkaan työkyvyn arviointi ja tuki ovat keskeisessä roolissa. 1.1.2025 voimaan tullutta lakia edelsi vastaava, ns. TYP-laki. Vuonna 2024 TYP-palvelun piirissä oli Kanta-Hämeessä 1276 asiakasta. Palvelun päättäneitä asiakkaita oli 323, joista 37 % siirtyi työhön, koulutukseen tai yrittäjyyteen. Uusia TYP-palvelussa aloittaneita asiakkaita oli 427.

TYM-laissa aiempaan TYP-lakiin nähden suurin muutos on lain sisällössä: nyt TYM-lain piirissä ovat työttömät heti ensimmäisestä työttömyyspäivästä lähtien, jos tarve monialaiselle työlle ilmenee. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että TYM-palveluun tulee ohjautumaan aiempaa huomattavasti enemmän työttömyyden alkuvaiheen asiakkaita, ja oletuksena on, että tämän ryhmän palvelutarpeessa painopiste on terveyspalveluissa sosiaalipalvelujen sijaan. Aiempaan TYP-lakiin oli määritelty työttömyyden keston kriteerit asiakkuudelle, mikä tarkoitti sitä, että monialaisen palvelun piiriin oli mahdollista päästä vasta työttömyyden pitkittyttyä, jolloin puolestaan sosiaalipalvelujen tarve korostui. Lisäksi muutos koskee sitä, että työvoimaviranomaisen roolissa toimivat nyt kuntien muodostamat työllisyysalueet.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ennakoi lakimuutosta hyvissä ajoin vuoden 2024 puolella. Kuntien kanssa käytiin keskustelua asiakaskohderyhmästä ja asiakasohjautumisesta. Todettiin, että aiempaa suurempi painoarvo

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

tulee työttömien työkyvylle ja toimintakyvylle, joiden arviointi ja tukeminen nousee keskiöön.

TYM-työhön on tällä hetkellä osoitettu henkilöstöä sekä sosiaali- että terveystalvuluista. Sosiaali- palvelujen osoittama henkilöstö TYM-työhön on 7,3 htv:a (6 sosiaali- ohjaa- jaa ja 2 sosiaali- työntekijää). Tarpeen mukaan resurssia pystytään lisäämään nykyisiä tehtäviä uudelleen kohdentamalla. Perusterveydenhuolto osoitti TYM-työhön sekä sairaanhoitaja- /terveydenhoitajaresurssia että lääkäri- resurssia jokaiselta seudulta.

TYM-laki mahdollistaa tietojenvaihto- oikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan kesken niiden tietojen osalta, jotka ovat tarpeellisia viranomaisen järjestämisvastuulla olevan palvelun tarjoamiseksi työttömälle. Käytössä on myös lakisääteinen yhteinen asiakasrekisteri. Tietojenvaihto- oikeus ja yhteinen rekisteri helpottavat ja tehostavat monialaista työskentelyä ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen järjestämistä työttömälle.

3.5 Aktivointisuunnitelmatyö

Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189 säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoim- mapalveluun.

Aktivointisuunnitelma laaditaan yhteistyössä työttömän työnhakijan ja työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen sosiaali- huollon ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on edistää työnhakijan työllistymistä, työkykyä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Aktivointisuunnitelmayhteistyöstä ja sen yhteistyökäytännöistä on sovittu sekä TyöHämeen että Ehtan työllisyysalueiden kanssa. Oma Hämeen työllistymistä ja kotoutumista edistävissä palveluissa aktivointisuunnitelmayhteistyössä toimii 11 sosiaali- ohjaajaa. Lisäksi sosiaali- huollon ammattihenkilöt aikuissosiaali- työstä laativat tarvittaessa aktivointisuunnitelman asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

3.6 Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluva sosiaali- palvelu ja se palvelu perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001). Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta sovitaan asiakkaan kanssa monialaisella työllistymissuunnitelmalla (TYM) tai aktivointisuunnitelmalla. Hyvinvointialueen sosiaali- huollon ammattihenkilö

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

tekee viranhaltijapäätöksen kuntouttavan työtoiminnan myöntämisestä asiakkaalle.

Kuntouttava työtoiminta on kohdennettu henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Palvelu on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla edistää hänen työelämäntavoitteitaan ja on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa.

Oma Hämeessä on monipuolinen valikoima kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisen vaihtoehtoja. Asiakkaan tavoite ja palveluntarve määrittää sen, mihin työtoimintapaikkaan tai ryhmätoimintaa asiakas ohjautuu. Huomioon otetaan myös maatieteellinen saavutettavuus ja asiakkaan oma toive. Vuonna 2024 asiakasmäärä kuntouttavassa työtoiminnassa oli 1213 ja toteutuneiden työtoimintapäivien määrä 68691.

Oma Hämeessä järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa omana tuotantona, yhteistyötoteutuksena ja ostopalveluina. Oma Hämeen kuntouttava työtoiminta on ollut ja on edelleen vahvassa kehittämisvaiheessa. Tavoitteena on vaikuttavuuden kasvu ja laadukas palvelun sisältö. Palvelun toteutustapaa on muokattu tavoitteelliseksi ja sisällöissä painottuvat erityisesti a) Työ- ja toimintakyvyn tukeminen ja selvittely b) Työ-elämää valmentautuminen ja osaamisen vahvistaminen ja c) Osallisuuden ja toimintakyvyn vahvistaminen. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan työelämää valmentautumisen tueksi on rakenteilla digipolku, joka julkaistaan toukokuussa 2025. Kuntouttavan työtoiminnan lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjä ja toteutustapoja kehitetään vuoden 2025 aikana.

Kuntouttavan työtoiminnan oma tuotanto toteutetaan omissa työpaja- ja ryhmätoimintayksiköissä, joita on 11. Yhteistyötuotantona kuntouttava työtoiminta toteutuu HVA:n omissa yksiköissä sekä kuntien kanssa yhteistyössä. Oma Häme on tehnyt kaikkien Kanta-Hämeen kuntien kanssa yhteistyösopimuksen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien yksiköiden kanssa. Ostopalveluilla täydennetään omana tuotantona ja yhteistyönä toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen yhdenmukainen kilpailutus toteutettiin vuonna 2024 ja uudet ostopalvelusopimukset sekä sopimuksen mukaiset palvelutuotteet tulivat voimaan vuoden 2025 alusta alkaen.

3.7 Seudulliset työkykytiimit: Työkyvyn monialainen arviointi ja tuki

Monialainen työkyvyn arviointi tehdään työttömän työ-, toiminta- tai opiskelukyvyn selvittämiseksi. Tavoitteena on työttömän pääsy työhön tai koulutukseen. Monesti tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntoutuspalveluita ja muita tukitoimia. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

jokaisen asiakkaan yksilölliset voimavarat, vahvuudet ja haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen hoidon, tuen ja palvelut, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen.

Työkykytiimien toiminta on käynnistynyt Kanta-Hämeen jokaisella seudulla. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja asiakkaan kanssa työskentelevät voivat asiakkaan luvalla lähettää asiakkaan tilanteen arvioitavaksi työkykytiimiin. Työ- ja toimintakyvyn arviointia tehdään osin TYM-lainsäädännön puitteissa ja osin muuna monialaisena, asiakkaan suostumukseen perustuvana työnä.

Työskentelyssä ovat mukana sosiaaliohjaaja tai -työntekijä, terveyden-/sairaanhoitaja, lääkäri, työvoimaviranomainen ja Kelan asiantuntija. Tarpeen mukaan yhteistyöhön osallistuvat esimerkiksi psykologi, kuntoutuksen asiantuntija, terveyssosiaalityö sekä päihde- ja/tai mielenterveyspalveluiden asiantuntija. Yhteistyö on aloitettu myös hyvinvointialueen kotoutumista edistävien palvelujen kanssa niissä tilanteissa, kun työttömän kotoutuja-asiakkaan työ- ja toimintakyky edellyttää monialaista arviointia.

Työkyvyn arviointia yhdenmukaistamaan ollaan hyvinvointialueella ottamassa käyttöön kansainvälinen ICF- toimintakyvyn arviointikoodisto. Henkilöstöä on perehdytetty ja koulutettu ICF-koodiston käyttöön ja -kirjaamiseen ja tukea järjestetään tarpeen mukaan edelleen.

Seudulliset työkykytiimit tuottavat tietoa ja jakavat osaamista työttömien työkykyyn liittyvissä asioissa myös muille toimijoille sosiaali- ja terveyspalveluissa.

3.8 Asiakasmaksut ja taloudellinen tuki

Työttömien terveystarkastus ja sitä seuraava lääkärin ja fysioterapeutin käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia. Terveystarkastuksen asiakasmaksuista päättää hyvinvointialueen aluevaltuusto. Asiakasmaksusta voi tehdä maksusuunnitelmaa laskuttajan kanssa.

Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat terveyskeskuksissa ja sairaaloissa Oma Hämeen alueella, sekä Oma Hämeen asiakasmaksuysikön henkilökunta auttavat tarvittaessa asiakaslaskujen ja rästien selvittelyssä ja ohjaavat eteenpäin, jos tilanteessa on tarpeen tehdä maksusuunnitelmaa tai hakea tukea Kelasta tai hyvinvointialueen sosiaalihuollon taloudellisen tuen yksiköstä.

4 Johtopäätökset

Terveystarkastusten määrien lisääminen	§ 26	22.04.2025
terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

Työttömien terveystarkastusten määrien lisääminen voi parantaa työttömien kansansairauden hoitotasapainoa, kohentaa elintapoja, edistää mielenterveyttä tai päihitteettömyyttä. Työttömiä henkilöitä hoidetaan peruspalveluissa niin terveysasemilla, kuntoutuksessa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja hammashuollossakin, jonka takia panostusta nimenomaan tähän riskiryhmään kohdentuvilla henkilöstölisäyksillä ei nähdä järkevänä. Sen sijaan kannattaa kehittää Oma Hämeen yhteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palvelujen integraatiota.

Monialainen yhteistyö ja sen kehittäminen on keskeistä työttömyyden pitkittymisen ehkäisyssä. Hyvinvointialueen, kuntien työllisyysalueiden, Kelan ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö on jo hyvässä käynnissä, mutta sen systemaattinen kehittäminen ja vakiinnuttaminen on ratkaisevaa. Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat tukevat yhteisessä asiakastyössä onnistumista. Hyvinvointialueella on ensiarvoisen tärkeää edelleen edistää sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota. Palveluketjuja kehitetään asiakaslähtöisiksi ja vaikuttaviksi niin, että eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi ja palvelut yhteen sovitetaan asiakkaan tarpeen mukaan. Suun terveyden merkitys työkyvylle tulee tunnistaa paremmin ja asiakasohjausta kehittää edelleen.

Työttömyyden ehkäisy vaatii varhaista puuttumista ja oikea-aikaista tukea. Työttömyyden pitkittyminen lisää nopeasti sekä sosiaalisia että terveydellisiä ongelmia. Varhainen puuttuminen, esimerkiksi työttömien terveystarkastusten ja monialaisen tuen kautta, ehkäisee parhaimmillaan ongelmien kasautumista ja nopeuttaa työllistymistä. Varhaiseen tukeen panostetaan systemaattisesti, minkä esimerkiksi uusi TYM-laki nyt mahdollistaa.

Työttömien kuntoutusprosessin onnistuminen edellyttää asiakkaan aktiivista osallistumista, jolloin mm. Oman kuntoutuksen ja elintapamuutosten tuen tarve korostuvat. Ammattilaisilla tulee olla valmiudet tukea asiakkaan motivaatiota ja sitoutumista. Etä-ryhmät ja liikuntalähetteet ovat hyvä käytäntö, jota voidaan edelleen laajentaa ja systematisoida.

Alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu edellyttää erityistä panostusta nuorten palvelupolkujen kehittämiseen. Nuorten Neet-tilanteen ratkaiseminen vaatii kohdennettua toimintaa ja Neet-nuorten palvelupolku onkin yksi hyvinvointialueen johtoryhmän nimeämistä kriittisistä, kehitettävistä palvelupoluista. Palvelupolun omistajuus on nyt osoitettu sosiaalipalvelujen työllistymistä ja kotoutumista edistävien palvelujen palvelualueelle, joka ottaa vetovastuun kokonaisuuden kehittämisestä vuoden 2025 aikana. Ohjaamotoiminnassa aktiivisesti mukana oleminen, oikea-aikainen palvelujen yhteensovittaminen ja koulutukseen tai työelämään kiinnittymisen tukeminen ovat avainasemassa. Nuorten

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

palveluiden tulee olla helposti saavutettavia ja aktiiviseen omaan toimijuuteen motivoivia.

Tiedolla johtaminen ja kustannusvaikuttavuuden seuranta vaativat systematiikkaa. Palveluiden vaikuttavuuden arviointi, asiakasprosessien etenemisen seuranta ja asiakastiedon hyödyntäminen ovat jatkossa yhä tärkeämpiä. Näihin liittyviä yhteisiä tavoitteita ja mittareita rakennetaan yhdessä monialaisen verkoston kanssa, mikä tukee kehittämistä sekä resurssien kohdentamista oikea-aikaisesti asiakkaan tavoitteen ja palvelutarpeen mukaisesti.

ICF-toimintakykyluokitus tuo yhtenäisen ymmärryksen sote-ammattilaisille asiakkaan toimintakyvystä, haasteista ja vahvuuksista. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin käytäntöjä ja osaamista kehitetään edelleen ja käyttöönottoa laajennetaan. ICF:n kautta myös muutos asiakkaan toimintakyvyssä saadaan näkyväksi ja mitattavaan muotoon. ICF-pohjainen toimintakykymobiili ja tekoälyn hyödyntäminen toimintakyvyn ennakkoinnissa tuovat tähän uusia mahdollisuuksia. Näiden työkalujen käyttöönottoa tuetaan edelleen koulutuksella ja käytännön ohjauksella, jotta ne palvelevat tehokkaasti asiakastyötä.

Hyvinvointialueella on toteutettu useita uudistuksia työttömien palvelujen tehostamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Esimerkiksi monialaiset työkyvyn tuen tiimit ovat käynnistyneet jokaisella seudulla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa työskentelyä yhteisen tavoitteen eteen palveluja kehittämällä ja yhteensovittamalla, verkostotyöhön sitoutumalla sekä yhteisiä toimintatapoja kehittämällä.

Toimialajohtajan/ terveydenhuolto päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	83
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		

Elämäkaarilautakunta 23.4.2025

Valmistelijat tulosalueylivoimaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila@omahame.fi
tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, puh. 050 569 4937, jaana.paasikangas@omahame.fi

Selostus Vastaus valtuustoaloitteeseen HVA/2952/00.02.04/2024

Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla. Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyys osalta. Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan.

Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia. (jne.)

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pidemmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten sosiaalityötä ja laadukasta kuntouttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi."

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

1 Taustatietoa työttömien tilanteesta Kanta-Hämeessä

Valtuustoaloitteessa on nostettu esille tärkeä teema ja kohderyhmä. Työttömien ja täsmätyökykyisten työ- ja toimintakyvyn tuki ja vahvistuminen ovat keskeisiä tekijöitä yksilön hyvinvoinnin, työmarkkinoiden toimivuuden ja yhteiskunnan kestävyyskannalta. On tärkeää tunnistaa jokaisen yksilön voimavarat ja vahvuudet sekä mahdolliset haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen tuen, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen. Näin edistämme jokaisen yksilön työllistymistä, hyvinvointia, taloudellista itsenäisyyttä ja sosiaalista osallisuutta. Samalla pystytään vastaamaan myös työnantajien työvoiman tarpeeseen. Työllisyyden kasvu puolestaan vähentää sosiaaliturvamenoja, kasvattaa verotuloja, tukee julkista taloutta ja vahvistaa merkittävästi yhteiskunnan kestävyttä.

Työttömyys on lisääntynyt sekä Kanta-Hämeessä että valtakunnallisesti. Valtakunnallisesti tammikuun 2025 työttömyysprosentti oli 12,0 %. Työttömiä työnhakijoita oli Suomessa tammikuussa 325 800, mikä on 34 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kanta-Hämeessä oli tammikuun 2025 lopussa 8959 työtöntä työnhakijaa, mikä on 847 enemmän (+10 %) kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana.

Tutkimusten mukaan työtön väestönosa on sairaampaa kuin saman ikäinen työssä oleva väestö. Taustalla on valikoituminen ja työttömyyden itsensä aiheuttamat muutokset terveydessä. Sairaamat jäävät ja ohjautuvat työmarkkinoiden ulkopuolelle ja terveimmät pääsevät työhön. Toisaalta työttömyys heikentää terveyttä ja lisää sairastavuutta. Työn puutteen vuoksi samoille henkilöille kasautuu myös muita terveyden kannalta vahingollisia tekijöitä mm. köyhyyttä, matalaa koulutustasoa ja joillekin epäterveellisiä elintapoja. (Oivo ja Kerätär 2018) Mitä nopeammin tuen tarve tunnistetaan ja työtön saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut sitä vaikuttavammin pystymme ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja sen välillisiä vaikutuksia. Kanta-Hämeessä oli tammikuussa 2025 pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 2785, mikä on 469 edellisvuotta enemmän (+20 %).

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (alle 30-vuotiaat) palveluketjun vahvistaminen ja sen läpimenoajan lyhentäminen on yksi HVA:n avaintavoite. Nuoria alle 25-vuotiaita oli tammikuun lopussa työttömänä 1092, mikä on 181 enemmän (+20 %) kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 16,2 %. Neet-nuorten (Työn, koulutuksen tai harjoittelun ulkopuolella oleva 16-29 –vuotias; Not in Employment, Education or Training) koulutukseen ja työhön ohjaamisen tehostaminen ja vaikuttavien palveluprosessien rakentaminen

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

edellyttävät vahvaa monialaista yhteistyötä sekä hyvinvointialueen sisällä että eri toimijoiden (työvoimahallinto, Kela, oppilaitokset, 3. sektori) kanssa.

2 Yhteistyö kuntien ja niiden muodostamien työllisyysalueiden kanssa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue toimii tiiviissä yhteistyössä työvoimaviranomaisten, TyöHämeen työllisyysalueen ja Etelä-Hämeen työllisyysalueen, kanssa. Työvoimahallinto uudistui vuoden 2025 alusta alkaen niin, että kuntien muodostamat työllisyysalueet toimivat työvoimaviranomaisina. Viranomaistyön lisäksi Kanta-Hämeen kunnilla on myös omia työllisyyspalveluita.

Työllisyysalueiden kanssa tehtävä yhteistyö perustuu lakiin työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381 sekä lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189. Kuntouttavan työtoiminnan laissa säädetään sekä työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen aktivointisuunnitelmayhteistyöstä että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevasta kuntouttavasta työtoiminnasta. Laissa työllistymisen monialaisesta edistämisestä säädetään työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoimintamallista (TYM) ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelusta.

Työllisyysalueiden ja kuntien kanssa on aloitettu yhteistyön ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittäminen alueiden käynnistettyä toimintansa uuden lainsäädännön myötä. Kanta-Häme muodostaa yhden yhteisen TYM-verkoston ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallista on laadittu yhteistyösopimus. Sopimuksessa ovat mukana Kanta-Hämeen hyvinvointialue, TyöHämeen työllisyysalue, Etelä-Hämeen työllisyysalue, Kanta-Hämeen kunnat sekä Kansaneläkelaitos. Verkoston johtoryhmätyöskentely on käynnistynyt ja johtoryhmän nimeämiset on tehty. Hyvinvointialue on nimennyt johtoryhmään jäsenet ja varajäsenet sekä sosiaalipalveluista että terveystyöpalveluista. Työvoimaviranomainen asettaa johtoryhmän puheenjohtajan ja hyvinvointialue varapuheenjohtajan. Johtoryhmä määrittelee vuosittaiset tavoitteet yhteiselle TYM-työlle. TYM-lain mukaista verkostotyötä johtaa johtoryhmän asettamien tavoitteiden mukaan työvoimaviranomaisen (TyöHäme) nimeämä palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö johtaa verkostoa monialaisesti ja päällikön henkilöstökustannukset jaetaan sovitulla tavalla Kanta-Hämeen kahden työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kesken. Asiakastyö sekä TYM-lain mukaisten monialaisten työllistymissuunnitelmien että aktivointisuunnitelmien tekeminen on käynnissä täysipainoisesti.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveydenhuoltolain mukaisesti. "Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden

Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveystarkastusta. Terveystarkastus on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin. Hyvinvointialueen on järjestettävä tarpeelliset terveystarkastukset alueensa asukkailla heidän terveytensä ja hyvinvointinsa seuraamiseksi ja edistämiseksi. Terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa. Terveystarkastus ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille.” (Terveystarkastuslaki 13 § 8.7.2022/581.)

3 Työttömien työkyvyn tuen palvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Työttömien terveyden, hyvinvointiin ja talouteen liittyviä asioita hoidetaan kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Työttömyys ja sen aiheuttamat vaikutukset pyritään huomioimaan ja ottamaan puheeksi kaikissa asiakastyössä ja tarvittaessa ohjataan työtön tarvittavan tuen piiriin.

3.1 Työttömien terveystarkastukset

Työttömien terveystarkastukseen ohjautetaan työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen lähetteellä sekä työttömän omasta aloitteesta. Lähetteessä on hyvä kuvata tarkastukseen lähettämisen syy ja minkälaisista palautteista tarkastuksesta halutaan. Tietojen vaihtoon tarvitaan asiakkaan lupa. Terveystarkastukset ovat asiakkaille maksuttomia.

Terveystarkastukset järjestetään seudullisesti (Forssan seutu, Hattula, Hämeenlinna, Janakkala ja Riihimäen seutu) ja odotusajat vaihtelevat seuduittain. Terveystarkastusten tavoitteena on tukea hoidon jatkuvuutta, mikä tutkimusten mukaan parantaa mm. hoidon laatua, lisää asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyyttä ja vähentää palvelujen tarvetta. Tämän takia työttömille henkilöille pyritään nimeämään omalääkäri, joka tarvittaessa arvioi jatkotutkimusten ja lausunnon tarvetta.

Terveystarkastuksessa muodostetaan käsitys asiakkaan terveydentilasta, hyvinvoinnista ja voimavaroista. Terveydentilaa arvioidaan työllistymisen ja toimintakyvyn näkökulmista, arvioiden samalla ohjauksen, tuen, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta. Tarkastuksessa keskustellaan mm. asiakkaan elintapojen vaikutuksista tämän terveydentilaan ja työllistymiseen ja motivoidaan tarvittaessa elintapamuutoksiin. Fyysisen terveydentilan lisäksi huomioidaan asiakkaan psyykinen tilanne. Terveystarkastuksen tehtävänä on tunnistaa työttömän henkilön terveyshaasteet ja mahdolliset esteet työllistymiselle ja ehkäistä mm. kansansairauksia.

Terveystarkastukset tehdään moniammatillisesti ja työkyvyn arvioinnit myös monialaisesti. Tarkastukseen voidaan pyytää mukaan

Terveystarkastuksen ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

Terveystarkastuksen sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja.
Terveystarkastuksen osallistumisen tarkoituksena on poistaa sellaisia työllistymisen esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi työttömän sairastautumisen, kuntoutusetuuksien, ja Kelan etuuksien kokonaisuuteen. Lisäksi neuvotaan terveydenhuollon palvelujärjestelmässä etenemiseksi ja ohjataan tarvittaessa sosiaalihuollon palveluiden ja tuen piiriin.

Terveystarkastuksen tai sairaanhoitajan tekemän terveystarkastuksen jälkeen asiakas ohjataan tarvittaessa fysioterapeutin tai toimintaterapeutin arvioon ennen lääkärille ohjautumista. Lääkäri ja hoitaja tukevat henkilön työkykyä mm. Sairauden paremman hoitotasapainon ja elintapojen korjaamisen myötä. Hyvinvointialueella on kehitetty elintaparyhmien toimintaa ja osa toiminnasta järjestetään etäryhminä, jolloin osallistuminen on mahdollista myös kauempana asuvilla henkilöillä. Ryhmissä keskustellaan ja annetaan ohjeita mm. ravitsemuksesta, liikunnasta, unesta ja päihteiden käytön lopettamisesta. Kuntien kanssa on yhteistyössä kehitetty liikuntalähetä, jonka avulla voidaan terveystarkastuksesta ohjata asiakas oman kunnan liikuntaryhmiin tai muihin hänelle sopiviin palveluihin.

Usein haasteiden taustalla on sellaisia syitä, joihin ei terveydenhuollon keinoin pystytä vaikuttamaan. Esimerkiksi henkilö tarvitsee etuuden jatkumiseen lausunnon, jonka takia hänet ohjataan terveystarkastukseen. Jos henkilön terveydentilassa ei ole tapahtunut muutoksia, hän ei tarvitse terveystarkastusta vuoden välein. Monialaisten seudullisten työkyvyn tuen tiimien avulla pystytään auttamaan asiakkaita paremmin ja laajalaisemmin heidän erilaisissa ongelmissaan.

Nuorten terveystarkastajat tekevät alle 30-vuotiaiden terveystarkastukset perhekeskuksessa Hämeenlinnassa ja Riihimäen seudulla. Muissa kunnissa nuorten terveystarkastukset tehdään perusterveydenhuollossa. Nuorten palveluissa tärkeä kumppani on mm. Ohjaamo.

Hyvinvointialueella on kiinnitetty huomiota esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen eli ns. hyte-kertoimien tilastointiin, joihin myös työttömien tarkastukset sisältyvät. Tiedolla johtamisen ja toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin tueksi tarvitaan yhteiset mittarit ja toimintatavat. Esim. ICF- luokitusta käyttämällä on mahdollista koota systemaattisesti yhteismitallista tietoa asiakkaan toimintakyvystä ja jakaa sitä eri toimijoiden kesken asiakkaan luvalla.

3.2 Kuntoutuspalvelut työkyvyn tukena

Työttömien terveystarkastuksesta voidaan ohjata asiakas maksuttomalle fysioterapeutin vastaanotolle.

Terveys- ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 26

22.04.2025

Aluehallitus

§ 165

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 39

27.05.2025

Terveysasemilla tukielinvaivoissa asiakkaat ohjautuvat fysioterapeutin hoidon tarpeen arvioon ja saavat avun yhteydenoton yhteydessä puhelimesta tai etävastaanotolla tai hänet ohjataan fysioterapeutin suoravastaanotolle. Oireiden vaatiessa lääkärin arviota, asiakkaat ohjautuvat lääkärin vastaanotolle. Suoravastaanotolla fysioterapeutti tutkii ja antaa omakuntoutuksen ohjeet ja sovitaan kontrollipuhelu tai käynti.

Kun tarvitaan toimintakyvyn arviota esimerkiksi kuntoutusta tai työkyvyn selvittelyä varten, varataan vastaanottoaika fysioterapeutille. Vastaanotolla tehdään sekä toimintakykyarvio että kuntoutussuunnitelma. Asiakkaalle annetaan omakuntoutuksen ohjeet, ohjataan hyvinvointialueen ryhmäkuntoutukseen tai kuntien liikuntatoimeen. Oma Hämeessä otetaan parhaillaan käyttöön liikuntalähete, jolla saadaan ohjattua asiakkaita kuntien liikuntatoimen palveluiden piiriin. Kuntien tehtävä on hyvinvointia edistävä työ ja Kanta-Hämeen kunnissa onkin parannettu liikuntapalveluita, mutta edelleen alueellamme on kuntia, joissa liikuntatoimen resurssit ovat erittäin huonot. Liikkumattomuus on toimintakyvyn ja työkyvyn kannalta iso riski.

Kuntoutuminen on tavoitteellisesti etenevä, kuntoutujan ja asiantuntijoiden yhdessä suunnittelema prosessi, joka edellyttää edetäkseen pääsääntöisesti kuntoutujan omaa aktiivista toimintaa eikä sitä voida tehdä kuntoutujan puolesta. Omakuntoutusta tuetaan ammattitaitoisella vuorovaikutuksella, ohjauksella ja seurannalla. Kuntoutuksessa olennaista on toimintakyvyn parantaminen sekä omakuntoutuksen keinojen opettelu, jonka seurauksena asiakas pärjää mahdollisimman pienen tuen ja palvelun avulla.

KELA ja vakuutusyhtiöt tarvitsevat päätöksen tekoon toimintakykytietoa ja ICF-viitekehys on niissä käytössä. Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF) kuvaa, miten sairauden ja vamman vaikutukset näkyvät yksilön elämässä. ICF:n mukaan toimintakyky ja toimintarajoitteet ovat moniulotteinen, vuorovaikutuksellinen ja dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Työkykyä tukevan toimintakyvyn arviointia tehdään niin perusterveydenhuollon moniammatillisissa palveluissa että erikoisterveydenhoidossa ICF-pohjaisesti, jolloin tieto siirtyy tehokkaasti terveydenhuollon palvelutasolta toiselle. Jatkossa on tarkoitus TYM-lain mukaisesti tehostaa myös tiedon siirtoa sairaanhoidon erikoisaloilta perusterveydenhuoltoon työkykyarviota tukemaan. Asiakkaan luvalla tietoa siirretään terveydenhuollosta myös sosiaalihuollon työkykytiimeihin. Tavoitteena on pohjana käytettävän ICF-kirjaamisen kautta sujuvoittaa

Terveystiedon ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

toimintakykytiedon siirtymistä terveydenhuollosta myös muille TYM-toimijoille.

Kuntoutuspalveluissa otetaan parhaillaan käyttöön ICF-pohjaista toimintakykymobiilia, joka tulee työkykytiimien käyttöön. Toimintakykymobiili nostaa esiin toimintakyvyn haasteet mutta myös voimavarat ja auttaa yhteisen asiakassuunnitelman laatimisessa asiakkaan kanssa. Juuri alkanut Sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämä Sote-tekoälyn ekosysteemi -verkoston rahoittama tekoälyprojekti hyödyntää kirjattua toimintakykytietoa ja tulee mahdollistamaan toimintakyvyn muutoksen arvioinnin ja ennakkoinnin kaikissa ikäluokissa. Aloitamme kehittämisen työkykytiimien asiakkaista.

Kipupoliklinikka ja fysiatrian poliklinikka tukevat työkykytiimien toimintaa hoidollisissa ja diagnostisissa haasteissa kevyen konsultaation keinoin. Terapeutteja on koulutettu psykofyysisen kuntoutuksen ja kipupotilaiden hoitoon. Koska kipua ei kaikilta saada kokonaan pois, on myös lääkkeettömät kivun hoidon keinot asiakkailla oltava käytössä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet tukevat arjessa sekä työssä selviytymistä.

3.3 Suun terveydenhuolto työkyvyn tukena

Suun terveydenhuollon palveluissa huolehditaan alueen väestön suun ja hampaiston terveyden tutkimisesta ja hoidosta sekä kannustetaan ja tuetaan asiakkaita omahoidon toteuttamisessa. Palvelut ovat koko väestön käytettävissä ja tarvittaessa asiakkaita voidaan ohjata taloudellisen tuen palveluiden piiriin, sillä suun terveydenhuollossa asiakasmaksut ovat huomattavan korkeita ja voivat aiheuttaa haasteita asiakkailla.

Suun ja hampaiston tilanteen huomioiminen kuuluu kiinteänä osana terveydenhuollon palveluihin ja sen puheeksi ottaminen on tärkeä osa kokonaisvaltaista terveystarkastusta. Mikäli asiakkaan kanssa todetaan, että hänellä on toiminnallista, terveydellistä tai sosiaalista haittaa suun ja hampaiston kunnon vuoksi, hänet ohjataan suun terveydenhuollon palveluiden pariin. Suun terveydenhuollossa tehdään tarvittaessa laajojakin purennan kuntoutuksia sekä huomioidaan asiakkaiden kokema toiminnallinen tai sosiaalinen haitta ja hoidetaan näitä tilanteita siten, että hampaiston kunto ei muodosta estettä esimerkiksi asiakkaan työllistymiselle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on vuonna 2024 ollut koko maan korkein prosentuaalinen osuus yli 17-vuotiaan väestön hakeutumisessa julkisen suun terveydenhuollon piiriin hampaiston kokonaishoitoon. Osuus

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

on huomattavasti korkeampi (useita prosenttiyksiköitä), kuin koko maassa keskimäärin ja näkyy kaikissa ikäluokissa, myös työikäisen väestön osalta.

3.4 Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamalli TYM

Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallissa työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän monialaisen palvelutarpeen, suunnittelevat ja yhteensovittavat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut kokonaisuuksiksi sekä vastaavat työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. TYM-laissa (laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381) säädetään viranomaisten monialaisesta asiakasprosessista, työskentelystä monialaisen työllistymissuunnitelman pohjalta sekä palvelujen tarjoamisesta työttömälle. Vuoden 2025 alusta alkaen Kelan kanssa on sovittu mm. systemaattisesta osallistumisesta monialaiseen palvelutarpeen arviointiin asiakkuuden alussa. Lisäksi Kela osallistuu tarvittaessa yhteisen monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen. Monialaisen tuen yhteistoimintamallissa lakisääteisesti yhteensovitettavia palveluita ovat työvoimapalvelut sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut. Kanta-Hämeessä lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan myös muilta, esimerkiksi kuntien työllisyyspalveluita sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita.

TYM on työllistymistavoitteinen palvelu, jossa asiakkaan työkyvyn arviointi ja tuki ovat keskeisessä roolissa. 1.1.2025 voimaan tullutta lakia edelsi vastaava, ns. TYP-laki.

Vuonna 2024 TYP-palvelun piirissä oli Kanta-Hämeessä 1276 asiakasta. Palvelun päättäneitä asiakkaita oli 323, joista 37 % siirtyi työhön, koulutukseen tai yrittäjyyteen. Uusia TYP-palvelussa aloittaneita asiakkaita oli 427.

TYM-laissa aiempaan TYP-lakiin nähden suurin muutos on lain sisällössä: nyt TYM-lain piirissä ovat työttömät heti ensimmäisestä työttömyyspäivästä lähtien, jos tarve monialaiselle työlle ilmenee. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että TYM-palveluun tulee ohjautumaan aiempaa huomattavasti enemmän työttömyyden alkuvaiheen asiakkaita, ja oletuksena on, että tämän ryhmän palvelutarpeessa painopiste on terveyspalveluissa sosiaalipalvelujen sijaan. Aiempaan TYP-lakiin oli määritelty työttömyyden keston kriteerit asiakkuudelle, mikä tarkoitti sitä, että monialaisen palvelun piiriin oli mahdollista päästä vasta työttömyyden pitkittyttyä, jolloin puolestaan sosiaalipalvelujen tarve korostui. Lisäksi muutos koskee sitä, että työvoimaviranomaisen roolissa toimivat nyt kuntien muodostamat työllisyysalueet.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ennakoi lakimuutosta hyvissä ajoin vuoden 2024 puolella. Kuntien kanssa käytiin keskustelua asiakaskohderyhmästä

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	91
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		

ja asiakasohjautumisesta. Todettiin, että aiempaa suurempi painoarvo tulee työttömien työkyvylle ja toimintakyvylle, joiden arviointi ja tukeminen nousee keskiöön.

TYM-työhön on tällä hetkellä osoitettu henkilöstöä sekä sosiaali- että terveyspalveluista. Sosiaalipalvelujen osoittama henkilöstö TYM-työhön on 7,3 htv:a (6 sosiaaliohjaajaa ja 2 sosiaalityöntekijää). Tarpeen mukaan resurssia pystytään lisäämään nykyisiä tehtäviä uudelleen kohdentamalla. Perusterveydenhuolto osoitti TYM-työhön sekä sairaanhoitaja-/terveydenhoitajaresurssia että lääkäriresurssia jokaiselta seudulta.

TYM-laki mahdollistaa tietojenvaihto-oikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan kesken niiden tietojen osalta, jotka ovat tarpeellisia viranomaisen järjestämisvastuulla olevan palvelun tarjoamiseksi työttömälle. Käytössä on myös lakisääteinen yhteinen asiakasrekisteri. Tietojenvaihto-oikeus ja yhteinen rekisteri helpottavat ja tehostavat monialaista työskentelyä ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen järjestämistä työttömälle.

3.5 Aktivointisuunnitelmatyö

Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189 säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun.

Aktivointisuunnitelma laaditaan yhteistyössä työttömän työnhakijan ja työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on edistää työnhakijan työllistymistä, työkykyä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Aktivointisuunnitelmayhteistyöstä ja sen yhteistyökäytännöistä on sovittu sekä TyöHämeen että Ehtan työllisyysalueiden kanssa. Oma Hämeen työllistymistä ja kotoutumista edistävissä palveluissa aktivointisuunnitelmayhteistyössä toimii 11 sosiaaliohjaajaa. Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilöt aikuissosiaalityöstä laativat tarvittaessa aktivointisuunnitelman asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

3.6 Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluva sosiaalipalvelu ja se palvelu perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001). Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta sovitaan asiakkaan kanssa monialaisella työllistymissuunnitelmalla (TYM) tai aktivointisuunnitelmalla. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilö

Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

tekee viranhaltijapäätöksen kuntouttavan työtoiminnan myöntämisestä asiakkaalle.

Kuntouttava työtoiminta on kohdennettu henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Palvelu on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla edistää hänen työelämäntavoitteitaan ja on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa.

Oma Hämeessä on monipuolinen valikoima kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisen vaihtoehtoja. Asiakkaan tavoite ja palveluntarve määrittää sen, mihin työtoimintapaikkaan tai ryhmätoimintaa asiakas ohjautuu. Huomioon otetaan myös maatieteellinen saavutettavuus ja asiakkaan oma toive. Vuonna 2024 asiakasmäärä kuntouttavassa työtoiminnassa oli 1213 ja toteutuneiden työtoimintapäivien määrä 68691.

Oma Hämeessä järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa omana tuotantona, yhteistyötoteutuksena ja ostopalveluina. Oma Hämeen kuntouttava työtoiminta on ollut ja on edelleen vahvassa kehittämisvaiheessa. Tavoitteena on vaikuttavuuden kasvu ja laadukas palvelun sisältö. Palvelun toteutustapaa on muokattu tavoitteelliseksi ja sisällöissä painottuvat erityisesti a) Työ- ja toimintakyvyn tukeminen ja selvittely b) Työelämään valmentautuminen ja osaamisen vahvistaminen ja c) Osallisuuden ja toimintakyvyn vahvistaminen. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan työelämään valmentautumisen tueksi on rakenteilla digipolku, joka julkaistaan toukokuussa 2025. Kuntouttavan työtoiminnan lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjä ja toteutustapoja kehitetään vuoden 2025 aikana.

Kuntouttavan työtoiminnan oma tuotanto toteutetaan omissa työpaja- ja ryhmätoimintayksiköissä, joita on 11. Yhteistyötuotantona kuntouttava työtoiminta toteutuu HVA:n omissa yksiköissä sekä kuntien kanssa yhteistyössä. Oma Häme on tehnyt kaikkien Kanta-Hämeen kuntien kanssa yhteistyösopimuksen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien yksiköiden kanssa. Ostopalveluilla täydennetään omana tuotantona ja yhteistyönä toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen yhdenmukainen kilpailutus toteutettiin vuonna 2024 ja uudet ostopalvelusopimukset sekä sopimuksen mukaiset palvelutuotteet tulivat voimaan vuoden 2025 alusta alkaen.

3.7 Seudulliset työkykytiimit: Työkykyyn monialainen arviointi ja tuki

Monialainen työkyvyn arviointi tehdään työttömän työ-, toiminta- tai opiskelukyvyn selvittämiseksi. Tavoitteena on työttömän pääsy työhön tai koulutukseen. Monesti tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntoutuspalveluita ja muita tukitoimia. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan

Terveystyön ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025

jokaisen asiakkaan yksilölliset voimavarat, vahvuudet ja haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen hoidon, tuen ja palvelut, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen.

Työkykytiimien toiminta on käynnistynyt Kanta-Hämeen jokaisella seudulla. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja asiakkaan kanssa työskentelevät voivat asiakkaan luvalla lähettää asiakkaan tilanteen arvioitavaksi työkykytiimiin. Työ- ja toimintakyvyn arviointia tehdään osin TYM-lainsäädännön puitteissa ja osin muuna monialaisena, asiakkaan suostumukseen perustuvana työnä.

Työskentelyssä ovat mukana sosiaaliohjaaja tai -työntekijä, terveyden-/sairaanhoitaja, lääkäri, työvoimaviranomainen ja Kelan asiantuntija. Tarpeen mukaan yhteistyöhön osallistuvat esimerkiksi psykologi, kuntoutuksen asiantuntija, terveysosasto ja päihde- ja/tai mielenterveyspalveluiden asiantuntija. Yhteistyö on aloitettu myös hyvinvointialueen kotoutumista edistävien palvelujen kanssa niissä tilanteissa, kun työttömän kotoutuja-asiakkaan työ- ja toimintakyky edellyttää monialaista arviointia.

Työkyvyn arviointia yhdenmukaistamaan ollaan hyvinvointialueella ottamassa käyttöön kansainvälinen ICF- toimintakyvyn arviointikoodisto. Henkilöstöä on perehdytetty ja koulutettu ICF-koodiston käyttöön ja -kirjaamiseen ja tukea järjestetään tarpeen mukaan edelleen.

Seudulliset työkykytiimit tuottavat tietoa ja jakavat osaamista työttömien työkykyyn liittyvissä asioissa myös muille toimijoille sosiaali- ja terveyspalveluissa.

3.8 Asiakasmaksut ja taloudellinen tuki

Työttömien terveystarkastus ja sitä seuraava lääkärin ja fysioterapeutin käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia. Terveystarkastuksen asiakasmaksuista päättää hyvinvointialueen aluevaltuusto. Asiakasmaksusta voi tehdä maksusuunnitelmaa laskuttajan kanssa.

Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat terveyskeskuksissa ja sairaaloissa Oma Hämeen alueella, sekä Oma Hämeen asiakasmaksuysikön henkilökunta auttavat tarvittaessa asiakaslaskujen ja rästien selvittelyssä ja ohjaavat eteenpäin, jos tilanteessa on tarpeen tehdä maksusuunnitelmaa tai hakea tukea Kelasta tai hyvinvointialueen sosiaalihuollon taloudellisen tuen yksiköstä.

4 Johtopäätökset

Terveystarkastusten
edistämisen lautakunta

§ 26

22.04.2025

Aluehallitus

§ 165

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 39

27.05.2025

Työttömien terveystarkastusten määrien lisääminen voi parantaa työttömien kansansairauden hoitotasapainoa, kohentaa elintapoja, edistää mielenterveyttä tai päihitteettömyyttä. Työttömiä henkilöitä hoidetaan peruspalveluissa niin terveysasemilla, kuntoutuksessa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja hammashuollossakin, jonka takia panostusta nimenomaan tähän riskiryhmään kohdentuvilla henkilöstölisäyksillä ei nähdä järkevänä. Sen sijaan kannattaa kehittää Oma Hämeen yhteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palvelujen integraatiota.

Monialainen yhteistyö ja sen kehittäminen on keskeistä työttömyyden pitkittymisen ehkäisyssä. Hyvinvointialueen, kuntien työllisyysalueiden, Kelan ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö on jo hyvässä käynnissä, mutta sen systemaattinen kehittäminen ja vakiinnuttaminen on ratkaisevaa. Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat tukevat yhteisessä asiakastyössä onnistumista. Hyvinvointialueella on ensiarvoisen tärkeää edelleen edistää sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota. Palveluketjuja kehitetään asiakaslähtöisiksi ja vaikuttaviksi niin, että eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi ja palvelut yhteen sovitetaan asiakkaan tarpeen mukaan. Suun terveyden merkitys työkyvyllä tulee tunnistaa paremmin ja asiakasohjausta kehittää edelleen.

Työttömyyden ehkäisy vaatii varhaista puuttumista ja oikea-aikaista tukea. Työttömyyden pitkittyminen lisää nopeasti sekä sosiaalisia että terveydellisiä ongelmia. Varhainen puuttuminen, esimerkiksi työttömien terveystarkastusten ja monialaisen tuen kautta, ehkäisee parhaimmillaan ongelmien kasautumista ja nopeuttaa työllistymistä. Varhaiseen tukeen panostetaan systemaattisesti, minkä esimerkiksi uusi TYM-laki nyt mahdollistaa.

Työttömien kuntoutusprosessin onnistuminen edellyttää asiakkaan aktiivista osallistumista, jolloin mm. Oman kuntoutuksen ja elintapamuutosten tuen tarve korostuvat. Ammattilaisilla tulee olla valmiudet tukea asiakkaan motivaatiota ja sitoutumista. Etäryhmät ja liikuntalähetteet ovat hyvä käytäntö, jota voidaan edelleen laajentaa ja systematisoida.

Alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu edellyttää erityistä panostusta nuorten palvelupolkujen kehittämiseen. Nuorten Neet-tilanteen ratkaiseminen vaatii kohdennettua toimintaa ja Neet-nuorten palvelupolku onkin yksi hyvinvointialueen johtoryhmän nimeämistä kriittisistä, kehitettävistä palvelupoluista. Palvelupolun omistajuus on nyt osoitettu sosiaalipalvelujen työllistymistä ja kotoutumista edistävien palvelujen palvelualueelle, joka ottaa vetovastuun kokonaisuuden kehittämisestä vuoden 2025 aikana. Ohjaamotoiminnassa aktiivisesti mukana oleminen, oikea-aikainen palvelujen yhteensovittaminen ja koulutukseen tai työelämään kiinnittymisen tukeminen ovat avainasemassa. Nuorten

Terveysten ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 26

22.04.2025

Aluehallitus

§ 165

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 39

27.05.2025

palveluiden tulee olla helposti saavutettavia ja aktiiviseen omaan toimijuuteen motivoivia.

Tiedolla johtaminen ja kustannusvaikuttavuuden seuranta vaativat systematiikkaa. Palveluiden vaikuttavuuden arviointi, asiakasprosessien etenemisen seuranta ja asiakastiedon hyödyntäminen ovat jatkossa yhä tärkeämpiä. Näihin liittyviä yhteisiä tavoitteita ja mittareita rakennetaan yhdessä monialaisen verkoston kanssa, mikä tukee kehittämistä sekä resurssien kohdentamista oikea-aikaisesti asiakkaan tavoitteen ja palvelutarpeen mukaisesti.

ICF-toimintakykyluokitus tuo yhtenäisen ymmärryksen sote-ammattilaisille asiakkaan toimintakyvystä, haasteista ja vahvuuksista. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin käytäntöjä ja osaamista kehitetään edelleen ja käyttöönottoa laajennetaan. ICF:n kautta myös muutos asiakkaan toimintakyvyssä saadaan näkyväksi ja mitattavaan muotoon. ICF-pohjainen toimintakykymobiili ja tekoälyn hyödyntäminen toimintakyvyn ennakkoinnissa tuovat tähän uusia mahdollisuuksia. Näiden työkalujen käyttöönottoa tuetaan edelleen koulutuksella ja käytännön ohjauksella, jotta ne palvelevat tehokkaasti asiakastyötä.

Hyvinvointialueella on toteutettu useita uudistuksia työttömien palvelujen tehostamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Esimerkiksi monialaiset työkyvyn tuen tiimit ovat käynnistyneet jokaisella seudulla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa työskentelyä yhteisen tavoitteen eteen palveluja kehittämällä ja yhteensovittamalla, verkostotyöhön sitoutumalla sekä yhteisiä toimintatapoja kehittämällä.

Toimialajohtajan/ perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut päättösesitys

Elämänkaarilautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämänkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Palvelupäällikkö Tarleena Rantanen ja tulosalueylihoitaja Auli Anttila olivat kokouksessa asiantuntijoina läsnä Teamsilla, ja he poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	96
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025 § 165

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Elämänkaarilautakunta sekä terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta ovat osaltaan antaneet vastaukset valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa.
(MP-J, JL)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja
2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 39
734/00.01.03.00/2025

Aluehallituksen

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	97
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 165	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 39	27.05.2025		
päätösesitys	Aluevaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.			
Päätös	Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.			
Täytäntöönpano	päättösote / aloitteen tekijä			
Muutoksenhaku	Ei muutoksenhakuoikeutta			

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	98
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 166	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 40	27.05.2025		

Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 27

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 95

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 95

Selostus

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Pirjo Alijärvi, Kaisa Lepola, Mia Heinonen, Ranjithkumar Prabhakaran, Reijo Löytynoja, Pirkka Järvinen, Johannes Koskinen, Lauri Jormanainen, Johanna Häggman, Petri Hakamäki, Aapo Reima, Tiina Metsäranta, Tarja Kirkkola-Helenius, Tapani Hellstén, Aino-Kaisa Pekonen, Erja Hirviniemi, Juhani Lehto, Alpo Hirvioja, Jan Löfstedt, Karri Vanttaja, Mirka Soinikoski ja Piia Olkinuora.

Valtuustoaloite:

"Reilu vuosi sitten syyskuussa 2023 astui voimaan Marinin hallituksen säätämä 14 päivän hoitotakuu. Aikajänne hoitotakuun osalta lyheni tuolla päätöksellä kolmesta kuukaudesta kahteen viikkoon.

Istuva hallitus on päättänyt luopua 14 päivän hoitotakuusta ja pidentää sitä kolmeen kuukauteen. Tämä päätös on tehty huolimatta asiantuntijoiden vastustuksesta ja selkeästi osoitettavista hyödyistä. Päätös myös ohjaa hyvinvointialueita väärään suuntaan ja pahimmillaan romuttaa aiemman työn palveluiden painopisteen siirtämiseksi raskaista palveluista kohti perustasoa. Lisäksi suun terveydenhuollon hoitotakuuta pidennettäisiin neljästä kuuteen kuukauteen.

Tämä hoitotakuun kiristys neljääntoista vuorokauteen on ollut tärkeä askel sujuvampaan hoitoon pääsyyn. Kanta-Hämeessä uuteen, lyhyempään hoitotakuuseen on elokuun 2024 tilaston mukaan ylletty hyvin. THL:n seurannan mukaan hoitotakuun piiriin kuuluvien sairaanhoidollisten käyntien prosenttiosuus 0-7 vrk:n sisällä on 88 % ja 8-14 vrk:n sisällä 6 %. Hoitoon pääsy on parantunut ja hoitojonot ovat lyhentyneet.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 27

22.04.2025

Aluehallitus

§ 166

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 40

27.05.2025

Maan hallituksen päätös luopua 14 vuorokauden hoitotakuusta uhkaa heikentää tätä kehitystä ja siirtää ihmiset kolmen ja kuuden kuukauden hoitojonoihin. Tämä ei tuo toivottuja säästöjä, vaan todennäköisesti kasvattaa kustannuksia pitkällä aikavälillä. Hoitojonossa ongelmat pahenevat, eivät parane itseksensä. Myös asiantuntijat ovat pitäneet 14 päivän hoitotakuun säilyttämistä keskeisenä tekijänä perusterveydenhuollon toimivuuden ja terveyserojen kaventamisen kannalta. Nopean hoitoon pääsyn ansiosta terveysongelmiin voidaan puuttua ajoissa, mikä vähentää raskaampien ja kalliimpien hoitomuotojen tarvetta. Pitkät hoitojonot puolestaan altistavat potilaat tilanteille, joissa sairaudet etenevät ja vaativat myöhemmin kalliimpia toimenpiteitä. Viivästynyt hoito pahentaa terveysongelmia ja kuormittaa erikoissairaanhoidoa sekä päivystyksiä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että hyvinvointialueemme sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4kk hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Forssassa 29.10.2024"

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

--

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025

Valmistelijat

Tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut, Tiina Merivuori, puh. 040 662 9033, tiina.merivuori@omahame.fi

Tulosaluejohtaja, suun terveydenhuolto, Laura Nikkarila, puh. 040 330 5664, laura.nikkarila@omahame.fi

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"

Kiitämme allekirjoittaneita valtuutettuja aloitteesta ja paneutumisesta hoitoon pääsyyn perusterveydenhuollon palveluissa hyvinvointialueellamme.

Pääministeri Orpon hallituksen esittämän ja 1.1.2025 lainsäädännön muutoksen myötä hoitoon pääsy lääketieteellisesti tarpeelliseksi todetun

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	100
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 166	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 40	27.05.2025		

perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon, kuntoutuksen ja terveyttä ja hyvinvointia edistävän palvelun sekä todistuksen tai lausunnon laatimista koskevan palvelun ensimmäinen hoito- tai kuntoutustapahtuma on järjestettävä potilaan terveydentila, työ-, opiskelu- ja toimintakyky, palveluiden tarve ja hänen sairautensa tai vammansa ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin arviointia seuraavien kolmen kuukauden aikana. Tämä hoitotakuun muutos ei koske alle 23-vuotiaita, joiden osalta on edelleen voimassa 1.9.2023 voimaan tulleet aikarajat.

Hoitotakuulainsäädännön muutoksen myötä hyvinvointialueen saamaa valtion rahoitusta karsittiin 4,2 m€. Vuoden 2025 talousarviovalmistelussa tämän mukaisesti annettuun raamiin sovitettu talousarvio olisi edellyttänyt henkilöstökuluista karsimista. Aluevaltuusto päätti 17.12.2024, että talousarvioon lisätään hoidon saatavuuden turvaamiseksi 1,45 m€ vuodelle 2025, mistä osa kohdistuu kuntoutuksen tulosalueelle. Tämän muutoksen myötä tavoitteena on se, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue pyrkii mahdollisimman sujuvaan ja tarvepohjaisesti oikea-aikaiseen hoitoon pääsyyn.

Hoitoon ja hoitoon pääsyyn pätee myös terveydenhuollon yleissääntely, kuten potilaan oikeus hyvään hoitoon (potilaslaki 3 §), terveydenhuollon ammattihenkilön velvoite noudattaa lääketieteellisesti perusteltuja menettelytapoja (ammattihenkilölaki 15 §) sekä hyvinvointialueen velvoite toteuttaa sairaanhoito potilaan lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen tarpeen ja käytettävissä olevien yhtenäisten hoidon perusteiden mukaisesti. Potilaalla on oikeus saada yksilöllinen arvio tutkimustensa tai hoitonsa tarpeesta ja kiireellisyydestä. Hoitoon on päästävä lääketieteelliset ja hammaslääketieteelliset seikat sekä potilaan yksilöllinen tilanne huomioiden kohtuullisessa ajassa.

Potilaan ottaessa yhteyttä terveystalouteihin, tekee terveydenhuollon ammattihenkilö hoidon tarpeen arvion, jonka mukaan hoidon kiireellisyys ja tarvittavat jatkotoimet määrittyvät. Hyvinvointialueella noudatetaan kansallisia suosituksia kiireellisen ja kiireettömän hoidon perusteista.

1.9.2023 voimaan tulleen lainsäädännön noudattaminen edellytti perusterveydenhuollon avopalveluissa osin lisätöiden tekemistä ja lisäksi erityisesti lääkäri työvoiman vuokrausta paikkaamaan henkilöstövajetta. V 2024 aikana lääkäripalvelun ostoihin käytettiin 2,4 m€. Talousarviossa 2025 olemme merkittävästi vähentäneet lääkäri työvoiman vuokraukseen varattua rahamäärää.

Nykyisillä rahoituksella emme voi sitoutua lainsäädäntöä tiukempaan hoidon saatavuuteen. Teemme parhaamme käytettävissä olevalla resurssilla. Perusterveydenhuollon avopalveluissa sitoudumme siihen, että hoitoon pääsy on mahdollisimman sujuvaa ja tarvepohjaisesti oikea-

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	101
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 166	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 40	27.05.2025		

aikaista. Tarjoamme palveluita monipuolisesti, ja asiakkaiden käytössä on monipuoliset chat-palvelut sekä Ensilinja-palvelut perinteisten terveysasemapaalveluiden lisäksi.

Helmikuussa 2025 ensimmäinen hoitotapahtuma toteutui alle 7 vrk:ssa 98%:lla 0 – 22-vuotiailla ja 83%:lla 23 vuotta täyttäneillä. Ensimmäisen hoitotapahtuman toteutuminen ikäryhmittäin - Avohilmo: Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn ensimmäisen hoitotapahtuman toteutuminen - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä

Suun terveydenhuollon osalta hoitoon pääsee kiireellisissä tilanteissa saman päivän aikana ja kaiken kaikkiaan noin 81,5% asiakkaista pääsi hoitoon alle kolmessa kuukaudessa yhteydenotosta. Täysin kiireettömiksi katsottavat suun ja hampaiston tutkimusajat menevät tällä hetkellä noin 5-6 kuukauden päähän yhteydenotosta.

Teemme kaikkemme turvataksemme asiakkaiden oikea-aikaisen hoitopääsyn. Nykyisillä resursseilla emme kuitenkaan pysty tuottamaan kiireettömiä kokonaishoidollisia tutkimuksia ja niihin liittyviä hoitokäyntejä kaikkia neljän kuukauden sisään. Neljän kuukauden sisään myös kiireettömien suun ja hampaiston tutkimuskäyntien osalta hoitoon pääseminen vaatisi alueelle laskennallisesti 3 hammaslääkäri-hoitaja työparin työpanoksen lisäämisen (kustannus arviolta 300 000 euroa vuodessa).

Toimialajohtajan/ terveydenhuolto päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Käsittely

Keskustelun aikana Sirpa Ylikerälä teki Alpo Hirviojan ja Tapio Innamaan kannattamana seuraavan muutosesityksen lisäyksenä toimialajohtajan päätösesityksen alkuun:

”Kuten aloitteessa ja vastineessa todetaan, perustason palvelujen hoitopääsyn viivytykset lisäävät kasvavien kustannusten riskiä jatkossa. Lautakunta esittää kantanaan

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 27

22.04.2025

Aluehallitus

§ 166

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 40

27.05.2025

- että kiireellisen ja kiireettömään hoitoon pääsyn aikoja seurataan edelleen tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
- että kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
- että hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, teki puheenjohtaja seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat käsittelyn pohjana olevaa toimialajohtajan esitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sirpa Ylikerälän muutosesitystä, äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 1 JAA-ääni (Virtanen) ja 11 EI-ääntä (Olkinuora, Mäkilaine, Hirvioja, Innamaa, Kranni, Kortepohja, Räsänen, Saastamoinen, Wiisak, Ylikerälä, Ylitalo).

Puheenjohtaja totesi Sirpa Ylikerälän muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta päätti Sirpa Ylikerälän hyväksytyn muutosesityksen mukaisesti seuraavaa:

1. Kuten aloitteessa ja vastineessa todetaan, perustason palvelujen hoitoon pääsyn viivytykset lisäävät kasvavien kustannusten riskiä jatkossa. Lautakunta päätti esittää kantanaan

- että kiireellisen ja kiireettömään hoitoonpääsyn aikoja seurataan edelleen tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
- että kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
- että hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi.

2. päätti hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen päätöskohdan 1 mukaisilla muutoksilla ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

3. totesi omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Maija Kranni poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	103
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 166	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 40	27.05.2025		

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta piti kokousta tämän pykälän käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025 § 166

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta".
(JL)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys Aluehallitus päättää

- hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan seuraavilla muutoksilla:
 - kiireellisen ja kiireettömään hoitoonpääsyn aikoja seurataan edelleen tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
 - kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
 - hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi.
- esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aiheita muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Aapo Reima poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Täytäntöönpano

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	104
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 166	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 40	27.05.2025		

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 40
734/00.01.03.00/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano Päätösote / aloitteen tekijä

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	105
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 25

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 92

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 92

Selostus

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Etädiagnostiikan pilotointi Kanta-Hämeen hyvinvointialueella". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Riku Bitter, Juha Isosuo, Lotta Saarenmaa, Maija Kontturi, Päivi Vähämäki, Aino Närkki, Veli-Antti Silpola, Kalle Virtanen, Mika Penttilä, Pia Yli- Pirilä, Sari Rautio, Helena Lehkonen, Eija Aittola ja Antti Ahonen.

Valtuustoaloite:

"Esitämme aloitteen etädiagnostiikan pilotoinnista Kanta-Hämeen hyvinvointialueella etenkin perusterveydenhuollon kehittämistä ja tehostamista. Etädiagnostiikan käyttöönotto osana Oma-Hämeen palveluiden digitalisointia tukisi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteita parantaa hoitoonpääsyä, lisätä palveluiden yhdenvertaisuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä.

Perustelut:

1. Hoitoprosessien tehostaminen: Etädiagnostiikka mahdollistaa nopeamman diagnoosin ja potilasohjauksen, erityisesti niille, joille fyysinen pääsy terveydenhuollon palveluihin on haastavaa. NykYTEknologian avulla jopa 60-80 % perusterveydenhuollon käynneistä voitaisiin hoitaa etädiagnostiikan keinoin, mikä vähentäisi hoitojonoja ja parantaisi palveluiden saatavuutta.
2. Resurssien tehokkaampi käyttö: Pilottihankkeen avulla voisimme kehittää uusia työtapoja ja hyödyntää olemassa olevia resursseja tehokkaammin. Tämä tukisi hyvinvointialueen palveluiden yhteensovittamista ja mahdollistaisi kustannustehokkaan toiminnan, mikä on keskeistä alijäämän selättämisessä.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta

§ 25

22.04.2025

Aluehallitus

§ 167

12.05.2025

Aluevaltuusto

§ 41

27.05.2025

3. Potilasturvallisuuden ja hoidon laadun parantaminen: Etädiagnostiikka voi lisätä potilasturvallisuutta ja vähentää diagnostiikkavirheitä, erityisesti perusterveydenhuollossa, jossa resurssit ovat usein rajalliset. Tämä edistää laadukasta hoitoa ja vahvistaa omavalvonnan roolia.
4. Yhteistyö alan toimijoiden kanssa: Suomessa on useita etädiagnostiikan alalla toimivia yrityksiä. Yhteistyö heidän kanssaan mahdollistaisi palvelun kehittämisen siten, että se vastaa hyvinvointialueemme tarpeita ja voidaan toteuttaa tulevaisuudessa järkevään hintaan.

Ehdotus:

Käynnistetään pienimuotoinen etädiagnostiikan pilottihanke Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Pilotti toteutetaan yhteistyössä alan kotimaisten toimijoiden kanssa, ja sen tavoitteena on:

- Testata ja arvioida etädiagnostiikan teknistä toimivuutta ja toiminnallisia hyötyjä paikallisissa olosuhteissa sekä loppukäyttäjien (potilaiden) että hoitohenkilöstön näkökulmasta.
- Kehittää toimintamalleja, jotka tukevat etädiagnostiikan laajempaa käyttöönottoa tulevaisuudessa. Pilotin kuluessa selvitetäisiin mm. sitä, mille asiakasryhmälle tämä palvelumuoto soveltuu parhaiten.
- Kerätä tietoa ja kokemuksia, jotka auttavat päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä. Tiedossamme on, että esimerkiksi kokemattomuus teknologian käytössä ja ikääntyminen vaikuttavat merkittävästi uusien digitaalisten palveluiden käyttöönotossa. Pilotin aikana voitaisiin etsiä keinoja, millä näitä asenteisiin liittyviä haasteita voidaan vähentää.

Lopuksi:

Etädiagnostiikan pilotointi on tärkeä askel kohti modernimpia ja tehokkaampia terveyspalveluita. Se tarjoaa mahdollisuuden parantaa palveluiden saatavuutta, laatua ja kustannustehokkuutta, mikä hyödyttää sekä potilaita että hyvinvointialuetta kokonaisuutena.

Pyydämme aluevaltuustoa ottamaan aloitteeni käsittelyyn ja ryhtymään toimenpiteisiin etädiagnostiikan pilotoinnin käynnistämiseksi."

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	107
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

Täytäntöönpano päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

--

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025

Valmistelijat

Tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut, Tiina Merivuori, 040 662 9033, tiina.merivuori@omahame.fi

Kehitys- ja ICT -johtaja Toni Suihko, puh. 040 703 5159, toni.suihko@omahame.fi

Selostus

Aloite

Kanta-Hämeen hyvinvointialueet aluevaltuutetut Riku Bitter, Juha Isosuo, Lotta Saarenmaa, Maija Kontturi, Päivi Vähämäki, Aino Närkki, Veli-Antti Silpola, Kalle Virtanen, Mika Penttilä, Pia Yli-Pirilä, Sari Rautio, Helena Lehtonen, Eija Aittola ja Antti Ahonen ovat 29.10.2024 jättäneet valtuustoaloitteet etädiagnostiikan pilotoimisesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteessa sisältö kuuluu seuraavasti:

Esitämme aloitteen etädiagnostiikan pilotoinnista Kanta-Hämeen hyvinvointialueella etenkin perusterveydenhuollon kehittämistä ja tehostamista. Etädiagnostiikan käyttöönotto osana Oma-Hämeen palveluiden digitalisointia tukisi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteita parantaa hoitopääsyä, lisätä palveluiden yhdenvertaisuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä.

Käynnistetään pienimuotoinen etädiagnostiikan pilottihanke Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Pilotti toteutetaan yhteistyössä alan kotimaisten toimijoiden kanssa, ja sen tavoitteena on:

- Testata ja arvioida etädiagnostiikan teknistä toimivuutta ja toiminnallisia hyötyjä paikallisissa olosuhteissa sekä loppukäyttäjien (potilaiden) että hoitohenkilöstön näkökulmasta.
- Kehittää toimintamalleja, jotka tukevat etädiagnostiikan laajempaa käyttöönottoa tulevaisuudessa. Pilotin kuluessa selvitetäisiin mm. sitä, mille asiakasryhmälle tämä palvelumuoto soveltuu parhaiten.
- Kerätä tietoa ja kokemuksia, jotka auttavat päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä. Tiedossamme on, että esimerkiksi kokemattomuus teknologian käytössä ja ikääntyminen vaikuttavat

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	108
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

merkittävästi uusien digitaalisten palveluiden käyttöönotossa. Pilotin aikana voitaisiin etsiä keinoja, millä näitä asenteisiin liittyviä haasteita voidaan vähentää.

Edelleen valtuustoaloitteessa on nostettu esille perusteluja etädiagnostiikan hyötyjä mm. hoitoprosessien tehostumisen, resurssien tehokkaamman käytön ja potilasturvallisuuden näkökulmasta

Vastaus

Valtuutettujen tekemä aloite on Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian ja toimenpidesuunnitelmien mukainen. Hyvinvointialueen strategiassa ja toimenpidesuunnitelmissa pyritään löytämään keinoja palvelutuotannon uudistamiseen, teknologian tuomiseen ihmistyön tueksi ja hallittuun palveluiden keskittämiseen ja hajauttamiseen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen perustamisen yhteydessä hyvinvointialueella laadittiin Digiohjelma vuosille 2023-2024. Digiohjelma tullaan päivittämään kevään aikana 2025 tuleville vuosille.

Digiohjelman keskeiset pääteemat ovat:

1. Digipalveluiden yhtenäisten toimintamallien ja ohjauksen rakentaminen
2. Ammattilaisen digitaalisen työympäristön sujuvoittaminen
3. Asukkaiden avaindigipalvelujen tunnistaminen ja kehittäminen
4. Ammattilaisten ja asukkaiden digiosaamisen kehittäminen ja varmistaminen

Valtuustoaloitteessa esille nostettu etädiagnostiikka voidaan nähdä sisältyvän joko ammattilaisten tai asukkaiden digitaalisiin palveluihin.

Kaupallisilla markkinoilla oleva etädiagnostiikka on tällä hetkellä hyvin varioivaa. Etädiagnosointi voi olla esimerkiksi asiakkaan vitaalien (pulssi, verenpaine, happisaturaatio jne.) kokonaisvaltaista seuranta tai yksittäisen suureen (esimerkiksi keuhkotilavuus) seuranta. Markkinoilla on ammattilaisille suunnattuja laitteita, joilla voidaan toteuttaa vieridiagnostiikka (esim. ns. pika-CRP) mittaamisen sen sijaan, että erillinen verinäyte lähetettäisiin keskitettyyn laboratorioon analysoitavaksi. Verinäytteen ja vitaalien seurantaan liittyy myös tiettyjä laatuvaatimuksia, jotta ne voidaan katsoa laadullisesti riittäviksi terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön. Etädiagnostiikkaa varten on olemassa myös tutkimusvälineitä (stetoskooppi, korvalamppu), joiden avulla asiakkaan terveydentilaa voidaan tutkia siten, että löydökset siirtyvät etänä olevalle lääkärille. Asiakas voi olla esimerkiksi kauempana olevalla terveysasemalla hoitajan vastaanotolla. Kuluttajamarkkinoilla olevat puettavat laitteet, erityisesti älykellot ja sormukset, voivat kerätä monenlaista terveystietoa asiakkaista.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	109
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

Osassa on mm varsin luotettava sydänfilmin (EKG) rekisteröinti ja tiettyjen rytmihäiriöiden tunnistus (esimerkiksi eteisvärinä).

Yhtenä esimerkkinä voi nostaa esille MedicubeX eTerveysaseman, joka on suomalainen teknologinen ratkaisu. Ratkaisu perustuu fyysiseen liikuteltavaan ”koppiin”, jonka sisällä on mittauslaitteet mm. verenpaineen, happisaturaation, veren happipitoisuuden, rasvan, glukoosin jne. mittaamiseen) sekä tietokonenäytön, jolla voi täyttää esimerkiksi hyvinvointialueen sähköisiä kyselyitä. Käyttökohteet voivat liittyä terveydenhuollon esitietojen keräämiseen tai työterveydenhuolto tyypiseen terveyden edistämiseen.

Markkinoilla olevien ratkaisuiden kustannukset vaihtelevat myös merkittävästi. Erilaisten laitteiden vuosikustannukset voivat vaihdella vuositasoilla sadoista euroista useampiin kymmeniin tuhansiin euroihin. Edellä mainittujen yksittäisten MedicubeX mittauslaitteiden hinta on vuosittain useita kymmeniä tuhansia euroja. Toisessa ääripäässä esimerkiksi yksittäinen PEF-mittauslaite on kuukausitasolla noin parinkymmenen euron luokkaa.

Kanta-Hämeen alueen asukkaiden etäisyydet fyysisiin terveystaloihin ovat malitilliset, emmekä näe tällä hetkellä perusteltuina em. etätutkimuslaitteita (stetoskooppi, korvalamppu) lisäarvoa tuovina. Tilanne voi kehittyä kotiin tai kodinkaltaisiiin ympäristöihin tai muhin toimipisteisiin vietävien liikkuvien palveluiden myötä.

Kanta-Hämeen alueella suunnitellaan tutkimusta, jossa hyödynnetään potilaiden itse keräämää terveysdataa eteisvärinän havaitsemiseksi Beat-to-Phone-sovelluksen ja EKG-rekisteröinnin avulla. Eteisvärinä on merkittävä aivoinfarktin riskitekijä, jonka riskiä lisäävät ikääntyminen, kohonnut verenpaine, sydämen vajaatoiminta, tupakointi, alkoholin käyttö, ylipaino, diabetes ja uniapnea. Eteisvärinän diagnosointi on haastavaa oireiden epämääräisyyden vuoksi, ja systemaattinen etsintä voisi vähentää aivoinfarkteista aiheutuvia terveydenhuollon kustannuksia. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää Beat2Phone-laitteen käytettävyyttä yli 65-vuotiailla potilailla ja toteuttaa pilottiluonteinen seulontatutkimus. Laitepaketteja on jo hankittu, ja tutkimusluvalle on haettava jatkoaika hankkeen jatkamiseksi.

Etähoitoon liittyen kotihoidon asiakkaille on tällä hetkellä toimitettu pääsääntöisesti sähköisiä lukkoja, lääkeannosteluautomaatteja sekä turvarannekkeita. Tulevaisuudessa tarvitseville kotihoidon asiakkaille tullaan kohdentamaan myös voinnin seurantaan (paino, verenpaine, liikkuminen jne.) liittyviä laitteita, joita voidaan hyödyntää kotihoidon tiimien tukena.

Yhteenveto

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	110
Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

Valtuustoaloite on hyvinvointialueen strategian ja kehittämissuunnitelmien mukainen. Lähdemme edistämään hyvinvointialueella sopivaa pilottikohdetta perusterveydenhuollon tai soveltuvien osien muun terveydenhuollon tarpeisiin.

Toimialajohtajan/ terveydenhuolto päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päättösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025 § 167

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.
(JL)

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja

Kanta-Hämeen hyvinvointialue		Pöytäkirja	3/2025	111
Terveysten ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 25	22.04.2025		
Aluehallitus	§ 167	12.05.2025		
Aluevaltuusto	§ 41	27.05.2025		

2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 41
734/00.01.03.00/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano Päätösote / aloitteen tekijä

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

112

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valmistelun käynnistäminen

Aluehallitus 17.03.2025 § 86

Valmistelija toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, satu.ala-kokko@omahame.fi

Selostus Hyvinvointialuestrategian lainsäädännöllinen perusta

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) määrittää, että hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävälalla;
- 2) palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset;
- 3) hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nykyinen strategia

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

Aluevaltuusto hyväksyi arvot, merkityksen ja strategiset painopisteet 13.12.2022 § 80. Henkilöstöltä pyydettiin loppuvuodesta 2022 sanoituksia siihen, mitä valtuuston aiemmin vahvistamat arvot heille tarkoittivat. Strategian kirkastamisessa keskityttiin erityisesti merkitykseen, joka kiteyttää mission ja vision ja kertoo, miksi Oma Häme on olemassa. Lisäksi määriteltiin neljä strategista painopistettä, joista myöhemmin johdettiin strategiakartta ja edelleen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Aluevaltuusto hyväksyi strategian toimeenpanosuunnitelman ja palvelustrategian 9.5.2023 § 26 (pl. luvut 3.5 ja 5) sekä palvelustrategian kokonaisuudessaan 19.12.2023 § 109.

Uuden strategiakauden valmistelu

Hyvinvointialueen tulevan strategiakauden 2026-2029 perustana on ensimmäisellä valtuustokaudella hyväksytty hyvinvointialuestrategia. Uuden strategiakauden valmistelussa hyödynnetään edelleen perusteltuja elementtejä, kuten arvot ja painopisteet. Samalla kuitenkin tunnistetaan, että nykyinen strategia on hyvinvointialueen perustamisvaiheen strategia ja tulevan strategian tulee suunnata voimakkaammin tulevaisuuteen, erityisesti uuden strategiatiekartan avulla.

Strategiatyö käynnistetään nykyisen strategian arvioinnilla ja toimintaympäristöanalyysillä kevään 2025 aikana. Arviointia ja analyysia toteutetaan viranhaltijavalmistelun ja luottamushenkilökäsittelyn kautta siten, että nykyinen aluevaltuusto voi antaa näkemyksensä uudelle valtuustolle tästä kokonaisuudesta strategiatyön pohjaksi 27.5.2025.

Nykyisen strategian arvioinnin ja toimintaympäristöanalyysin pohjalta edetään strategisten tavoitteiden asettamiseen, strategiatiekartan laatimiseen sekä seurannan ja arvioinnin määrittämiseen. Tavoitteena on, että uusi strategia on aluevaltuuston hyväksyttävänä joulukuussa 2025.

Nykyisen strategiakauden arviointi

Nykyisen strategiakauden arviointi on osa strategian valmisteluprosessia. Arviointi sisältää kyselyt päättäjille, vaikuttamistoimielinten jäsenille, lähijohtajille ja henkilöstön edustajille. Johtoryhmät arvioivat nykyisen strategian ja strategiatiekartan toteutumista. Henkilöstöllä on mahdollisuus arvioida ja sanoittaa arvoihin liittyvää osuutta. Nykyisen strategiakauden arviointi toimii osaltaan perustana strategian laatimiselle ja tulevien tavoitteiden asettamiselle.

Toimintaympäristöanalyysi

Toimintaympäristöanalyysissä arvioidaan ympäristön muutoksia ja trendejä, jotka voivat vaikuttaa organisaation nykyisen tai tulevaisuuden strategian mahdollisuuksiin ja uhkiin. Analyysi kattaa useita näkökulmia,

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

kuten kansallisen ja Kanta-Hämeen tilanteen, vahvuudet ja haasteet, ikäkaudet ja elämänvaiheet, segmentit, palveluverkon, järjestämisen ja vastuullisuuden. Näkökulmia tarkastellaan seuraavien aihoiden kautta: sairastavuus ja terveys, hyvinvoinnin tila, työn murros sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sektoreilla, väestökehitys Kanta-Hämeessä, asiakaskäyttämisen ja palveluiden järjestämistapojen muutos sekä kansallisen ohjauksen muutos.

Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan ja havaintojaan toimintaympäristön muutoksesta henkilöstökyselyn kautta.

Toimintaympäristöanalyysin laatimiseen osallistuu laaja joukko Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ammattilaisia.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää käynnistää uuden strategiakauden valmistelun esittelytekstin mukaisella tavalla.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Pirjo Alijärvi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025 § 158

Valmistelija

toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen puh. 040 330 6610 , asiakkuusjohtaja Heli Aalto puh. 050 306 5323, kehitys- ja ICT-johtaja Toni Suihko puh. 040 703 5159

Selostus

Uuden strategiakauden 2026-2029 strategiatyö käynnistettiin aluehallituksen 17.3.2025 päätöksen mukaisesti nykyisen strategian arvioinnilla ja toimintaympäristöanalyysillä.

Nykyisen strategiakauden arviointi

Toimialojen johtoryhmät sekä hyvinvointialueen johtoryhmä ovat arvioineet nykyisen strategian ja sen toimeenpanosuunnitelman, eli tiekartan

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Strategiakauden arviointiin liittyvät kyselyt toteutettiin nykyisille päättäjille, vaikuttamistoimielinten jäsenille, lähijohtajille ja henkilöstön edustajille. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus arvioida ja sanoittaa arvoihin liittyvää osuutta kyselyn kautta. Lisäksi kevään henkilöstöpäivillä strategiaa arvioitiin strategia-pelin (Topaasia) avulla.

Eri kohderyhmille suunnattujen kyselyjen havaintoja tullaan huomioimaan tulevan strategiakauden valmistelussa sekä strategian toimeenpanon suunnittelussa.

Johtoryhmien arvioinnin perusteella merkittävä osa tavoitteista on valmistunut ja niiden seuranta siirtyy osaksi normaalia operatiivista johtamista. Seuraavia tavoitteita nähtiin oleellisena huomioida myös tulevan strategiakauden valmistelussa: asiakasohjauksen parantaminen, sote:n tuottavuuden parantaminen, kumppanuuksien vahvistaminen, digipalveluiden ensisijaisuus, varautumisen johtaminen sekä urapolut ja palkkausjärjestelmän uudistaminen.

Nykyisen strategiakauden (2023-2025) arviointi on koottu liitteeseen 1.

Toimintaympäristöanalyysi

Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Toimintaympäristöanalyysi on keskeinen osa strategiatyötä, jossa organisaatio arvioi ulkoisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa sen toimintaan ja menestykseen. Toimintaympäristöanalyysissä arvioidaan ympäristön muutoksia ja trendejä, jotka voivat vaikuttaa organisaation nykyisen tai tulevaisuuden strategian mahdollisuuksiin ja uhkiin. Toimintaympäristöanalyysissä tarkastellaan yleensä mm. poliittisia, taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia tekijöitä. Toimintaympäristöanalyysi on työkalu, joka tukee strategiatyötä.

Valtakunnallisia strategisia tavoitteita uudistetaan parhaillaan. Valtioneuvosto asettaa vuoden 2025 aikana yhteiset valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden tehtävien (sote, pela) järjestämiselle vuosille 2025–2029. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysiä on valmisteltu valtakunnallisia tavoitteita mukaillen.

Toimintaympäristöanalyysissä on huomioitu toimintaa koskevat näkökulmat, joita ovat

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

- väestön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus
- yhdenvertaiset palvelut sekä
- taloudellinen kestävyys

ja toimintaedellytyksiä koskevat näkökulmat, joita ovat

- henkilöstö
- tieto ja
- yhteistyö.

Toimintaympäristöanalyysissä on hyödynnetty laajasti käytettävissä olevaa ajankohtaista tietoa. Toimintaympäristöanalyysin laatimiseen on osallistunut laaja joukko Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työntekijöitä (kyselyt ja kirjoittaminen). Lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan ja havaintojaan toimintaympäristön muutoksesta Heikkojen signaalinen -kyselyn kautta. Kyselyn kautta tulleita havaintoja on huomioitu toimintaympäristöanalyysissä.

Toimintaympäristöanalyysi on liitteenä 2.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä nykyisen strategiakauden arvioinnin ja toimintaympäristöanalyysin liitemateriaalin mukaisena uuden strategiakauden valmistelun pohjaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Toimialajohtaja Satu Ala-Kokko oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 26.05.2025 § 176

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512

Selostus

Hyvinvointialueesta annetun lain 100 §:n mukaan aluevaltuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 98

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

117

Aluehallitus	§ 86	17.03.2025
Aluehallitus	§ 158	12.05.2025
Aluehallitus	§ 176	26.05.2025
Aluevaltuusto	§ 42	27.05.2025

§:ssä tarkoitetulla tavalla. Jos asia on kiireellinen, aluevaltuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Nykyisellä kokoonpanolla aluevaltuusto kokoontuu viimeisen kerran 27.5. Strategiakauden arviointi ja toimintaympäristöanalyysi uuden strategiakauden valmistelun pohjaksi on syytä saattaa aluevaltuustolle tiedoksi.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 42
3697/00.01.02.00/2025

Aluehallituksen päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösote / toimialajohtaja Satu Ala-Kokko

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
50	Liite 1 KHHVA strategiakauden arviointi 2023-2025
51	Liite 2 toimintaympäristöanalyysi

Valtuustoaloite ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittamisestä ja sen käyttöönotosta seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 43
734/00.01.03.00/2025

Selostus

Valtuuston kokouksessa 27.5.2025 on jätetty valtuustoaloite ikäihmisten neuvolatoiminnan kehittamisestä ja sen käyttöönotosta seuraavalla valtuustokaudella Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Aloitteen on jättänyt keskustan valtuustoryhmä ja sen ovat allekirjoittaneet Seppo Kuparinen, Johanna Häggman, Eero Pura, Heini Ristavaara, Hannele Saari, Merja Taponen, Kristiina Ruuskanen, Leena Suojala ja Anne Eve.

Valtuustoaloite:

”Oma Hämeen hyvinvointialueen palvelujen kehittäminen on hyväksytty strategian suuntaisesti seuraavasti: järjestetään vaikuttavat palvelut, autetaan sopivalle polulle ja osataan ennakoida toisiimme luottaen. Kanta-Hämeen ikäihmisten määrä ja siihen liittyvä hoidon tarve sekä hoitoon käytettävä euromäärä tulee merkittävästi kasvamaan tulevaisuudessa. Näihin haasteisiin pystymme tehokkaimmin vaikuttamaan ennaltaehkäisevillä toimilla.

Näihin tuleviin haasteisiin vastataan parhaiten strategiamme mukaisesti ennakoimalla. Ennalta ehkäisevällä ikäihmisten neuvolatoiminnalla tullaan säästämään kustannuksia, tullaan vähentämään ruuhkia erikoissairaanhoidossa sekä vähennetään potilaiden inhimillistä kärsimystä. Ennalta ehkäisevä toiminta, sairauden aikainen havaitseminen ja hoidon aloittaminen ajoissa, alentaa tunnetusti hoitoaikoja, vähentää ruuhkia muissa hoitopisteissä sekä säästää siten myös kustannuksia. Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on myös ottanut kantaa ikäihmisten neuvolatoiminnan tärkeyteen lausunnossaan alueelliseen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan Kanta- Hämeen hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että ikäihmisten neuvolatoiminnan suunnittelu ja toteutus tehdään seuraavan nyt alkavan uuden valtuustokauden aikana 2025-2028.

Riihimäellä 27.5.2025

Keskustan Valtuustoryhmä”

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirja

3/2025

119

Aluevaltuusto

§ 43

27.05.2025

päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Valtuustoaloite vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämisestä osaksi perusterveydenhuollon palveluja

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 44
734/00.01.03.00/2025

Selostus

Valtuuston 27.5.2025 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite vaihdevuosiklinikan perustamisen selvittämisestä osaksi perusterveydenhuollon palveluja.

Aloitteen on jättänyt Tea Jaakkola ja Tiina Metsäranta ja sen ovat allekirjoittaneet Tea Jaakkola, Tiina Metsäranta, Heli Lehtilä-Salmi, Pia Yli-Pirilä, Erja Hirviniemi, Minna Belik, Pasi Niemi, Petri Laine, Anne Lindgren, Karri Vanttaja, Mirka Soinikoski, Petri Hakamäki, Hannele Saari, Päivi Räsänen, Kirsi Mäkilaine, Vesa Mäkinen, Mika Lartama, Mia Heinonen, Aapo Reima, Hanna Jokinen, Emmi Lintonen, Pirita Järvinen, Juhani Lehto, Lauri Jormanainen, Pirjo Alijärvi, Kaisa Lepola, Heini Ristavaara, Kylli Kylliäinen, Maija Kontturi, Päivi Kankaanmäki, Kalle Virtanen, Sari Rautio, Lotta Saarenmaa, Antti Ahonen, Helena Lehkonen ja Ranjith Kumar Prabhakaran.

Valtuustoaloite:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että hyvinvointialueella selvitetään mahdollisuus perustaa vaihdevuosiklinikka naisille ja miehille osaksi julkista perusterveydenhuoltoa.

Perustelut:

Sukupuolihormonien, erityisesti estrogeenin ja testosteronin, tuotanto vähenee iän myötä, mikä aiheuttaa merkittäviä fyysisiä ja psyykkisiä oireita molemmille sukupuolille. Naisilla estrogeenin erityksen lasku tapahtuu pääasiassa 45–55-vuotiaana, mutta oireita voi alkaa ilmetä jo 40-vuotiaana.

Yleisimmät oireet ovat unettomuus, ärtyneisyys, nivel- ja lihaskivut, sydämen rytmihäiriöt, ahdistuneisuus, masentuneisuus, seksuaalinen haluttomuus ja uupumus. Nämä oireet voivat johtaa toistuviin, kalliisiin ja hajanaisiin terveydenhuoltokäynteihin, joita ei useinkaan osata yhdistää hormonitoiminnan muutoksiin.

Tällä hetkellä monien oireista kärsivien hoito on satunnaista, eikä hoitoketju ole selkeä. Erikoissairaanhoidon tutkimukset ja toistuvat lääkärikäynnit kuormittavat järjestelmää ja aiheuttavat merkittäviä kustannuksia ilman, että varsinainen syy eli hormonitasapainon häiriö tulee tunnistetuksi tai hoidettua.

Vaihdevuosiklinikka voisi tuoda ratkaisun tähän. Klinikalla voitaisiin tarjota asiantuntevaa hoitoa, kokonaisvaltaista neuvontaa ja tarvittaessa hormonihoitoa, sekä toteuttaa ei-lääkkeellisiä tukitoimia. Lisäksi klinikka voisi toimia koulutuskeskuksena ammattilaisille ja tietoisikujen kautta myös aikuisväestölle, lisäten ymmärrystä ja vähentäen häpeäleimaa oireiden ympärillä.

Selvityksessä tulisi kartoittaa:

- Klinikalla saavutettavat kustannussäästöt
- Vaikutus perusterveydenhuollon kuormitukseen
- Mallit ammattilaisten koulutuksesta
- Mahdollinen yhteistyö kolmannen sektorin tai oppilaitosten kanssa

Vaihdevuodet eivät ole sairaus, mutta ilman hoitoa ne voivat johtaa merkittävään toimintakyvyn laskuun tai jopa työkyvyttömyyteen. Kyse on terveyden, tasa-arvon ja julkisen talouden näkökulmasta tärkeästä investoinnista.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että hyvinvointialue ryhtyy selvittämään vaihdevuosiklinikan perustamisen mahdollisuuksia osaksi julkista terveydenhuoltoa.”

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Valtuustoaloite vapaapalokunnan resurssien ja osaamisen hyödyntämisestä hyvinvointialueen koulujen oppilaiden ensiapukoulutuksissa

Aluevaltuusto 27.05.2025 § 45
734/00.01.03.00/2025

Selostus

Valtuuston 27.5.2025 kokouksessa on jätetty aloite, jossa pyydetään hyvinvointialueelta selvitystä voisiko vapaapalokunnan resursseja ja osaamista hyödyntää hyvinvointialueen koulujen oppilaiden ensiapukoulutuksissa ja jos selvityksessä havaitaan mahdollisuuksia toteuttaa ensiapukoulutusta koululaisille vapaapalokuntien toimesta, niin sitä alettaisiin järjestämään yhteistyössä koulujen/kuntien kanssa.

Aloitteen on jättänyt Tiina Metsäranta ja Tea Jaakkola ja sen ovat allekirjoittaneet Tiina Metsäranta, Tea Jaakkola, Anne Eve, Erja Hirviniemi, Petri Laine, Karri Vanttaja, Juhani Lehto, Lauri Jormanainen, Johannes Koskinen, Pirjo Alijärvi, Kaisa Lepola, Heini Ristavaara, Hanna Jokinen, Hannele Saari, Päivi Räsänen, Heli Lehtilä-Salmi, Kirsi Mäkilaine, Aapo Reima, Pasi Niemi, Mirka Soinikoski, Anne Lindgren, Petri Hakamäki, Mika Lartama, Vesa Mäkinen, Emmi Lintonen, Kylli Kylliäinen, Maija Kontturi, Päivi Kankaanmäki, Kalle Virtanen, Sari Rautio, Helena Lehkonen, Lotta Saarenmaa, Eija Aittola, Antti Ahonen ja Pia Yli-Pirilä.

Valtuustoaloite:

”Me valtuustoaloitteen tekijät aluevaltuutettu Tiina Metsäranta ja aluevaltuutettu Tea Jaakkola sekä muut allekirjoittaneet aluevaltuutetut/varavaltuutetut pyydämme hyvinvointialueelta selvitystä voisiko vapaapalokunnan resursseja ja osaamista hyödyntää hyvinvointialueen koulujen oppilaiden ensiapukoulutuksissa ja jos selvityksessä havaitaan mahdollisuuksia toteuttaa ensiapukoulutusta koululaisille vapaapalokuntien toimesta, niin sitä alettaisiin järjestämään yhteistyössä koulujen/kuntien kanssa.

Ensiaputaidot ovat erittäin tärkeä perustaito jokaiselle ihmiselle, koska ikinä ei tiedä missä ja milloin voi joutua antamaan ensiapua. Ensiavun antamisen tulisi olla kansalaistaito ja siksi olisi erittäin hyvä, että kouluissa opetettaisiin ikätason mukaista ensiavun antamista. Esimerkiksi ala-asteella oppilaita voitaisiin opettaa soittamaan hätäkeskukseen ja antamaan kykijensä mukaista ensiapua sekä ylä-asteella voitaisiin opettaa ihan perusensiaputaidot.

Näiden koulutusten myötä vapaapalokunta voisi esitellä ja tehdä tunnetummaksi toimintaansa, jotta koululaiset saisivat tietoa vapaapalokunnista ja siten voisivat hakeutua vaikka harrastamaan vapaapalokunnassa.

Meillä on pula pelastusalan ammattilaisista ja vapaapalokuntalaisista

tulevien eläköitymisten myötä eikä alalle hakeudu riittävästi uusia tekijöitä. Monikaan lapsi/nuori ei tiedä vapaapalokunnan toiminnasta ja tarjoamista harrastusmahdollisuuksista sekä vapaapalokuntalaisuudesta. Kun vapaapalokunta tulisi lapsille/nuorille jo koulussa tutuksi, voisi se lisätä kiinnostusta pelastusalaa ja vapaapalokuntatoimintaa kohtaan. Yhdistämällä vapaapalokuntalaisten osaamisen ja lasten/nuorten ensiapukouluttamisen saisimme ensiavun antamisen kansalaistaidoksi ja lisättyä tietoisuutta pelastusalasta sekä vapaaehtoistoiminnasta.

Selvityksessä tulisi kartoittaa vapaapalokuntien resurssit antaa koululaisille ensiapuopetusta ja tuoda pelastusalaa/vapaapalokuntatoimintaa tunnetummaksi sekä tehdä yhteistyötä kuntien/koulujen kanssa lasten/nuorten ensiaputaitojen lisäämiseksi. Selvityksen tuloksen tulisi johtaa käytännön toimenpiteisiin, jos selvityksen seurauksena todetaan toteuttaminen mahdolliseksi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että hyvinvointialue ryhtyy selvittämään vapaapalokunnan resursseja ensiapukoulutusten järjestämiseksi koululaisille ja selvitystyön jälkeen alkaa koordinoimaan yhteistyötä kunnan suuntaan sekä toteuttamaan näitä koulutuksia, jos niihin on selvitystyössä löydetty tarvittavat resurssit.”

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 24, § 25, § 26, § 27, § 29, § 30, § 31, § 32, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta (Laki hyvinvointialueesta 141 §).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 28, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37, § 38**Aluevalitusosoitus, aluevaltuuston päätöksestä****Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta aluevalituksella.

Valitusoikeus

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142.1 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142.2 §).

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15. Tämä koskee myös sähköisessä asiointipalvelussa ja sähköpostitse lähetettäviä asiakirjoja.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Aluevalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden asiointiosoitteet ovat:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42269
Puhelinnumero: 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 8–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja sen mukaan kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) §:ssä 32 säädetään.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista säädetään tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015), jonka nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamosta:

Postiosoite: PL 39, 13101 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Viipurintie 1–3, 13200 Hämeenlinna

Puhelinnumero: 040 480 3587

Sähköpostiosoite: omahame@omahame.fi

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin 9.00–15.00. Kirjaamon käyntiosoite on Viipurintie 1–3, 13200 Hämeenlinna.